

АКАДЕМЦИ ТРАЖЕ СУСПЕНЗИЈУ „БОЛОЊЕ“

Калем који се није примио

ДА ЛИ ЋЕ ПЕНЗИЈЕ МОРАТИ
ДА СЕ СМАЊЕ

Непопуларне мере и
социјална правда

СТРАНА 7

ДЕПЕНИЈА ПЕПЕЛА У
ЧУМИЋУ

Затрпавање клизишта
или уносан бизнис

СТРАНА 10

НОВЕ ПОСЛЕДИЦЕ
ПОПЛАВА

Земља прогутала пут у
Вињишту

СТРАНА 11

НОВА КОЛЕКЦИЈА НАКИТА
СЛАВОЉУБА ГАЛИЈА БАНИЈА

Уметност
инспирисана вером

СТРАНА 20

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO 833 €/m² + PDV

GRATIS
garancija
mesno

SMALLVILLE
Kragujevac

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО

ЗНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

AUSPUH SERVIS

PRODAJA I UGRADNJA
ORIGINALNIH
IZDUVNIH SISTEMA

IMASAF

KeleceAuto

M. BLAGOJEVIĆA 55
362 557, 064 122 9 240

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž
mir u kući

RefillM

Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 64

OLYMPIC TRAVEL

034/33 57 37
www.olympic.rs

SPECIJALNE PONUDE
JEDAN PLAĆA,
DVOJEPUTUJU!!!

Куд који, мили моји

Пројекат УРС-а је пропао!

То је суд који се могао донети још оне изборне мартовске недеље, у касним вечерњим сатима, када је било јасно да је ова политичка група остала испод цензуса за улазак у Скупштину Србије, што ће рећи - одлази у ванпарламентарну зону или политички аут. Међутим, када речју пропаст своју позицију опишу сами „урсовци“, онда то значи да је закопана свака нада или покушај за продужетак живота, јер би све то било налик на шминкање мртваца.

Јавно признање да УРС одлази на партијски отпад прошле недеље изрекли су и његови крагујевачки оснивачи, врло важна карика од иницирања до формулисања програмских начела и организовања „рада на терену“, и то у двострукој улози. „Заједно за Шумадију“ је приступио обнављању истоимене регионалне странке, а на прошлонедељној седници градске Скупштине пријављена је нова одборничка група, опет под истим именом ЗЗШ. Пре тога је, подсетимо, заменик градоначелника Небојша Здравковић издвојио своју групу одборника, назвали су се „Покрет за наш град“, а то су, у ствари, чланови некадашње странке Г17 плус, која је са „Заједно“ постала конститутивни део Уједињених региона Србије.

Тако се, дакле, једни враћају на старе позиције, други траже нову форму (видеће се да ли и садржај) свог организовања и деловања, а све говори да се УРС растурио по шаблону „куд који, мили моји“. Међутим, док разградња странке после изборног дебакла траје, изостају одговори зашто је „пукла“ партијска творевина која је настала са великим амбицијама и програмским начелима за које се чинило да ће наћи укоренење у политичком и друштвеном миљеу Србије.

Неки су склонили тврдњама да је главни узрок томе повлачење шефа УРС-а Млађана Динкића. Ако је тако, онда је то доказ више да је и ова странка била лидерска, са доминантним улогом и утицајем једног човека, што међу српским политичким партијама не да није изузетак - већ је скоро правило. Уосталом, Динкићево „пензионисање“ можда није био очекивани, али јесте частан чин: није успео да освоји ни један мандат у Скупштини, значи поражен је и најбоље јавно признање тога је - оставка.

И ма колико се чинило да је Динкићево повлачење изазвало уруша-

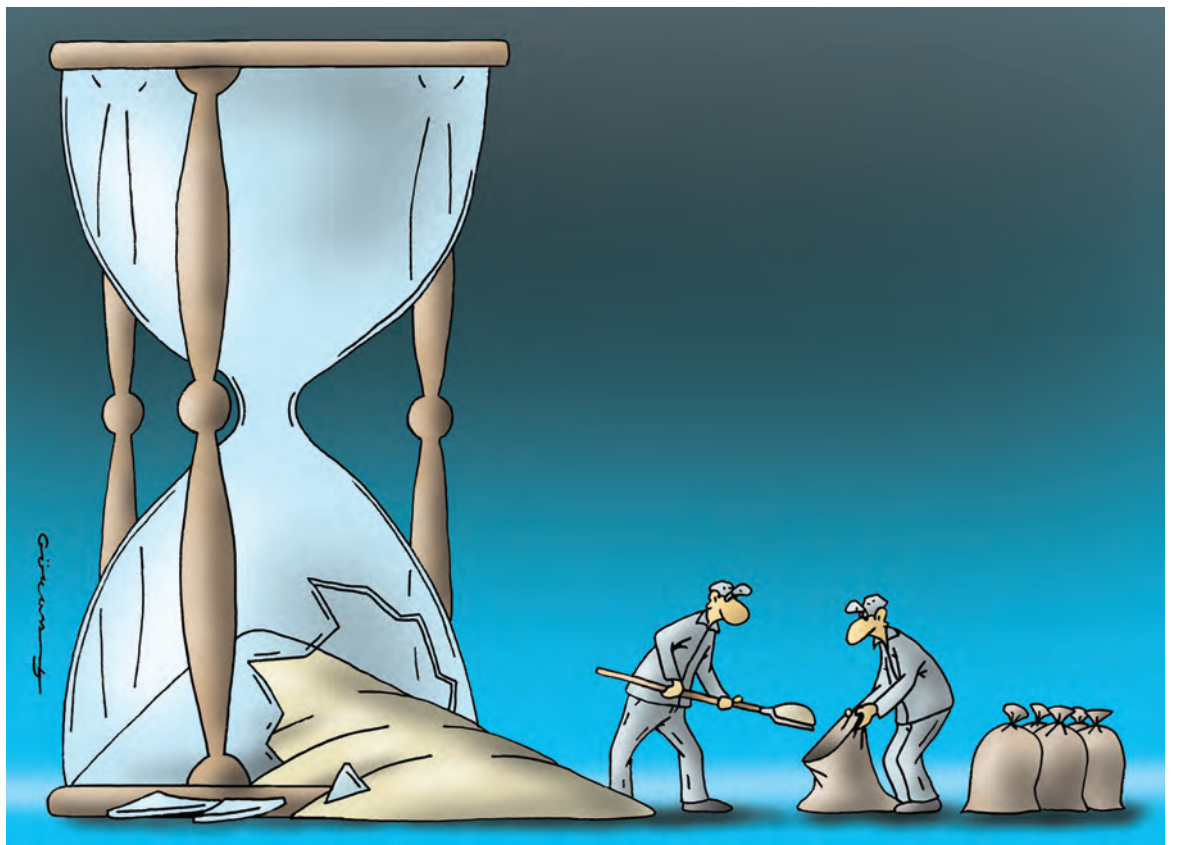
вање странке, то је ипак опсена. Тачније - само последица. Узроке не треба тражити у послеизборним дешавањима, већ у претходном двогодишњем раду странке, њеном политичком позиционирању и начину деловања, што су грађани на последњим изборима и те како умели да оцене.

Кључне грешке у корацима УРС је направио после мајских парламентарних избора 2012. године када је прихватио позив напредњака и социјалиста да буде део нове владајуће коалиције. И није круцијална грешка сам улазак у власт (јер суштина постојање политичких партија и јесте борба за власт), већ начин како су се у тој власти показали. Е, ту се УРС, а пре свега његов лидер Млађан Динкић, показао као недоследан, јер је прихватајући „правила игре“ већих и моћнијих партнера у Влади одступио од циљева и начела странке којима се легитимисао у јавности и на којима је 2012. године успео да добије више од пет посто гласова.

Наиме, Уједињени региони настали су окупљањем мањих локалних и регионалних странака, удружења и појединаца с политичком платформом децентрализације политичког система Србије, а то у једноставном преводу значи више власти за локалне заједнице и више права у одлучивању о свему, понајпре о трошењу дела јавних прихода. Међутим, учењем у власти од формирања Владе јуна 2012. до добијања „шут карте“ из ње, Уједињени региони, а посебно Млађан Динкић као министар финансија и привреде, показали су једно сасвим другачије, контра лице. Најуверљивији доказ за то је промена пропорције расподеле пореза на зараде, на уштрб општина и градова, а у корист државе, као и укидање низа тзв. парафискалних намета, чиме су опет „закинуте“ само локалне самоуправе. Влада се тада хвалила да растеређује привреду, али је то радила врло „селективно“, да утање само локални буџети.

„Децентрализатор“ Динкић тако се ставио у функцију једне баш високо централизоване политике, за шта на потоњим изборима и није могао да очекује „признања“. Приде, знала се „душа“ урсових гласача, којима свакако није било по вољи партнерство са напредњацима и социјалистима.

И, тако, УРС одлази у историју, а колико ће бити успешна реинкарнација „Заједно за Шумадију“ (уз најаву „стварања алтернативе за Србију“) знаће се кад буде јасно којим путем изнова креће. Између враћања на старо и налажења места у очигледно измењеним политичким околностима јесте балансирање које тражи много вештине. Као код хода по жици над провалијом.

Карикатура: Горан Миленковић

Коме су неопходне касарне

Војска Србије наставља да продаје касарне, читаве војне комплексе, полигоне, разне грађевине широм Србије. Лист „Политика“ прошле суботе објавио је оглас на целој страни врло „густог“ текста у коме се под тридесетак ставки траже купци за све и свашта, али врло вредно, јер су дате и цене, наравно почетне.

Оглас је расписала Републичка дирекција за имовину „ради отуђења непокретности које нису неопходне за функционисање Војске Србије“. Рецимо, на првом месту је касарна „Танаско Рајић“ у Чачку са 52 објекта и преко 26 хектара земљишта, па је ту још један војни комплекс („Липница“), такође из Чачка, па „непокретности“ у Суботици, Вршцу, Београду, Новом Саду, Пожаревцу, Краљеву, Ужицу, Пироту, Алексинцу...

Понуђено је на продају све као „јединствене целине“, а подједнако могу да се надмећу (ценама) физичка и правна лица, уз обавезно полагање депозита итд.

Пада у очи, међутим, да у понуди опет нема ни једне од три кра-

гујевачке касарне, једна је у Дивостину, друга „Радомир Путник“ (изнад позоришта према Ердоглији) и трећа „Милан Благојевић“ (између Великог пара и Ердоглијског потока), приде Дом војске и војна болница. Судаћи према ономе како је оглас насловљен, можда би се могло закључити да су ти војни комплекси и објекти и данас неопходни за функционисање Војске Србије. Или је по среди нешто друго, ко ће знати шта цртају и планирају војне власти у Београду.

По ономе што се „голим оком“ да видети, поменуте касарне сада не служе баш ничему, осим бујању корова и ниског растиња, с разви-

јеном фауном глодара и гмизавца. У урбанистичком смислу то су нефункционалне „рупе“ од неколико десетина хектара у збиру, с којима град не може апсолутно ништа - јер је газда неко други.

Треба ли подсећати да је за десет хектара касарне „Радомир Путник“ градска управа одавно заинтересована, обављена је силна преписка са војним властима, али до сада без ефекта. Својевремено је стигла понуда за продају по цени од 30.000 евра за ар!

Гледано са стране, човек би могао да закључи да град Крагујевац и Војска Србије не припадају истој држави.

energetski efikasna
stolarija

SUNCE

АКЦИЈА!
PVC prozori u
dekorima drveta
po sniženim cenama

апликација за обрачун
уштеде енергије и новца

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

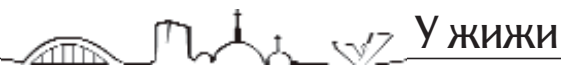

Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене,
гарантовани квалитет
белог, лиснатог,
печеног, замрзнутог
пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

ЗАВРШНИ РАЧУН БУЦЕТА ГРАДА

Штедња дала резултате и биће настављена

Градска каса је у прошлој години направила значајан искорак, јер су укупне неизмирене обавезе, заједно са кредитима, умањене за 1,3 милијарде динара у односу на 2012. годину. Ипак, има дуговања према корисницима, па и према комуналним предузећима, која ће се захваљујући краткорочном кредиту умањивати, најављује члан Градског већа професор Петар Веселиновић

Пише Милош Пантић

Још у октобру прошле године видело се да ће приход градског буџета бити мањи од планираног, па је ребалансом умањен за читаву милијарду динара и за толики износ направљен је план штедње. Изгледа да је тај план дао резултате, јер завршни рачун буџета за 2013. годину, усвојен прошлог петка на Скупштини града, показује да су управо за тај износ умањене неизмирене обавезе градског буџета.

Наиме, према подацима за 2012. годину градска каса је на њеном крају имала укупне неизмирене обавезе према корисницима и по основу кредита 5,4 милијарде динара, док је укупни неизмирани дуг на крају 2013. године износио 4,19 милијарди динара. То је умањење дуга градске касе за целих 1,21 милијарди динара.

По речима др Петра Веселиновића, члана Градског већа за финансије, град је смањено задужење за дугорочне кредите током прошле године са 15,3 на 12,9 милиона евра (без камате), што је сма-

њење за око 2,4 милиона евра. То практично значи да током минуле године град није узео ни динара дугорочних кредита намењених капиталним инвестицијама.

■ И даље велики дуг

Са друге стране умањен је и дуг града према корисницима буџета и то за целих милијарду динара, што даје разлику од 1,2 милијар-

де мањег дуга у односу на 2012. годину.

Др Веселиновић истиче да је велика и позитивна промена што је градски буџет за прошлу годину, са приходом од 6,08 милијарди динара, остварен са 70,9 посто у односу на план. То је велики помак јер је 2012. године проценат остварења био само 57 одсто од планираног. То све говори да се планирање прихода и потрошње градске касе постепено уводи у реалне оквире.

На питање како је градска каса успела да уштеди милијарду динара (нешто преко девет милиона евра) др Веселиновић одговара да је највећа уштеда остварена смањењем субвенција одређеним невладиним организацијама (НВО), смањењем трошкова за службена путовања, који су готово преполовљени, смањењем репрезентације и расхода за возни парк, као и умањењем одређених износа давања намењених спортским организацијама.

У наредном периоду план је да се појачају издвајања за социјална давања, друштвену бригу о деци и категорије угрожене кризом. Ипак, бројке показују да су, упркос овим позитивним помаци-

ма, неизмирена дуговања корисницима буџета у овом тренутку и даље веома велика и износе 2,7 милијарди динара.

Свакако да је овоме допринело у великој мери смањење трансферних средстава од државе у прошлој години, као и смањење преза на зараде, што је у збиру умањило приходе буџета за око 700 милиона динара у односу на годину раније, а у односу на године пре тога још и више. Додатне тешкоће представљају ненаплатива потраживања града од такозваних предузећа у реструктурирању, која износе око 2,5 милијарди динара, од чега је само дуг Војне фабрике око две милијарде динара, објашњава др Веселиновић.

■ Плаћање комуналним предузећима

Колико умањење дуга градског буџета јесте добра вест, толико тешкоће у раду комуналних јавних предузећа које су видљиве на сваком кораку због штрајка „Чистоће” и „Зеленила” говоре да проблема у текућем финансирању корисника и те како има. На питање колико стање градског буџета има везе са актуелним проблемима и штрајковима у комуналним фир-

мама, др Веселиновић каже да тренутно стање градске касе у значајној мери утиче на комуналну привреду.

При томе морају да се имају у виду две ствари. То су значајна финансијска недисциплина, односно немогућност наплате потраживања од крајњих корисника, и друго, чињеница да свако сваком дугује, држава граду, грађани комуналним предузећима, а онда и град, такође, и поред значајно повећане реализације буџета, још увек има значајна дуговања јавним комуналним предузећима, каже др Веселиновић.

Реч је о средствима која се у виду дотација и субвенција дају комуналним фирмама из буџета града пошто оне саме не могу довољно да зараде од своје делатности да би се издржавале. Др Веселиновић каже да су ове дотације потребне, али да се комунална предузећа не могу у највећој мери ослањати на средства из градског буџета, већ да постоји један део где се менаџмент тих фирми мора више ангажовати на обезбеђивању средстава, а то се пре свега односи на појачану наплату потраживања.

Пошто се корисницима буџета много дугује, а међу њима и комуналцима, град је узео краткорочни кредит за обезбеђење текуће ликвидности од 260 милиона динара. Та средства су легла на рачун града, а позајмљена су од Комерцијалне банке са каматом од 9,11 одсто и роком враћања до краја ове године. Ова финансијска „инјекција” биће од велике помоћи да се дугови према корисницима умање, а међу њима и према комуналним предузећима и то у другој половини године, каже др Веселиновић.

Он најављује да ће на јесен због тога што су приходи града и даље мањи од планираних поново доћи до ребаланса градског буџета и то би донело ново умањење прихода, што на другој страни повлачи наставак мера штедње до краја године. Те мере биће планиране у областима где је реално да буду остварене, и то не линеарно по свим областима и за све кориснике, већ на основу процене стручних служби, наводи др Веселиновић.

Са друге стране, граду остаје на располагању зелено светло Министарства финансија да се додатно задужи дугорочним кредитима од 350 милиона динара. Та средства су намењена за капиталне инвестиције и могла би да буду употребљена за изградњу рефлектора на Градском стадиону, на пример, или за наставак радова на изградњи и реконструкцији градских улица. Да ли ће се и у којој мери ови кредити узимати још није одлучено у врху градске власти, па би, по свему судећи, неке од ових инвестиција могле да сачекају неко боље време.

Како поједине опозиционе странке у Скупштини града, неке више, неке мање, актуелне тешкоће у функционисању градског буџета виде на тај начин да предвиђају скорни колапс у функционисању виталних градских служби, односно јавних предузећа, члан Градског већа за финансије одговара да треба имати у виду да ми живимо у држави где је на делу полуколапс пуних 25 година и да се то одражава и на локалу.

Свакако да би побољшање целокупне економске ситуације у земљи условило и побољшање стања на локалном нивоу. Али, оно што предстоји градској власти у Крагујевцу јесте да, уз једну рационалнију потрошњу и храбрији улазак у јавно приватно партнерство, дође до побољшања финансирања свих служби, а самим тим и јавних комуналних предузећа, закључује др Веселиновић.

Петар Веселиновић: Град је узео краткорочни кредит за обезбеђење текуће ликвидности од 260 милиона динара, та средства су „легла” на рачун града, и биће значајна финансијска инјекција да се дугови према корисницима умање, а међу њима и дугови према комуналним предузећима

МЕРЕ РАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ ГРАДА

Општа штедња плус нови начин

Програмом консолидације јавних и комуналних предузећа и мерама штедње требало би да се смањи јавна потрошња и подстакну нове инвестиције кроз партнерство јавног и приватног сектора. Мере се односе на локалну самоуправу, као и на сва предузећа чији је оснивач град

Пише Гордана Божић

Годинама нагомилавани проблеми у јавно комуналним предузећима, који се огледају, пре свега, у мањку посла и пара, као и последице запошљавања и негативне селекције кадрова, довеле су их до ивице колапса. Иако је безброј пута указивано на све теже услове пословања, написане су и многе студије, дакле, све је већ виђено, али није било политичке воље да се начине прави резони. А како и да је буде када конкретне мере подразумевају као једини начин опстанка повлачење политике из функционисања ових предузећа, деполитизацију функција и заустављање страначког запошљавања, што ниједна локална самоуправа у Србији није спремна да спроведе до краја.

Када се томе дода општа беспарица у држави, тешка наплата потраживања, чување социјалног мира кроз политику повлашћених цена комуналних услуга, јасно је да нико, ма каква да је фи-

нансијски експерт, не би могао да спречи ово што се сада дешава. Пуцање по свим шавовима у комуналном сектору било је очекивано, само што се уз велике напоре локалних самоуправа пролонгирало, али пошто су и локални буџети испражњени, сви који су се на њих „качили“ остали су празних цепова.

Зато је и доношење мера за консолидацију предузећа чији је оснивач град, које су усвојене на последњој скупштинској седници, покушај да се, не у пет до дванаест, него у дванаест и пет, успоре кола која петом брзином иду низбрдо у читавом јавном сектору. Све оно о чему се раније говорило – смањење броја запослених, штедња, ефикаснија наплата потраживања и, поврх свега, укључивање приватног сектора, који би кроз партнерство јавног и приватног инвестирао у комуналну привреду – садржано је у мерама са којима су се сагласили одборници у градском парламенту. Нова правила важиће не само за предузећа чији је оснивач град, него и за градску управу и све њене органе, посебне и стручне службе.

■ Комунална предузећа пред колапсом

Ситуација у којој су се наша готво сва јавно комунална предузећа у Србији, не само крагујевачка, а има их 350 у 154 локалне самоуправе и запошљавају 50 хиљада људи, није се десила преко ноћи. Свака власт ухлебала је своје, партијске кадрове у нека од њих, а они најистакнутији награђивани су највишим функцијама. Постало је правило да се после сваких избора нови спискови за запошљавање прослеђују из седишта победничких странака новопостављеним директорима у ЈКП на реализацију.

У Крагујевцу се међу 13 директора у неформалним разговорима помиње име само једне

ПОСЛЕДЊЕ ЗАСЕДАЊЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ ГРАДСКЕ СКУПШТИНЕ

АНАЛИЗА СТАЊА ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА

Тржиште диктира услове

Директори јавних предузећа Предузеће за изградњу града, Градска стамбена агенција, Дирекција за урбанизам, Јавно стамбено предузеће и Спортски центар „Младост“ у року од шест месеци треба да ураде детаљну анализу рада и функционисања ових предузећа, са посебним освртом на трошковну страну обављања претежне делатности за коју су основане. Такође, анализа мора да садржи и трошковну страну других делатности, које обављају, а које су довеле до новог запошљавања. Неопходно је да достављене анализе садрже и постојеће ефекте и даљу оправданост обављања појединих делатности из делокруга њихове надлежности. Извештај и анализа треба да садрже што објективнију процену њихове тренутне позиције на тржишту, трошкове функционисања са постојећим бројем радника, а све како би се тачно и рационално проценило њихово статус и положај на тржишту.

директорке која ни по цену напуштања функције није хтела да се повинује овом неписаном правилу. Мада, руку на срце, није само то био разлог оваквог стања. Многи су нови радници били неопходни, али не у администрацији, где су најчешће упошљавани, него за обављање послова на терену.

То су потврдили сви директори овдашњих комуналних предузећа на састанку који је пре два месеца, под ознаком „хитно“, сазвао Социјално економски савет града, а поводом тешког стања у комуналној привреди. Главна тема и тада је било финансијско и материјално пословање комуналних предузећа, а закључено је да је неопходно „хитно предузимати мере за консолидацију укупног стања и решавање нагомиланих проблема“. Константовано је тада, као и сада, да је стање алармантно, а поче-

ли су и штрајкови („Чистоћа“ и „Зеленило“) због кашњења у исплати зарада.

У готово безизлазној ситуацији наша су се и ЈКП „Градска гробља“. Велика кредитна задуженост (око 29 милиона динара), обавезе према добављачима (преко 30 милиона), неплаћени порези и доприноси за запослене. Са друге стране, потраживања (65 милиона динара) у највећој мери спорна и неплатива, јер датирају од пре десет и више година, због чега је 20 милиона динара отишло низ ветар. Прошла пословна година завршена је са губитком од 70 милиона динара.

Тадашњи директор Милун Петковић признао је да од 123 запослених 50 њих ради у администрацији, као и да ће морати да се ослободи вишкова и да направи но-

ву систематизацију радних места. Ове идеје, међутим, није стигао да реализује пошто је прошлог петка поднео оставку, а на његово место постављен је в.д. Јован Рвовић, дипломирани економиста који је на ову функцију дошао из Градске стамбене агенције, где је био запослен на одређено време на пословима стручног сарадника за економске послове. Многи га памте и као некадашњег директора „Ауто-саобраћаја“, а био је и члан комисије за именовање директора у ЈКП. Иначе је члан странке „Заједно за Шумадију“.

На ивици ликвидности је и „Чистоћа“. Осим прекобројних радника, ово предузеће има проблем због огромних дугова, али и великих потраживања која углавном не успева да наплати. Финансијска ситуација прилично је тешка, а преузимање 117 радника „Нискоградње“, за које нема довољно посла, а коштају „Чистоћу“ 5,5 милиона динара месечно, дотукло је ово предузеће до ногу. Иако су потраживања већа од дуговања, наплата преко СОН-а све слабије функционише. Грађани дугују 250 милиона динара за одвожење смећа, што је износ јед-

„**Небојша Васиљевић:** Комуналним предузећима одобрене су и делатности које нису основне, па је и по том основу дошло до новог запошљавања, што је условило велике трошкове. Испоставило се да те нове делатности нису исплативе на тржишту и зато је упућен предлог да јавна комунална предузећа морају да буду базирана на основној делатности

УЗДРЖАНА ОПОЗИЦИЈА

Сумња у спровођење одлуке

Како се и очекивало, расправа о стању у јавном градском сектору изазвала је највише полемика у редовима опозиције. Напредњаци су били „најватренији“, мада много мање него што је то иначе уобичајено у оваквим приликама (?). Предложене мере окарактерисали су као начелно добре, али каснеле.

– Ми уопште не постављамо питање да ли је ова одлука добра, јер она је добра, али сумњам о то како ће да буде спроведена. Мере планирају смањење свих трошкова и увећање прихода, пре свега од пореза. Логично је било и до сада да сви трошкови буду минимални. Зашто није тако и са-

да? Реч је о новцу свих грађана и трошкови увек треба да буду минимални. Ми нећемо гласати за ове мере јер немамо поверења у вас да ћете их спровести како треба, рекао је лидер крагујевачких напредњака Радомир Николић.

Социјалисти су, такође, били уздржани, а њихов шеф одборничке групе Мирослав Клочар је рекао да овај документ само потврђује све оно на шта је он указивао.

– Имам резерву према овом материјалу и ми као одборничка група нисмо сигурни у потенцијале, спремност и способност да се овај пакет мера реализује. Изражавам сумњу да ћемо имати још гору ситуацију, рекао је Клочар.

Демократе нису претерано учествовале у расправи. Исклазили су сумњу у реализовање ових мера и били су уздржани приликом гласања.

НАПРЕДЊАЦИ И СОЦИЈАЛИСТИ ИЗРАЖАВАЈУ СУМЊЕ У ЕФИКАСНОСТ МЕРА: РАДОМИР НИКОЛИЋ И МИРОСЛАВ КЛОЧАР

ни дугују 250 милиона динара за одвожење смећа, што је износ јед-

организовања

кубури са вишком радника. Додатно их је оптеретило 60 хигијеничара који су прешли из Градске управе, а потом и 40 из „Нискоградње“. За њих посла, једноставно, нема, а сви морају да приме плате. У околностима када има толико фиктивних радних места, која коштају а не доносе никакву зараду, готово је немогуће опстати.

■ Штедња и у Градској управи

Више је него очигледно да је болест комуналног сектора дијагностикована, само је питање да ли је лечење почело на време и да ли болест може да буде излечена или се пацијент само одржава у животно?

Терапија је преписана на последњој скупштинској седници, а примена почиње одмах. Узимаће је дозирање како Градска управа, која такође кубури са парама у буџету, вишком запослених и има тешкоће са плаћањима, тако и градска предузећа, под условом да их не омета у пословању. Циљ је, објаснио је Небојша Васиљевић, члан Градског већа за инвестиције и предлагач пакета мера, да се јавна потрошња сведе у минималне оквире, јер све анализе и процене везане за стање економије, ликвидности и инвестиција јасно указују да треба извршити интервенције које су везане за буџетску потрошњу.

Мере су свеобухватне, нагласио је Васиљевић, доста тога је већ у неким анализама рађено и ова одлука није донета ад хок, него је припремана у дужем временском периоду.

Основни рецепт односи се на смањење трошкова где год је то могуће, а препоручује се код коришћења угоститељских и услуга превоза, службених телефона и

службених картица за мобилне телефоне, као и за репрезентацију и службених путовања у земљи и иностранству. Скресаће се и трошкови за финансирање свечаности, манифестација, скупова, јубилеја. Затим, код суфинансирања стручног усавршавања, студијских путовања, штампања публикација, приређивања изложби, прослава, као и одобравања појединачних захтева за различите врсте помоћи, осим у случајевима теже болести и социјалне потребе.

Осим тога, у циљу формирања управе на менаџерским принципима, која, ако је стручна, ефикасна и способна, требало би да са мањим бројем запослених обави све послове који су јој поверени. Због тога ће начелници градских управа и руководиоци посебних и стручних служби морати да, у року од четири месеца, предложу нову организацију рада. Уколико она буде подразумевала смањење броја запослених, предложиће и начин за решавање прекобројних у смислу планирања средстава за исплату отпремнина за оне који испуњавају један од услова за пензију, као и упућивања једног броја запослених у зависности од њихове квалификационе структуре на рад у друге органе града, предузећа или установа или планирањем подстицајних средстава за самозапошљавање.

У наредна четири месеца градоначелник и Градско веће треба да преиспитају све важеће одлуке о исплати средстава из буџета и, уколико буде потребно, предложиће измене и смањења ових трошкова.

Такође, и Градска управа за финансије добила је четири месеца да попише сва доспела, а неизмирена дуговања и да утврди приоритете и могуће рокове за њихово измирење. Управа за имовину добила је за задатак да достави информације о укупном пословном простору који је дат на коришћење, као и онај који користе разне скупштинске службе, за шта се плаћа поприлична закупнина.

ЈЕДНО ОД РЕШЕЊА ЗА КОМУНАЛНА ПРЕДУЗЕЋА ТРАЖИЋЕ СЕ У ПАРТНЕРСТВУ ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ СЕКТОРА

КАКО ЋЕ СЕ РЕШИТИ ВИШАК ЗАПОСЛЕНИХ У ГРАДСКОЈ АДМИНИСТРАЦИЈИ

ДОДАТНИ ПРИХОДИ ОД ГРАДСКОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Подстицај градње стамбених и пословних објеката

За повећање прихода и побољшање услова привређивања неопходно је ставити у функцију грађевинско земљиште, кроз усвајање одлука којима би се пружила помоћ грађевинској индустрији, на тај начин што би се створила могућност да град Крагујевац на свом грађевинском земљишту омогући инвеститору изградњу стамбеног, стамбено-пословног или пословног простора, као и индустријских, складишних хала, производних комплекса. Тиме би се додатно остварили буџетски приходи, а у ситуацији отежаних тржишних услова пословања, плаћање грађевинским предузећима за ове услуге заменило би се уступањем стамбеног, пословног или другог изграђеног простора.

АМАНДМАНИ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ СРБИЈЕ

За спорт не више од пет посто буџета

Одборнички клуб Демократске странке Србије одржао је конференцију за новинаре у току скупштинског заседања. Они сматрају да је једна од најзначајнијих одлука о консолидовању градског буџета и јавних финансија града Крагујевца, да су у претходном периоду тражили да се она донесе и задовољни су што се овакав предлог коначно нашао на дневном реду.

Можда је касно, али је ово задњи тренутак у коме морамо сви да редујемо. Очекујемо да предложени рокови буду испоштовани, а ми ћемо активно учествовати у спровођењу одлуке и у контролисању датих рокова од 30, 60 и 90 дана. ДСС сматра да је крајње време да се консолидује буџет града Крагујевца и да се јавни сектор, односно јавно комунална предузећа доведу на тај ниво да могу редовно својим радницима да исплаћују плате, рекао је Предраг Џајевић, на конференцији за новинаре који је и члан Градског већа из редова ДСС.

У програм мера штедње уграђена су и два амандмана које је предложио ДСС. Један се односи на одлазак у пензију запослених у јавном сектору који су испунили законске услове, док други дефинише улагање у спорт и лимитирање давања на пет одсто од оствареног буџета.

Преиспитаће се и досадашња улагања у спорт и спортске манифестације, а предвиђено је да се у будуће првенствено улаже у школски спорт и програме који ће подстицати децу и омладину да се што масовније укључе у спортске активности. У делу сениорског спорта, финансијску помоћ града могли би очекивати клубови са најбољим резултатима или они који традиционално или дуги низ година Крагујевац чине препознатљивим у спортском свету.

■ Посебне мере за комунални сектор

За јавна и јавно комунална предузећа важе посебна правила, а прво је да заштите основну делатност, како би се створили услови да за све остале нађу партнера у приватном сектору.

Наше замерке су да су комуналним предузећима одобрене одређене делатности које нису основне, па је по том основу дошло до новог запословања, што је условило велике трошкове. Испоставило се да нове делатности нису исплативе на тржишту и зато је и упућен предлог мера да јавна комунална предузећа морају да буду базирана на својој основној делатности, да не може да постоји утакмица са приватним сектором у одређеним областима и да то није рационално, објаснио је Васиљевић, напомињући да „Градска гробља“ треба да остану у власништву града, „Водовод“ 51 одсто, а читав низ предузећа, попут „Паркин сервис“, „Зеленила“, „Чистоће“, важи прича јавног и приватног партнерства и да већински удео треба да има инвеститор који ће да обезбеди највећи ниво инвестиција.

Заправо, није циљ само рационализација потрошње, него је основни циљ подизање нивоа комуналних услуга, довођење приватних инвеститора и њихово инвестирање у одређене комуналне делатности.

На тај начин се напушта традиционални концепт да за сваку комуналну делатност постоји посебно предузеће. Тржиште, инвестиције и улагања, врло јасно указују да локалне самоуправе морају да уђу у фазу јавно приватног партнерства.

ПОСЕБАН АПЕЛ НЕБОЈШЕ ВАСИЉЕВИЋА

И грађани треба да смање захтеве

Образлажући предложене мере Небојша Васиљевић је са скупштинске говорнице скренуо пажњу и грађанима, упозоравајући да градска Скупштина јесте отворена кућа, али не у том смислу да када год неко дође испостави захтев новчане природе.

Ми смо, рецимо, направили затворени базен и уложили 500 милиона динара. Знам да сви пливачки клубови наплаћују чланарину, али истовремено траже средства из буџета. Са друге стране, Спортском центру „Парк“ ништа не плаћају. Мислим да је крајње време да сви имамо један нормални однос према томе, рекао је Васиљевић. Он је додао да фиксни месечни трошак базена за струју, воду и гас износи два милиона динара и да то мора да се плати. Зато треба да буде јасно да су мере штедње уперене против свих. И грађани морају да смање своје захтеве, као и локална администрација.

Васиљевић је нагласио да предвиђене мере на трошковној страни, што се тиче јавне потрошње, као и у приходовној страни треба да доведу до равнотеже у буџету.

Ово је најважнија одлука коју доносимо у овом сазиву, рекао је шеф одборничке групе ЗЗШ Бојан Стојадиновић. Она је болна за запослене у јавним предузећима, као и за менаџмент, али њеним усвајањем изгубиће се политичка привилегија у јавном сектору. Стојадиновић верује да политичари више неће моћи да користе све благодети јавног сектора, а једино у шта верују сви који су били у прилици да тога дана одлучују да је јавни сектор таквом стању да овакво стање више не може да поднесе.

САОПШТЕЊЕ СИНДИКАТА „МЕТАЛ СИСТЕМА“

Руководство перфидно уништава фабрику

Данас када је упосленост врло ниска, а прва наредна исплата већ умањена зараде у потпуности неизвесна, Самостални синдикат „Метал системи“ још једном јавно указује на даље неодрживо стање у предузећу у реструктурирању и позива Министарство привреде и Надзорни одбор да предузму мере и смене актуелно руководство пре него што радници својим поступањима онемогуће његов даљи рад.

Самостални синдикат од почетка аункционисања предузећа у већински државној својини упозорава на поступке руководства који су очигледна претња очувању фабрике. Сматрамо да све време руководство води фирму по принципу „нек траје, док траје“ и да су перфидни и злонамерни потези руководства инструирани од стране неких центара моћи и интересних група заинтересованих само за преузимање имовине предузећа, а као последицу имају да се фабрика разгради, а радници остану без радних места.

Рад руководства у претходном периоду карактерисало је спровођење партијских и пријатељских запошљавања, инвестиционе одлуке које нису комплетирали процес производње већ јачале бирократски апарат уз обилато коришћење државних средстава, спровођење организационих и других припрема за цепање фабрике и будућу дириговану приватизацију познатим појединцима, ненаменско трошење државних субвенција итд.

Најновија сазнања до којих је синдикат дошао говоре да је руководство појединим подобним и њима блиским радницима (њих око 15, међу којима и секретарица и возач директора), а који нису чланови нашег синдиката, у тајности исплаћивало целокупан износ заосталих зарада, док је преостале раднике позивало да се уздрже од подношења тужби, уз објашњење да ће на тај начин сачувати фабрику. Овакво понашање за последицу има да радници, који се осећају обманути и преварени од стране руководства, масовно подносе тужбе за принудну наплату својих неисплаћених зарада. Ова догађања у скорој будућности прете да предузеће доведу у потпуни колапс.

Бахатост руководства у последње време исказује се и кроз претње отказом појединим запосленима који нису на линији руководства. На захтев Синдиката да се одмах престане са оваквим понашањем, одговора нема, а поједине радње злостављања и мобинга се настављају.

Иако је ово руководство на челу предузећа већ више од три године, акт о систематизацији радних места на постоји, а коначна плата запосленима одређује се путем „стимулација“ које одређују руководиоци.

Сва ова догађања могу се разумети у светлу чињенице да се целокупно најуже руководство „Метал система“ изјаснило за одлазак по социјалном програму још пред крај прошле године.

Наравно да је овакво понашање и било очекивано од људи који су у фабрику доведени по интегрално-политичким критеријумима. Претходно неки од њих су користили државни социјални програм, неки имају своја приватна предузећа, а директор је дошао са тржишта рада, као незапослено лице, након пропасти његове приватне фирме.

Производња у предузећу, након почетног замаха (2011. год.), престане се налази у паду. Државна помоћ, која се огледала у субвенцијама које су до септембра 2013. године биле редовне, обезвређена је лошим намерама.

Сматрамо да пословање предузећа треба да истраже и надлежни државни органи.

Милош Танасковић, председник Самосталног синдиката „Метал системи“

П.С. Након овог, ситишло је ново саопштење у коме се наводи да је Самостални синдикат, „због ситуације у предузећу и одсуства реакције надлежних институција“, донео одлуку да 11. јуна ситиши у штрајк узорене иако ситише на један сити обуставити рад. Синдикат се поново обраћа Министарству привреде и Надзорном одбору предузећа са захтевом да смене руководство фирме које сматрају одговорним за ситише у предузећу. Наводи се, иакође, да је Синдикат спреман и за радикализацију пројекта.

У ТОКУ ШТРАЈК У „ЗЕЛЕНИЛУ“

Касни зарада, мањак с

Запослени ступили у штрајк због кашњења зараде и других примања, дали рок за исплату до 20. јуна, а дотле, ипак, косе траву по градским насељима

После „Чистоће“, радници још једног комуналног предузећа одлучили су да прекину рад због неиспуњавања законских обавеза према њима. Реч је о „Зеленилу“, где се штрајкује од 5. јуна, уз поштовање минимума процеса рада. Запослени захтевају хитну исплату заосталих зарада за април и мај, трошкова превоза за прошлу и ову годину и исплату јубиларних награда. Траже и редовност у исплати, уз поштовање одредби Посебног колективног уговора за крагујевачка јавна комунална предузећа. У случају да се њихови захтеви не испуне до 20. јуна, штрајк ће се, како кажу, радикализовати.

Запослени објашњавају да градска одлука о консолидацији комуналних предузећа није могла да промени одлуку Штрајкачког одбора, радницима је потребна хитна исплата, а по испуњењу тог захтева нека град примени усвојени пакет мера. У међувремену је, сазнајемо, исплаћена аконтација за април.

Директорка „Зеленила“ Љиљана Тирнанић каже да предузеће свакако отежано послује, али да је штрајк узрокован страхом да финансиј-

ска дубиоза не постане још већа, тиме и заостатак у платама, додајући да је кључни кривац за проблеме у „Зеленилу“, Уредба Владе о ограничавању запошљавања у јавном сектору, која је ступила на снагу 1. јануара ове године.

„Ми, једноставно, нисмо у могућности да обављамо послове због којих смо основани, не стижемо да покосимо траву по свим насељима. Томе није узрок штрајк, запослени су и поред штрајка, потпуно ангажовани на тим пословима, проблем је што не можемо узети сезонске раднике. Пред сваку сезону морамо да ангажујемо по 40 људи на пословима кошења и грабуљања траве, али ове године то не можемо. Поменути уредба ограничава број радника на одређено време на 10 процената од броја стално запослених радника. Како нас у „Зеленилу“ има 79, тај проценат нам није довољан, а иначе, већ имамо осморо радника на одређено време, објашњава Тирнанић.

Према њеним речима, „Зеленило“ се још 5. фебруара, планирајући пролећне обавезе, обратило граду, потом и Министарству за државну управу и локалну самоуправу, не би ли се изнашао начин за ангажовање

НЕДОСТАЈУ СЕЗОНСКИ РАДНИЦИ: ЉИЉАНА ТИРНАНИЋ, ДИРЕКТОРКА

сезонских радника. Упућени су на обраћање Комисији Владе, коју је оформило Министарство финансија. Међутим, иако се добрано „загазило“ у јун, комисијског „отпоздрава“ нема.

Скоро свакодневно позивамо телефоном, али нисмо добили одговор, односно дозволу да ангажујемо сезонске раднике. У међувремену, покушавали смо да преко Центра за социјални рад ангажујемо кори-

КОРУПЦИЈА У ПОЛИЦИЈСКИМ РЕДОВИМА

Ухапшено шесторо саобраћајаца из Кнића

Захваљујући довитљивости полицијских руководиоца „пала“ је шесточлана група саобраћајаца који су узимали новац од возача да им не би писали прекршајне пријаве за учињене прекршаје

За двојицу припадника саобраћајне полицијске управе Кнића који су, по свему судећи, од учесника у саобраћају у дужем периоду узимали новац да им не би писали прекршајне пријаве 4. јун био је малерозан јер су тог дана похапшени. Недељу потом још четворо њихових колега након саслушања завршили су у истражној јединици Окружног затвора такође због корупцијског понашања. Операцију хапшења спровели су припадници унутрашње контроле Центра Крагујевац у сарадњи са Управом криминалистичке полиције МУП-а и овдашњом Полицијском управом.

Против М. С. (24), М. П. (42), Ж. Т. (27), Р. Н. (43), В. У. (30) и И. Н.

(24) полиција је поднела кривичне пријаве под сумњом да су примали мито. У Вишем суду они су саслушани и након тога одређен им је привор до 30 дана, како у даљем поступку не би могли да утичу на сведоке. Они се терете да су од почетка априла до почетка јуна ове године вршећи своју службену дужност од више починиоца саобраћајних прекршаја узимали новац у различитим износима како према њима не би предузели законом прописане мере, каже се у званичном полицијском саопштењу.

Примали су на руке од 500 динара до педесетак евра, у зависности од тежине прекршаја, а акција хапше-

ња саобраћајаца није изведена насумице, него плански у садејству Управе криминалистичке полиције МУП-а, Полицијске управе Крагујевац, али и грађана који су пријавили унутрашњој контроли да им полиција узимају новац. Како незванично сазнајемо, прилично су чврсти докази против читаве групе, која није ни слутила да су дужи период под надзором својих контролора.

Иако је у неким медијима објављено да је читав операција хапшења спроведена тако што је један од инспектора из Београда намерно кренуо увече пут Кнића без везаног појаса и са угашеним светлима да би осујетио њихов незаконит рад, хапшење је имало сасвим другачији ток. Не одговара истини да је патрола саобраћајне полиције зауставила „специјалца“ и почела да пише казну, те да их је он, да би их умолио да му опросте прекршај, дао обележену новчаницу од 50 евра и тако их подмитио да га пусе. Није истина ни то да је својим возилом наставио да-

ље и да је одмах за њим стигла интервентна јединица која је претресла саобраћајце и тако их на лицу места ухватила са обележеном новчаницом. Истина је да је после узимања мита од једног обичног грађанина дотични возач био поново заустављен и испричао колико је новца дао да би га полиција пустила без казне.

Ухапшени полицајци су били у чуду зашто их хапсе, али су у истражи рекли да то раде и остале колеге, па је тако приведено укупно њих шесторо, међу којима је и једна припадница лепшег пола. Да се не би погрешно разумело, остали нису похапшени зато што су их потказале колеге, него, како незванично сазнајемо, зато што су већ дужи период под будним оком контролора.

Саслушање је трајало 5. јуна од изјутра до близу поноћи. Како сазнајемо од извора блиског истражи, један од њих је и раније долазио у сукоб с законом, али из сасвим других разлога, док се други полицајац из Кнића још увек налази на издржа-

вању затворске казне због фалсификовања папира. Тако је ову акцију „преживео“ само један саобраћајац из Кнића. Овим хапшењем практично је Управа у Книћу остала без саобраћајног полицајца. То је значило да начелник крагујевачке полиције Горан Живковић брзопотезно мора да преусмери људе из других целина да би покрили подручје Кнића до коначног судског епилога.

То подручје сада покрива саобраћајна полицијска испостава из Крагујевца 24 сата и на тај начин се проблем превазилази док се не створе околности да се на подручју Кнића успостави нормалан режим рада, каже Горан Живковић.

Он даље наводи да су против осумњичених поднете кривичне пријаве, потребно је сачекати одлуку надлежних правосудних органа, а став ПУ Крагујевцу је да ће се и даље радити на сузбијању евентуалне корупције у полицији, као и осталих кривичних дела. Уколико се открију такви случајеви, нико неће бити заштићен од одговорности.

Иначе, осумњичени полицајци из Кнића истог дана су суспендовани с посла.

Е. ЈОВАНОВИЋ

ДРУГИ ПИШУ: ДА ЛИ ЋЕ ПЕНЗИЈЕ МОРАТИ ДА СЕ СМАЊЕ

Непопуларне мере и социјална правда

ХОЋЕ ЛИ ПОД УДАР ДОБИ И ПРИМАЊА ПЕНЗИОНЕРА

езонаца

снике социјалне помоћи, али ни то није прошло, јер они нису желели да раде.

Са друге стране, град нас кажњава за сваки незавршени посао, за сваку површину која није покошена у мањује нам приходе. И прошлог и овог месеца губимо од двеста до триста хиљада динара, чиме се и ликвидност предузећа доведи у питање, објашњава директорка Тирнањић.

Обавезе „Зеленила“ из дана у дан нарастају, у овом тренутку потребно је око 7,5 милиона за плате и трошкове превоза, око 1,5 милион за јубиларне награде, недавна поплава им је направила штету од преко два милиона динара. Потпуно је поплавлен расадник, пропало је 55.000 расада, леје су уништене. Град неће бити попуњен новим садницама, као претходног лета. Поплава је виша сила, али и ту је држава без одговора.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

ОКОНЧАН ШТРАЈК У „ЧИСТОЋИ“

Лејле плате

Штрајкачки одбор ЈКП „Чистоћа“ донео је одлуку да прекине генерални штрајк, који је званично започет још 16. марта. Захтеви које је Штрајкачки одбор упутио руководству предузећа су, у великој мери, испуњени, исплаћене су заостале зараде последњег дана маја једна половина заостале зараде, а 6. јуна и цела плата. Додуше, остало је да „лебди“ у ваздуху други штрајкачки захтев – гарантована исплата убудуће.

Иако је штрајк заправо, био радни, поштован је минимум процеса рада, те је на улицама уместо седам и шест смеђара у првој и другој смени, било по пет и четири возила на градским улицама, према тврдњама грађана, контејнери су ипак, ван центра Крагујевца били препуни.

Синдикат комуналаца се, наводи се у саопштењу, извињава грађанима Крагујевца, корисницима услуга, а уједно се и захваљује на разумевању и стрпљењу да запослени на овакав начин остваре право на зараде. Надају се да ће у наредном периоду бити мање потребе за таквим синдикалним активностима.

А. Ј.

Уштеде на платама и пензијама вероватно ће морати да се реализују у два корака. У првом кораку биће неопходно номинално смањење током 2014. године, које неће моћи да буде мање од 10 одсто, што би донело уштеде од нешто испод два одсто БДП на годишњем нивоу, а то представља 40 одсто од потребних уштеда на ове две позиције

Ако је судити према ставовима економске струке, оштро одбијање премијера Вучића да се у овом моменту разговара о евентуалном опорезивању пензија више је политичка него социјално одговорна одлука. Јер струка, па чак и они који су склонији зачињавању економских постулата приличном количином социјалне одговорности, нема одговор на следеће питање: По чему је угроњени пензионер који сваког месеца има сигуран приход од 100.000 динара од било ког запосленог са истом висином прихода?

Таквих пензионера је у Србији данас, додуше, свега око 2.000. Рационалан одговор нема ни питање: Зашто је данас више угроњено нешто више од 150.000 пензионера који примају месечне износе изнад просечне зараде од, рецимо, 139.000 људи који раде у здравству за плату испод републичког просека?

Порез за све изнад просека

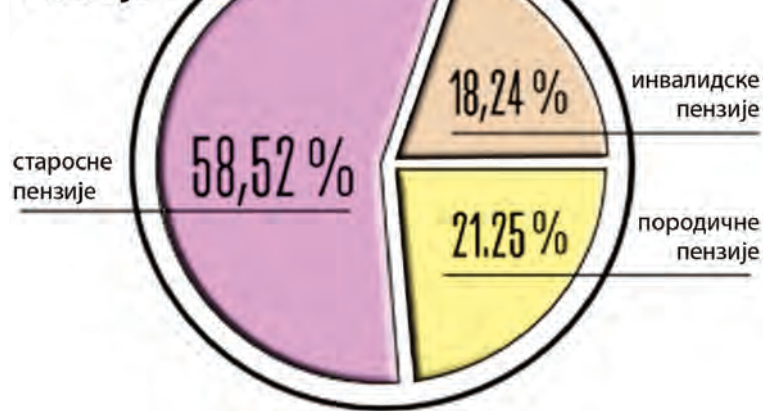
Како у Србији, бар за сада, пензије нису социјална, већ економска категорија, јасно је, слажу се економисти, да при покушају проналазке начина за смањење рекордног дефицита, власти не треба да гледају на категорије корисника буџета, већ на износе који они добијају.

Др Милојко Арсић:

Уколико се не примени смањење ни опорезивање пензија, то би захтевало да се плате у јавном сектору смање за око 25 одсто, што не би било социјално прихватљиво

Структура пензија

- » У Србији има 1.727.508 пензионера
- » Просечна пензија је 24.178 динара
- » до 13.221 динара пензију има 148.000 грађана
- » 600.000 пензионера има примања изнад просечне пензије
- » 150.000 пензионера има примања изнад просечне плате
- » 2.000 пензионера има примања преко 100.000 динара

„Смањење фискалног дефицита могуће је реализовати штедњом, повећањем пореза или комбинацијом ових мера. С обзиром на то да јавна потрошња износи око 45 одсто

БДП, што је високо за земљу на нивоу развијености Србије, неопходно је да се највећи део фискалне консолидације оствари смањењем расхода, односно штедњом. Смањење расхода за око пет процентних поена БДП-а у наредне три године могуће је само ако се остваре значајне уштеде на најкрупнијим позицијама расхода, а то су пла-

те и пензије. Ове две позиције расхода су иначе предимензиониране у односу на економске могућности земље - Србија за пензије троши преко 13 одсто БДП, док друге земље на сличном нивоу развијености троше око 10 одсто БДП. Слично, и у случају зарада, Србија троши за око два одсто БДП више од земаља на сличном нивоу развијености“, констатује професор Економског факултета Милојко Арсић.

Према његовом мишљењу, неопходно је опорезовати све зараде и пензије преко просечних. „Наравно, не треба опорезовати читав износ пензије, већ само разлику између, рецимо, 20.000 динара као неопорезиви лимит и износа пензије. Тиме би, на пример, пензионер који прима 25.000 динара плаћао порез од 500

динара, уколико се примењује стопа од десет одсто“, објашњава проф. Арсић.

Уштеде на платама и пензијама вероватно ће, сматра проф. Арсић, морати да се реализују у два корака. У првом кораку биће неопходно номинално смањење плата и пензија током 2014. године, које неће моћи да буде мање од 10 одсто. Смањење плата и пензија за десет одсто донело би уштеде од нешто испод два одсто БДП на годишњем нивоу, што представља 40 одсто од потребних уштеда на ове две позиције.

„Уколико је смањење пензија незаконито, или ако је политички неприхватљиво, тада би се могло приступити алтернативној мери, која се често примењује у свету, а то је опорезивање пензија. Ако би се пензије опорезовале на исти начин као и зараде запослених, то би држави донело додатне приходе, односно смањило расходе од око 0,6 одсто БДП. Уколико се пак не примени смањење ни опорезивање пензија, то би захтевало да се плате у јавном сектору смање за око 25 одсто. Оцењује се да толико смањење плата не би било социјално прихватљиво, као и да би било дестимулативно за функционисање јавног сектора - довело би до додатног погоршања стручности запослених, смањење залагања, подстакло би ситну корупцију и слично“, закључује проф. Арсић.

Фатална одлука из 2008.

И професор Љубомир Маџар верује да, уколико се већ од јула ове године, осим на плате опорезивање не примени и на пензије, неће бити ни неопходног ефекта смањења буџетског дефицита.

„Буџету Србије потребне су велике уштеде, па ће Влада ускоро, мада не у првом налету, морати да задире и у пензије, али и у зараде које су близу минималца“, тврди проф. Маџар и додаје да је јасно да данас велики број корисника буџета има ниска примања, али да они у маси чине огромну ставку која прети да оспори толико важну фискалну консолидацију.

Влада, сматра проф. Маџар, инсистирањем на тврдњама да неће додатно умањивати пензије, жели да покаже да разуме проблеме народа.

Фискални савет је још прошлог лета, када се први пут помињала могућност да дође до смањивања зарада свих оних који живе од буџета, инсистирао на томе да се на исти начин третирају и примања запослених и пензије.

Никола Алтипармаков, члан Фискалног савета, сигуран је, каже, да се систем јавних финансија не може уравнотежити без задирања у две највеће ставке - пензије и плате у јавном сектору.

„Решавање тог огромног социоекономског изазова, кроз структурне реформе пензионског система и јавног сектора, захтеваће велике напоре наредних година. Приватна предузећа, једноставно, не могу да издрже овако велики терет финансирања плата, али ни пензија и то се негативно одражава на конкурентност наше привреде“, тврди Алтипармаков.

Никола Алтипармаков:

Одрживост пензионског и читавог фискалног система трајно је уздрмала одлука владе да се током 2008. године два пута увећају пензије и то за укупно 21 одсто. Цех плаћамо сада

Алтипармаков подсећа да је одрживост пензионског и читавог фискалног система трајно уздрмала одлука тадашње владе да се током 2008. године два пута увећају пензије и то за укупно 21 одсто. Цех плаћамо сада

„Толико повећање пензије у току једне године и то уз редовна усклађивања за стопу инфлације из корена би уздрмало и пензијски систем Немачке, а не Србије“, закључује члан Фискалног савета.

Гордана БУЛАТОВИЋ, мајазин „Нова економија“

ОПОРЕЗИВАЊЕ ПЕНЗИЈА

Ни ПУПС није био против

У време када се прошле године разматрало опорезивање плата у јавном сектору и пензија, а што је, ипак, окончано увођењем солидарног пореза за све запослене у државној служби који имају примања од 60.000 динара, ПУПС је подржавао предлоге да се, у исто време, опорезују и пензије у месечним износима преко 60.000 динара. Од тога се, упркос подршци (како се тада говорило) највећим кочничарима смањења пензија и пензионе реформе, ипак одустало.

АКАДЕМЦИ ЖЕЛЕ СУСПЕНЗИЈУ БОЛОЊСКЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Калем који се није примио

„Болоња” је, сматрају у „Студентском фронту”, практично накалемљена на стари систем, па је високо школство у Србији постало хибрид у коме више нико не може да се снађе. Студије се разликују од факултета до факултета, неки професори бојкотију нови начин рада, школарине су превисоке, а академци преоптерећени. Зато су покренули петицију за укидање „Болоње” и успели да прикупе 30.000 потписа

Представници организације „Студентски фронт” прошле недеље су Министарству уручили петицију за суспензију примене Болоњске декларације. Иако је њихова првобитна идеја била да прикупе 10.000 потписника, укидање је подржало готово три пута више студената са свих српских универзитета.

Недоследна имплементација овог начина студирања од факултета до факултета, преоптерећеност студената, чињеница да се студирање свело на неку врсту курса, само су неки од аргумената које чланови ове организације наводе као разлог за враћање на старо.

Да су академци незадовољни Болоњом показало је и истраживање које су пре неколико година спровели студенти Факултета политичких наука. Чак две трећине од 2.500 анкетираних тада су се изјаснили као противници начина на који је нови систем усађен у српско образовање.

■ Произвољно тумачење

Тек сваки трећи анкетирани студент сматрао је да на факултету стиче адекватна знања. Треба, међутим, рећи и да су испитаници углавном били задовољни бројем испитних рокова и информисаношћу о својим обавезама, али је свеукупна оцена примене Болоњског процеса на скали од један до пет оцењена са 2,51. Чак половина испитаника је на скали заокружила најниже оцене - један или два.

Ово истраживање показало је и да академцима највише смета што факултети својевољно и неуједначено примењују и тумаче Болоњску декларацију, а то је, по мишљењу „Студентског фронта” један од главних разлога зашто је треба суспендовати.

Болоња је практично накалемљена на класичан систем, па смо, кад се све узме у обзир, на крају добили неки хибрид старог и новог у коме више мало ко може да се снађе. Студијски програми истих факултета разликују се од универзитета до универзитета. И у оквиру самих факултета није усвојен јединствен систем па на истој високо-

НЕДОСТАТАК КРИТЕРИЈУМА НА ШТЕТУ СТУДЕНАТА

ШТА ЈЕ БОЛОЊСКА ДЕКЛАРАЦИЈА

Јединствен европски систем

Болоњска декларација потписана је 1999. године од стране министара неколико европских земаља задужених за високо образовање. Њеним потписивањем отпочео је процес креирања јединственог европског система универзитетске наставе и истраживања до 2010. године, уз истовремено признавање и задржавање разноликости националних специфичности.

Идеја је била стварање флексибилнијег и ефикаснијег система високог образовања Европе, који би био компетитиван и на глобалном светском тржишту знања.

До данас, Болоњску декларацију потписало је преко 40 земаља Европе. У Скупштини Републике Србије је 2005. године усвојен је нови Закон о високом образовању усаглашен с принципима болоњског процеса.

Најважније мере овог процеса биле су увођење Европског система преноса бодова (ЕСПБ или на енглеском ECTS), усвајање нове структуре студија, коју чине три циклуса, промовисање мобилности студената и наставника и усвајање система упоредивих диплома.

школској установи имамо и студије које трају четири плус једну годину и оне које се спроводе по систему три плус две, каже Јован Величковић, студент овдашњег Правног факултета и повереник „Студентског фронта” за Крагујевац.

По његовим речима, посебна је прича то што неки професори практично бојкотију Болоњу.

Јасни критеријуми оцењивања практично не постоје. Неки професори вреднују присуство на

предавањима, посећивање вежби, активност на часовима, колоквијуме, израду семинарских радова, док други све то траже, али не узимају у обзир приликом оцењивања. Мало где је случај да се активношћу током године и знањем показаним на колоквијумима може заслужити оцена. Професори систем бодовања обично подесе тако да неколико поена недостаје да би се добила шестика, те је излазак на усмени део испита неминован.

Чињеница је и да сам систем оцењивања није праведан, нити оцена у крајњем скору показује шта студент зна, чак и када се бодовање примењује. Рецимо, неко ко је ангажовањем током године прикупио максималан број бодова, а на испиту покаже мало знања добија шестика. Са друге стране, студент који је прикупио тридесетак поена, а заблеста на испиту добија исту оцену. На послетку, све иде у корист њихове штете, каже наш саговорник.

Европски систем преноса бодова, који по Болоњској конвенцији представља укупно оптерећење студената, подешен је тако да један семестар максималног ангажовања носи 30 поена. Постоји и тачна номенклатура по којој се одређује колико који предмет бодова носи. На пример, онај код кога недељно постоји свега два часа предавања бодује се са два поена. Уколико уз та два часа иде и четири часа вежби укупан скор ће бити пет. Највише бодова носе предмети који имају три часа предавања и два вежби - осам поена.

■ Систем који игнорише 14 земаља

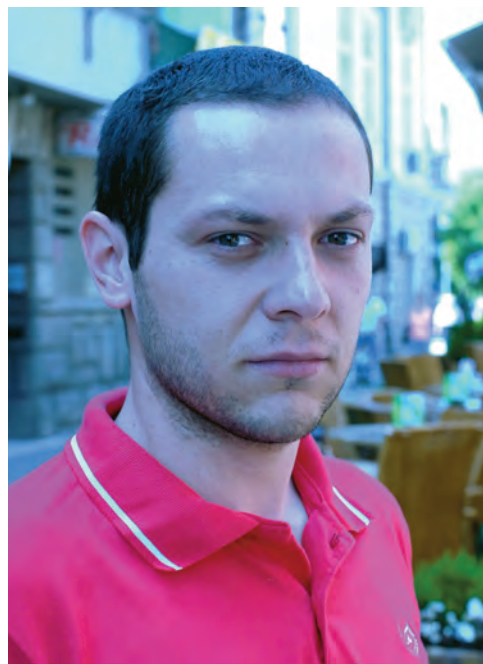
Испитни поени имају, по речима нашег саговорника, и свој еквивалент у броју страница у уџбенику које студент треба да савлада. По болоњским стандардима један поен једнак је гравиду које обухвата 30 до 50 страница.

Ово, практично, значи да испит који носи осам поена треба да прати уџбеник од максимално 400 страница. То код нас није случај јер и даље имамо преобимне уџбенике од 800-900 страна, каже Величковић.

Обавезно присуство на предавањима и вежбама такође у великој мери оптерећују студенте, а некима практично и онемогућавају студирање.

Економска ситуација је таква да није мало број студената који морају да раде да би се школовали, а превисоке школарине су само део тог проблема. На жалост, предавања и вежбе одузимају већи део времена, ако уз то радите лако се догоди да изгубите годину, па морате да плаћате обнову и тако улазите у врзано коло.

Бесплатно образовање је такође нешто за шта се залажемо, јер сматрамо да знање није роба и да се новцем не може измерити. Ако се мери, зашто је онда један правни факултет скупљи од другог, или вреднији од неког машин-

ЈОВАН ВЕЛИЧКОВИЋ, СТУДЕНТ ПРАВА, ПОВЕРЕНИК „СТУДЕНТСКОГ ФРОНТА” ЗА КРАГУЈЕВАЦ

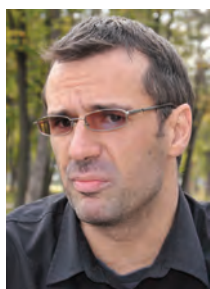
МИШЉЕЊЕ ПРОФЕСОРА

Има предности, али и мана

Владимир Поломац, доцент на Филолошко-уметничком факултету:

Апсурдно је говорити о суспендовању Болоњске декларације. У питању је скуп препорука који државама ипак оставља да саме уреде свој систем како би био што компатибилнији са декларацијом. Илузорно је, међутим, веровати да ће постојати јединствен систем студирања у свим земљама, па и на свим факултетима у једној земљи, пошто је основна идеја сваког универзитета аутономија. Сваки наставник има право да дефинише свој предмет и начин оцењивања.

Чињеница је, ипак, да је примена Болоњске декларације изазвала мали „хаос” јер су варијације повећане од факултета до факултета. Проблем у Србији је што држава не инсистира на суштини, већ на форми процеса. На неки начин, Болоња је већ укинута самом идејом да овдашњи студенти имају пет-шест рокова за полагање испита, а не свега два или три, јер више рокова стимулише „лутрију” на испитима. Укинута је и непоштовањем

препорука о условима рада и још много чим. Ми, практично, имамо систем који се формално позива на Болоњску декларацију, али је суштински не примењује.

Весна Мандић, професорка на Факултету инжењерских наука:

Овакав систем студирања је за студенте знатно лакши јер већ дела својих обавеза могу да се ослободе и пре испитног рока. Од професора, са друге стране, захтева много више напора, али се лично трудим да увек бодујем труд и активност студената. Мањкавост Болоње је чињеница да су се студенти претворили у скупљаче „бодова”. Практично се академцима даје могућност да „протрче” кроз градиво не удубљујући се у суштину, односно да кроз квантитативне показатеље, присуство на предавањима, семинарске радове и колоквијуме, задовоље форму. Проблем је, наиме, што су некада двосеместрални предмети скраћени на један семестар. Тиме нам је онемогућен

Лјилјана Максимовић, деканка Економског факултета:

О другим факултетима заиста не могу да говорим. Ми смо се од момента када је почела имплементација овог система у Србији трудили да што више испратимо промене и уподобимо наше студијске програме. Студентима је омогућено да се кроз колоквијуме ослободе дела испита, али то никако не значи да на усменом делу неће добити и које питање из гравиде које су већ „положили”, јер је наш циљ да одређена базична знања усвоје трајно. То је нешто што се њима већ првог дана предочава.

Чињеница је, међутим, да универзални пропис не постоји, али и да сваки постављени стандард може да се изигра. Када се расправља о примени Болоњске декларације никако не треба заборавити да је она студентима, захваљујући другачијој организацији студирања, донела знатно већу пролазност на испитима.

ТЕКСТ ПЕТИЦИЈЕ

Пет кључних циљева

Студентска организација "Студентски фронт" покренула анти-болоњску кампању - за бесплатно образовање, под називом: "10.000 против Болоње".

У склопу те кампање налази и ова петиција, која за циљ има прикупљање 10.000 потписа од студената са свих факултета/високих школа широм Србије, а која ће бити предата Министарству просвете 31. маја ове године.

Кампања "10.000 против Болоње" и ова петиција имају следеће ЗАХТЕВЕ И ЦИЉЕВЕ:

- 1) Суспензију примене Болоњске декларације;
- 2) Спровођење РЕФЕРЕНДУМА о бесплатном образовању;
- 3) Реформу система студентског представништва, што обухвата:
 - увођење студентских зборована уместо парламента,
 - увођење делегатског система (јавно бирање и смењивање делегата на зборовима).
- 4) Измену правилника о регистрацији студентских организација на факултетима
- 5) Спровођење свих реформи, уз сарадњу и сагласност студената делегираних од стране зборова.

ског, пита се наш саговорник. Када је 2005. године у Србији званично почела имплементација декларације потписане четири године раније у Болоњи, један од кључних аргумената био је да ће њеном применом бити поспешена мобилност студената.

- То се није догодило. Наши студенти данас иду у иностранство на вишемесечне или једногодишње боравке, слушају тамо неке програме, али им се рад тамо на нашим факултетима једноставно не признаје. Њих по повратку чекају све обавезе које су оставили пре поласка.

Поставља се питање зашто је онда примена Болоњског система тако битна. Треба подсетити да се на престижним универзитетима, попут, рецимо, Кембриџа, она уопште не примењује. Не спроводи се ни у још 14 европских земаља, да апсурд буде већи не примењује се ни на универзитету у Болоњи, тврди Величкових.

"Студентски фронт" је уместо планираних 10.000 потписа за свега неколико дана успео да прикупи близу 30.000. Министарству просвете су, да се о њиховим захтевима изјасни, ипак дали далеко дужи рок. Дан када очекују одговор је 20. септембар.

Марија ОБРЕНОВИЋ

ДЕБАТА О КВАЛИТЕТУ УЏБЕНИКА

Нетолеранција и стереотипи

Родно неосетљив језик, нетолеранција према различитости, потпуно игнорисање мањинских група, нису реткост у српским уџбеницима, сматрају учесници дискусије коју су организовале „Грађанске иницијативе“

По усвајањем нормама рачуна се да су умно заостала деца она чији је IQ испод 70. Према бројним истраживањима, скоро у свакој земљи има два до три одсто умно заосталих деце. Умна заосталост може бити различитог степена. Разликују се три групе умно заосталих особа: дебели или морони, имбецили и идиоти. Ова реченица може се прочитати у уџбенику „Психологије“ за средњошколице.

Није проблем што је сама класификација, стара преко пола века, одавно превазиђена, већ још и више што је по данашњим стандардима овакав начин квалификовања деце са сметњама у развоју, најблже речено, увредљив. На жалост, ово није једини пример дискриминације у српским уџбеницима. Родно неосетљив језик, нетолеранција према различитости, или, што је још израженије, потпуно игнорисање мањинских група, такође нису редак случај. Управо ово је била тема јавне дебате под називом „Квалитет уџбеника“, коју је у понедељак у Скупштини града Крагујевца уприличила невладинна организација „Грађанске иницијативе“.

Закон о основама система образовања и васпитања, Закон о уџбеницима и другим наставним средствима, Закон о забрани дискриминације, уз читав низ препорука, представљају правни оквир којим се било какав вид дискриминације изричито брани.

По речима Александре Беговић из Завода за унапређење образовања и васпитања, стандарди за процену квалитета уџбеника донети су 2011. године. Њима се, поред тога

У УЏБЕНИЦИМА ЧЕСТА ДИСКРИМИНАЦИЈА

што морају бити усаглашени са плановима и програмима, „писмени“ и примерени деци у педагошко-психолошком смислу, посебно процењује и јесу ли етични.

- Да би уџбеник био одобрен најпре мора да прође нашу комисију у којој седи један универзитетски професор и двоје наставника са више од осам година радног искуства. Након тога се упућује на процену Националном просветном савету, а тек онда добија „потпис“ министра просвете.

Оно што су комисије училе је да неки уџбеници садрже 90 одсто мушких имена и они су, наравно, одбијени. Неки подржавају стереотипе, попут оног мама кува - тата чита новине, и доживели су исту судбину, каже Александра Беговић.

Посебан извештај повереника за заштиту равноправности, међутим, наводи да је у области образовања дискриминација најизраженија. Пре равном три године Министарству просвете препоручено је да се из уџбеника избаце садржаји који подстицају стереотипе и дискриминацију, али је још увек мало тога учињено.

- Да би неко препознао стереотипе и дискриминацију мора да буде едукован шта је то и на које све начине се може вршити. На пример, у већини наших уџбеника породица је приказана као мама, тата и двоје деце. У њима нема породица у којима се о деци брине један родитељ, хранитељских породица, а камоли геј заједница. Нема ту ни деце са сметњама у развоју, нема било које мањинске групе. Све је то дискриминација. Наши уџбеници, једноставно, нису толерантни према било коме ко је другачији, каже Косана Бекир из Канцеларије поверенице за равноправност полова. По њеним речима, Закон о основа-

ма система образовања и васпитања из 2009. године је у једном од чланова поменуто да ће ближи критеријуми за препознавање шта је дискриминација у школи, на који начин се врши, бити донети за две године.

- Стигла је 2011. година, а никакав сличан пропис није донет. Измена закона рок је продужен за годину дана. Од истека тог рока прошло је две године, а критеријуми и даље не постоје, каже наша саговорница.

Учесници прошлонедељне расправе дотаkli су се и чињенице да се у уџбеницима и радним свескама не користи родно сензибилан језик, нити се достигнућа жена вреднују на адекватан начин, чак се, напротив, и „подгревају“ стереотипи.

- Врло мало се води рачуна да неки принципи друштвеног живота постану и део школског живота. Практично да нема уџбеника који доследно спроводи принципе родне равноправности. Не размишља се много о томе да је једном усвојене предрасуде и стереотипе тешко касније променити. Резултати једног истраживања, урађеног пре три године, говоре да тек сваки трећи наставник са својим ученицима говори о теми стереотипа у погледу полних улога. У нашим уџбеницима жене су, на жалост, често приказане као емоционално нестабилне особе које пренаглашено реагују, док су мушкарци њихова супротност, каже Наташа Бузацић, представница Педагошког друштва.

Игнорисање овог проблема, по мишљењу наших саговорника, доводи до тога да млади касније имају изражене дискриминаторске ставове и предрасуде, што ни за једно друштво свакако није добро.

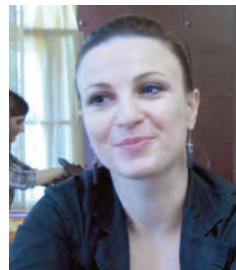
М. ОБРЕНОВИЋ

АЛЕКСАНДРА БЕГОВИЋ

КОСАНА БЕКИР

НАТАША БУЗАЦИЋ

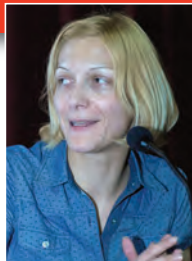
ПРОМЕНЕ У ОБРАЗОВАЊУ

Потребне јавне дискусије

Јавна дебата „Квалитет уџбеника“, коју је уприличила невладинна организација „Грађанске иницијативе“, део је шире иницијативе за реформу образовања. Жеља ове организације је да окупи широк фронт стручњака који би се залагали за промене у образовању и већу партиципацију грађана у доношењу стратешких докумената.

- Сведоци смо да је Министарство просвете у протеклом периоду било врло затворено. Све одлуке доношене су у уском кругу, а готова документа презентована јавности без неке претходне дебате у којој би учешће узели сви који то желе. То је нешто што, пре свега, желимо да променимо, каже Бојана Селаковић из „Грађанских иницијатива“.

Током претходних месеци „Грађанске иницијативе“ су организовале низ јавних дебата по градовима Србије. Рани развој деце, насиље, образовне политике биле су само неке од тема панел дискусија које су окупљале наставнике, директоре школа, локалне функционере, родитеље, представнике ђачких парламента и све заинтересоване.

БОЈАНА СЕЛАКОВИЋ

АНА МАКСИМОВИЋ, УЧЕНИЦА ШКОЛЕ „ЖИВАДИНКА ДИВАЦ“

Бронзана међу најбољима у Србији

Мала матуранткиња најбоље је пласирана Крагујевчанка на недавно одржаном Републичком такмичењу из српског језика и језичке културе у Тршићу

Матуранткиња Основне школе „Живадинка Дивац“ Ана Максимовић ових дана, заједно са дојучерашњим другарима из разреда, припрема се за полагање завршног испита. Њој је, додуше, мало лакше него њима јер ће јој тест из српског језика сигурно представљати „мачији кашаљ“. Ова четрнаестогодишња девојчица је, наима, пре десетак дана освојила треће место на Републичком такмичењу из српског језика и језичке културе у Тршићу.

Најпрестижније ђачко такмичење, који се одржава у оквиру Вуковог сабора, и даље је задржало високе критеријуме, а ове године окупило је 90 њених вршњака и још 70 ученика седмог разреда. Да би се за њега при-

премила Ана је у протеклих неколико месеци извезбала на хиљаде задатака.

- Да би стигла до Тршића Ана је морала да прође локално и окружно такмичење. Само доћи на ову смотру је већ успех. Оно је специфично и по томе што тражи врло висок ниво знања, које превазилази градиво основне школе, па је неопходна посебна припрема, каже Јадранка Недељковић, Анина наставница српског језика.

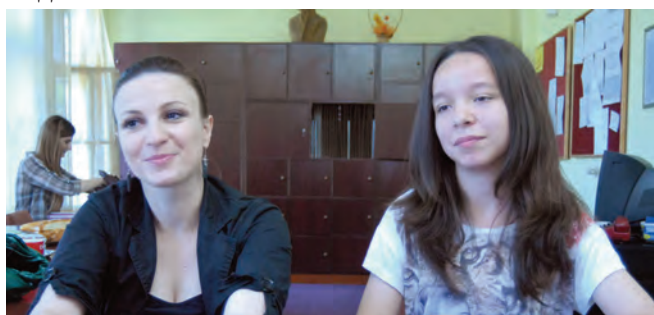
Ученици, која је за српски језик и књижевност већ у нижим разредима показала изузетно интересовање и таленат, ипак на самом такмичењу није било баш лако.

- Питања су састављена тако да свако тражи најмање два-три минута размишљања, јер на први поглед није баш јасно шта се захтева. Оно што је на мене, ипак, оставило највећи утисак је организација. Све изгледа врло свечано попут школских такмичења које гледамо у филмовима, каже Ана.

Од 20 питања Ана је тачно одговорила на 17, што јој је у врло јакој конкуренцији донело треће место. Тиме је постала и најуспешнија Крагујевчанка ове године, барем када је у питању познавање граматике и језичке културе.

- Она је по свему изузетна ученица. Њена и моја љубав према језику и књижевности не-

АНА СА СВОЈОМ НАСТАВНИКОМ ЈАДРАНКОМ НЕДЕЉКОВИЋ

како су се спојиле када сам њено одељење преузела у петом разреду. Већ након првог писменог задатка рекла сам јој и да има изузетан таленат за писање. Оно што је од свега можда најбитније је да се ради о девојчици која је изузетан друг. Током читавог периода припрема имала је подршку својих другара из разреда, прича наставница.

Да је успех ни мало није поварио најбоље говори чињеница да са поносом истиче како ју је у трци за ђака генерације претекао најбољи друг из разреда.

- Иако ми припреме одузимају много времена, волим да се дружим, гледам филмове и читам. Највише од свега волим да возим бицикл. Пре неколико година ме пад са бицикла коштао наступа на такмичењу, али није ми жао, прича Ана.

Љупка девојчица, поред матерњег, воли и стране језике. Такмичила се ове године и на општинској смотри из енглеског, а од немачког је одустала, пошто је полагање теста било истог дана. Своју љубав и знање намерава и даље да негује, нада се да ће то од следеће године чинити као ученица језичког смера у Првој крагујевачкој гимназији.

М. О.

ДЕПЕНИЈА ПЕПЕЛА У ЧУМИЋУ

На приватној парцели већ четири године стоји депонија грађевинског материјала, шута и пепела. Мештани су забринути за своје здравље и упозоравају на опасност од штетних материја и обрушавања, док власник парцеле објашњава да је морао да затрпа клизиште и изравна двориште, за шта је добио и дозволу Месне заједнице

На магистралном путу Крагујевац – Београд налази се позната кафана „Песник“. Многи су код ње застали, попили пиво, ракију или се освежили за наставак путовања. Ова сеоска кафана у Чумићу не би била ништа другачија од сличних да се иза ње не налази депонија грађевинског отпада, шута, пепела и шљаке.

Појам депонија можда није права реч којом би се описало омање брдо од разног отпада. По речима власника плаца, он је само желео да затрпа јаругу и изравна двориште. Када погледате нагомилани материјал висине 20 метара запитате се зашто би неко желео да изравна двориште отпадом, али да бисмо говорили о томе и другим нелогичностима у овом случају морамо да кренемо од почетка.

Редакцији „Крагујевачких новина“ јавили су се револтирани мештани Чумића који су нам пријавили да се на парцели Милована С. Милисављевића већ четири године истоварају пепео и шљака из „Енерге-

Затрпавање клизишта или ун

БРДО ОД ПЕПЕЛА И СПАЉЕНО РАСТИЊЕ

РАДОСЛАВ ВАСИЋ И ЛЕПОСАВА МИЛЕНКОВИЋ ЗАБРИНУТИ ЗА ЗДРАВЉЕ

тике“. Камиони су почели да долазе 2010. године, али они нису реаговали јер су мислили да за грађевинске радове које изводи има све потребне дозволе и да ће када затрпа јаругу која се налазила поред куће престати.

Међутим, када му је, кажу мештани, понестало простора купио је још две парцеле и наставио са довођењем камиона, тако да се сада приближио и засејаним њивама, а пепео и земља су већ покрили и електро инсталације и бунаре са пијаћом водом, коју користе три породице.

- Током грејне сезоне ту су облаци пепела и прашине, који лете на наше обрадиво земљиште. Трује нам кукуруз, пшеницу, а детелину више не можемо ни стоци да је дајемо. Моја њива налази се само два метра од тог отпада који се обрушава на пут, па не могу трактором да

прођем. Сви смо животно угрођени, јер сваког тренутка нешто може да падне одозго и да нас убије. Да је направио брдо са благим падином могао би да га затрпа земљом, овако смо остављени на милост и немилост његовом безобразлику, прича Радослав Васић, чија њива се налази најближе депонији.

■ Љубомора због хектара

Иако се по селу већ увелико лицитира како је све то уносан бизнис, па се стигло до цифре од 4.000 динара по камиону, син власника парцеле Саша Милисављевић одлучно одбија оваква нагађања. Он објашњава да је насипање дворишта и касније пута за њиву подухват који је почео да спроводи још пре 10 година и да за то има дозволу Месне заједнице.

- То што причају нема везе са животом, само су љубоморни на мене што ја имам, а они немају. Поред ку-

ће налазила се јаруга која је претила да направи клизиште и да ми одвуче кућу. Морао сам да почнем да затрпам и то нема никакве везе са „Енергетиком“. Материјал је доведен из 20 различитих фирми и нико ми није дао ни динар. Чак сам ја на губитку јер сам им плаћао ручкове, пића и нафту само да затрпам рупу, јер је и кућа почела да ми пуца, објашњава Саша Милисављевић.

Да је дозвола за насипање пута до њиве заиста издата Сашиним оцу сведочи папир које је Месна заједница издала Радославу Васићу, по коме је породици Милисављевић дозвољено да своју парцелу насипа пепелом из „Енергетике“, али само уз услов да је преслији земљом и да има дозволу власника парцела које се са њом граниче. Суседи објашњавају да од њих нико није тражио сагласност и да је он то избегао јер је знао да је неће добити. Такође, пепео је почео да покрива земљом тек ове године када се једна од комшиница обратила Министарству енергетике.

- Од мене је тражио дозволу само да наспе пут и ја сам се сагласила, али зна се шта је пут. Ово није, ово је брдо. Ту су били облаци пепела свих ових година, али рачунате комшија је, имао је јаруге око куће, па смо мислили да ће себи нешто да побољша.

САША МИЛИСАВЉЕВИЋ ПОКАЗУЈЕ НАПРСЛИНЕ НА ПОМОЋНОМ ОБЈЕКТУ

ДРУГА ГИМНАЗИЈА ОБЕЛЕЖИЛА ДАН ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Спасити - што се спасити може

Утицати на свест младих да се боре за очување животне средине главна је порука професора и ученика Друге гимназије, који су се кроз своју акцију „Еко будилник“ придружили светској борби за очување животне средине

Участ Светског дана заштите животне средине (5. јуна) професори и ученици Друге крагујевачке гимназије организовали су манифестацију под називом „Еко будилник“. На ову идеју дошли су професори биологије, мада су и сви остали активни школе помогли у њеној реализацији - професори географије су са ђацима брали печурке, остали правили изложбене паное, трећи сакупљали лековито биље и осмислили предавања.

- Ми смо једина школа у Србији која обележава овај дан. Акцију

смо назвали „Еко будилник“, што треба да нас опомене да резервну планету немамо и порука је јасна - да се понашамо према ресурсима које имамо домаћински, поручио је Миољуб Јоксимовић, директор ове средње школе.

- Све активности које предузимамо радимо најпре с циљем да пробудимо еколошку свест код младих да размишљамо о нашој природи, како да је очувамо и имамо што дуже, али и да део ових сазнања повежемо са практичним, да

ученици запамте оно што су до сада научили и да направимо хуманитарну акцију и помогнемо гимназијалцима у Обреновцу, каже Зорица Марковић, професорка биологије, која је све ово и изрежирала.

На манифестацију су били позвани и ученици других школа, као и суграђани, који су могли да погледају оно што су изложили вредни гимназијалци, а што су радили неколико месеци - између осталог и биљке које се ретко налазе у природи, као и украсно биље, биљке у саксијама ... Много су им помогли и њихови бивши ученици, а садашњи професори и асистенти на ПМФ-у, биолози. Донели су и своје експонате који су стајали испред учioniца.

У изложбеном делу приказане су и неке еколошке појаве. Ученици другог пет објаснили су зашто неки сродни организми на различитим стаништима имају различиту грађу, а различити организми на сличном станишту сличну грађу због сличних услова животног станишта, илустрирајући то примером млечике и как-

УЧЕНИЦИ ИСПИСУЈУ ЕКОЛОШКЕ ПОРУКЕ

туса, који живи у пустињи - имају скоро идентичан изглед, иако не припадају истој породици биљака.

- Ученици географске секције изложили су модел ефекта стаклене баште, еколошку сваштару коју смо назвали „свашта нешто“, да бисмо приказали колико је битно сачувати биљни и животињски свет. Они су приказали еколошко паметно дрво које у корену има еколошко знање, еколошку свест и еколошку вештину, набраја Слав-

ОСАН БИЗНИС

ће по ободима, објашњава Снежана Бојовић, општински еколошки инспектор.

Тиме је, по њој, решено питање безбедности, а што се тиче штетности материјала који се налазе у самом отпаду, добили смо од ње више него занимљив одговор.

- Пепео који се налази на тој локацији у Чумићу у нашем правилнику категорише се као неопасан отпад и ми само тако можемо да га третирамо. Што се тиче бунара ко-

се њихов отпад налази на некој приватној локацији, јер га они одвозе на за то две прописане локације, у цементару у Поповац и на депонију коју им је обезбедио град у Опорници.

На наше питање како зна да је отпад у Чумићу довожен из „Енергетике“ инспекторка Бојовић одговорила је да јој је то рекао син власника парцеле Саша Милосављевић, па се сада поставља питање на који је начин он илегално долазио до тог материјала, као и да ли ова инспекција врши анализе верујући на реч једној од страна у поступку.

- Веома смо опрезни када је реч о одлагању отпада јер су велике казне. У својој евиденцији имамо податке о свим камионима који су из нашег предузећа упућене на ове две локације. У цементару се вози њиховим камионима, тако да ту није сигурно било пропуста. У Опорницу возе превозници које унајмимо, а ако је евентуално са неким возачем направљен интерни договор без нашег знања, грађани увек могу да нам пријаве. Што се нас тиче, ми смо сигурно све одрадили по прописима, истиче пи ар „Енергетике“, Милош Анђелковић.

Такође, сама категоризација пепела и шљаке као неопасног отпада је веома изненађујућа јер су направљене бројне студије које негативно говоре о утицају ових материјала на животну средину. Тако је на основу истраживања које је спровео Комитет за подземну експлоатацију закључено да фракције пепела могу имати јак деградирани утицај на околину, посебно у периоду јаких ветрова, када се разносе по околини што може довести до нарушавања здравља становништва. Као негативни утицаји наводе се загађење ваздуха, површинских и подземних вода, па све до пољопривредних производа.

На основу чега се онда овај материјал карактерише као неопасан остаје питање за наше законодавце, а јасно је да ће због немогућности враћања парцеле у првобитно стање и измештање отпада, што је оно што мештани траже, овај случај завршити на суду.

Виолета ГЛИШИЋ

ПЕПЕО НА СЕОСКОМ ПУТУ

ји су пресушили, нико од пријавиоца није власник тих бунара, а нама се власник није жалио. Сведочи смо да се клима драстично мења. Нема више умерено континенталне климе и прелаза као што су пролеће и јесен, већ су велике суше. Тада пресушују бунари на многим местима, а не само у Чумићу, наводи инспекторка Бојовић.

Да је потпуно сигурна да се ради о неопасном отпаду тврди зато што је радила контролу у генератору тог отпада, што је по њеним речима у овом случају „Застава Енергетика“. Утврдила је да ова фирма за ту врсту отпада има све прописане дозволе и извештаје које издаје надлежна лиценцирана кућа. Међутим, проблем је што у „Енергетици“ објашњавају да није могуће да

ица Зечевић, професорка географије.

Док се једна група ђака бавила практичним делом, дотле су други проучавали слово закона у делу забрана и казни за еколошку недисциплину, која иде и до три милиона динара за велике загађиваче.

- Проучавајући европски и српски романтизам, пронашли смо песме где је метафора представљала природу, насликали смо један рад са две песме, „Лаку ноћ“ и „Лорелаж“, каже Јелица Миљој-

ковић, ученица одељења друго два.

- Говорили смо о еколошким организацијама, о тржним центрима који су се изградиле у последњих неколико година у Крагујевцу, имамо хамер где смо приказали Крагујевац некада и сад, где се може видети шта се све изменило, спремили смо неке упитнике, али и статистичке податке. Око тржних центара има много паркинга, а мало зелених површина, па је и то посао невладиних еколошких организација, сматра ученица Невена Павловић.

Одељење друго седам, са разредним старешином Бошком Васовићем, купило је црвенолисни јасен и засадило испред школе.

- Договорили смо се да се сваке године сликамо испред дрвета и да видимо како јасен расте и напредује и како они одрастају уз дрво, каже професор Васовић.

Идеја је да свака генерација матураната убудуће купује и сади своје дрво, како би у догледно време имали читаву шуму испред школе.

Ученици ове школе који су учествовали на интерном конкурс за ликовне и литерарне радове на тему заштита животне средине награђени су књигама за прва три места у обе категорије.

Е. ЈОВАНОВИЋ

МЕСТО ГДЕ ЈЕ ПРЕСЕЧЕН ПУТ И ГДЕ ЈЕ БИЛА ТАБЛА ДА ПОЧИЊЕ СЕЛО ВИЊИШТЕ

НОВЕ ПОСЛЕДИЦЕ ПОПЛАВА

Земља прогутала пут у Вињишту

Пут који је преко Грошнице спајао Вињиште са градом у потпуној је блокади већ неколико недеља. Грађани истичу да су одсечени од света, јер им се најближа продавница и лекар налазе на седам километара, а на стази коју су просекли кроз шуму појавиле су се змије

Рупе на путу змије у шуми - тако се најкраће може описати избор који се мештанима Вињишта нуди онда када су недавне велике кише непогоде покренуле клизиште. Додуше, грађани су сложни да ситуација већ годинама није сјајна, али овако нешто не памте ни они који у овом насељу живе више од пола века. Неки се сећају да су кравима и коњским запрегама туда преносили робу, а сада не могу да прођу ни пешице.

И заиста, на месту где је некада био пут, који је преко Грошнице спајао Вињиште са Крагујевцем, сада су кратери дубоки више од једног метра. Део некадашњег асфалта одронио се и толико пропао у земљу да је немогуће полети се, а о проласку моторним возилом више нико и не размишља. Било је и ентузијаста који су у прво време покушавали да прескачући рупе дођу у подножје брда, али када је старија госпођа упала у једну и једва сачувала живу главу, мештани су просекли пут кроз шуму да би стигли до најближе продавнице или аутобуске станице.

- Моји унци иду у школу у Грошницу и ја их испраћам свако јутро и дочекујем свако вече. Обују опанке док не прођемо кроз ово бла-

то, онда се преизују и тако сваки дан. Најближа продавница нам је сада на седам километара, не можемо код доктора, ни за лекове, одсечени смо од света. Да неко умре не би могли ни до гробља да га пренесемо, прича револтирана мештанка.

Млађи нараштајусрећни су што се школска и факултетска година ближи крају, па неће морати сваког дана да иду у град, јер је једина могућност да иду обилазницом, која је дужа седам километара или кроз шуму, где су већ неколико пута уочене змије. Они који их се не плаше посекали су високо растиње и тако направили стазу, али због великог блата прети им опасност да се оклизну и упадну у јарак дубок око пет метара.

- За лекове нисам отишла јер немам како. Када је била мала пукотина двојица младића су ми помогла да прескочим, сад је све пропало. Видим млади иду кроз шуму, ја не смем, јер сам први пут за 77 година видела змију и морала сам да је убијем. Најгоре ми је за хлеб, не могу сваког дана неког да молим да ми купује или да зовем децу да обилазницом долазе из Крагујевца, прича мештанка Милена Пантовић.

Проблеми у овом насељу постоје још од марта 2011. године, када је грађевински отпад из касарне у Грошници и Фабрике аутомобила превожен до депоније у овом делу града. Прошло је на хиљаде камиона тежине и до 45 тона. Међутим, занимљиво је да је највећи део материјала, по речима мештана, овде истоваран на дивље, јер је тек у децембру 2011. Скупштина града донела одлуку о формирању депоније грађевинског отпада, која је почела са радом у мају 2012. године.

- Камioni провозника „Елита коп“, „Језеро лејк“, „Нискоградња“ и „Неимар“ уништили су асфалт и све канале поред пута. Скоро 30 пу-

НАЈВЕЋА ПУКОТИНА НА ПУТУ

та смо проблем пријављивали комуналној и саобраћајној полицији, јер камиони нису имали цираде, па је материјал испадао. Сваке године по пет-шест месеци немамо пут, а онда дођу, раније из „Нискоградње“, сада из „Чистоће“, проспу два кубика материјала и мало заравњају да можемо да прођемо путничким возилима. Градски аутобус више не саобраћа, па деца иду у школу путем који је дужи шест километара, објашњава Драган Митровић, члан Савета месне заједнице.

У одељењу за превентивну заштиту од елементарних и других непогода истичу да су упознати са проблемом мештана Вињишта, који одавно постоји.

- Очигледно да наши напори да привремено наслупамо и санирамо пут нису успели. Новонастале околности додатно су усложиле проблем. Град и надлежна служба су још прошле године расписали први тендер за одабир предузећа за извођење геомеханичких радова и израду пројектне документације за санацију. Фирма „БХР“ из Београда, која је изабрана на тендеру, требало би до 15. јуна да достави комплетну документацију и пројекат да би се кренуло у избор најповољнијег извођача радова, објашњава Драгош Радовановић, начелник Одељења.

Иако грађани овај случај повезују са клизиштем у Улици Милана Ракића, ситуација је битно различита, јер су у тој улици били угрожени стамбени објекти. Такође, у случају Вињишта постоји и алтернативни пут којим се мештани могу кренути, иако је он дужи од овог који је угрожен клизиштем.

По проценама стручњака, санација пута у Вињишту неће захтевати много посла и времена, али се са радовима не може започети до комплетирања документације и избора извођача радова. То би, у најбољем случају, могло да буде почетком септембра, тако да ће мештани Вињишта највероватније цело лето остати одсечени од града.

В. ГЛИШИЋ

МЛАДИ ИДУ КРОЗ ШУМУ, ЈА НЕ СМЕМ:
МЕШТАНКА МИЛЕНА ПАНТОВИЋ

ВЕЛИКИ КАМИОНИ ВЕЋ СУ БИЛИ УНИШТИЛИ ПУТ:
ДРАГАН МИТРОВИЋ, ЧЛАН САВЕТА МЗ

ПРОФЕСОР ПЕТАР СТЕФАНОВИЋ НА КОНФЕРЕНЦИЈИ У СИБИРУ О ЗАПОШЉАВАЊУ МЛАДИХ

Проблем светски, добра искуства драгоценна

Борба против незапослености младих постаје императив многих земаља. У далеком руском граду Новосибирску одржана је протекле недеље међународна конференција под називом „Млади у 21. веку - од школе и професионалне оријентације до запошљавања”, чији је организатор био новосибирски Центар за развој професионалне каријере младих и руско Министарство рада и запошљавања.

На конференцији се чуло да је тржиште рада немилосрдно и број незапослених младих из године у годину драстично расте и не показује никакву тенденцију бољитка. Најтежа ситуација са незапосленошћу младих је у Шпанији, преко 50 посто, следи Грчка, а онда су одмах ту и земље Балкана, Босна и Херцеговина, Македонија, Црна Гора, Хрватска. Слична стопа незапослености младих је и у Србији, а њих две трећине никада није имало посао. Велики број ових људи у Србији, чекајући на листи за запошљавање, постепено губи знања и стечене квалификације, а и мотивацију да се запосли и буде активан члан друштва.

Позив за учешће на овој конференцији је добио и Центар за каријерно вођење и саветовања Политехничке школе из Крагујевца који је основан пре неколико година кроз неколико пројеката и финансијску подршку Министарства омладине и спорта Републике Србије и Националне службе за запошљавање. Центар има основни циљ да ученике још у раној фази школовања припреми за све захтевније тржиште радне

ПЕТАР СТЕФАНОВИЋ И МИНИСТАР РАДА ИГОР ШМИТ НА КОНФЕРЕНЦИЈИ У НОВОСИБИРСКУ

снаге. Доласком „Фијата” у град потреба за рано припремање ученика за свет рада постала је још израженија. У Политехничкој школи је 25 професора обучено за овај додатни рад са младима, а контакт са социјалним партнерима и послодавцима постао је свакодневни облик рада школе.

О томе и искуствима у досадашњем раду Центра за каријерни развој ученика Политехничке школе на конференцији у Сибиру говорио је руководилац тима за Неформално образовање и каријерни развој ученика проф. Петар

Стефановић. Он је, иначе, са колегама из тима пре неколико година био и иницијатор успостављања сарадње са Центром за каријерни развој младих из Новосибирска, који је један од најбољих центара овог типа у Руској Федерацији, а има успешну сарадњу са сличним институцијама у многим земљама широм Европе.

Подсетимо, професор Петар Стефановић годинама се залаже за нешто што се у свету много користи, а то је активност под називом „народна дипломатија”. То је уверење да сваки човек, независно

од власти и политичких структура, може понешто самоиницијативно и корисно да уради за своју земљу, а првенствено за град и регион у коме живи. Тако је било и овога пута. Стефановић је на конференцији, али и на ТВ Новосибирск, представио неколико успешних породичних фирми из Крагујевца које имају велику извозну шансу у Руској Федерацији. То су „Сунце Маринковић”, којем је сурова сибирска клима велика пословна шанса, затим „Биолед”, „Орион” и млекара „Куч”, с тим што је „Куч” већ на руском тржи-

шту, а његови производи су веома цењени код руских грађана. Све ово представља и могућност запошљавања наших свршених ученика, како овде, радећи производе за огромно руско тржиште, тако и на пословима у самој Русији.

После представљања рада Каријерног центра у Политехничкој школи остварен је и сусрет са министром рада и запошљавања Новосибирске области Игором Шмитом. Он је изразио жељу за успостављање сарадње између Новосибирске области и Шума-

дије. Такође је показао спремност да се помогне становништву које је страдало од поплава у Србији, иако је тих дана и у области Алтајског краја дошло до великих поплава.

Dozvoljeni minus sa 0% kamate do kraja godine

**Prava podrška
kada najviše treba**

AIK Banka
domaća i jaka

Kontakt centar: 011 785 99 99, www.aikbanka.rs

КОНТРОЛА ХРАНЕ НА ГРАДСКИМ ТРЖНИЦАМА

Увек је потребан и опрез купаца

У пилетини пронађена бактерија ешерихија коли, сухомеснати производи, као и воће и поврће исправни, али је савет стручњака да се лети ипак посебна пажња обрати на месо и изнутрице, млечне производе и свежину пољопривредних производа који се продају на пијацама

ПИЛЕТИНА ЈЕ ЛАКО КВАРЉИВА, ПОСЕБНО ЛЕТИ

бактерије ешерихија коли. То је био разлог да се продавцима пилећег меса и изнутрица забрани даљи рад на пијацама, а на тезге се могу вратити тек када буду донели потврде Института за јавно здравље да су им производи исправни, каже Лерка Јовановић, дипломирани хемичар, у „Тржницама“ задужена за контролу исправности хране на пијацама, додајући да се једном од продаваца пилетине дозволило и да уради додатну контролу меса у југоинституту, с обзиром да је он до сада тамо радио анализе.

Иначе, свеже пилеће месо има рок трајања од само 72 сата, колико и јунеће и свињско, који се не продају на пијацама. Исти случај је и са изнутрицама, али са њима посебно опрезно треба поступати, јер су још више подложне кварењу.

После анализа „Градских тржница“, затражена је физичко-хемијска контрола пољопривредних производа и од стране Пољопривредне инспекције, која је на кванташу контролисала кромпир, а на Аеродрому кромпир и јагоде и сви узорци су били исправни. Иначе, продавци не могу пољопривредне производе продавати без потврде из својих месних заједница да нису из подручја која су била поплаћена водом. За месец дана у плану је још једна контрола пољопривредних производа, свежег пилећег меса и сухомеснатих производа.

Наша саговорница додаје и да је и на свима нама да проценимо шта је добро, од кога куповати, да не би требало да мењамо продавце од којих стално купујемо производе, да бирамо свеже воће и поврће... Она напомиње да њиховом контролом нису обухваћени продавци који ванпијачно продају своју робу. Са њима тешко и они излазе на крај, стално зову инспекцију и пријављују ванпијачну продају, али су ти продавци упорни, пре ће да плате казну него да закупе пијачно место. Међу њима и продаваца пилећег меса.

Иначе, сваки продавац мора да има регистровано домаћинство, санитарну књижицу, а ко продаје млечне производе регистрован млечни објекат и то решење издаје ветеринарска инспекција након контроле

ТЕРЕТ ЗА „ТРЖНИЦЕ“

Скупе анализе

Ове анализе не раде се тако често, а главни узрок је цена. По једном узорку је то око 15.000 динара када се тестира присуство тешких метала и пестицида у поврћу, што је за ово јавно предузеће велика цифра, јер се самофинансирају. Раније је „ускакао“ град у помоћ са 700.000 динара, али беспарица је учинило своје, па те помоћи више нема.

Зато се анализе врше по методи случајног узорка и не узимају се све количине од једног продавца или уколико се посумња да нешто органолептички није исправно. Онда хемичарка из „Тржница“ наложи продавцу да се однесе парче меса које одреди на стручну проверу у Институт, ради сваке сигурности.

објекта. Сваки продавац мора да има и потврду о здравственој исправности производа. Јаја се, на пример, обавезно контролишу једном месечно и морају поседовати декларацију, а њихови продавци и санитарне књижице. Сухомеснати производи морају имати декларацију о здравственој исправности

Продавци воћа и поврћа из увоза морају да поседују порекло робе, а увезено поврће и потврду о исправности и количини коју доносе, као и самостални произвођачи, којих, нажалост, има мало, иако им се нуде неке повластице. „Градске тржнице“, иначе нису задужене за квалитет меса који се продаје у продавницама унутар простора Тржнице, јер се ту ради о самосталној делатности, али су дужне да редовно проверавају чистоћу на тезама, поготову тамо где се продају осетљиве намирнице. У расхладним витринама температура не сме да пређе пети подеок, а оне се чисте посебним средствима.

Е. ЈОВАНОВИЋ

Појачане контроле пољопривредних производа, због недавних поплава, почеле су и у Крагујевцу, па су једну такву „Градске тржнице“, у сарадњи са Институтом за заштиту здравља, обавиле 29. маја на пијацама „Центар“ и „Аеродром“. Контролисали су свеже пилеће месо, сухомеснате производе, а квалитет воћа и поврћа проверен је и на кванташу.

Резултати су показали да су узорци сухомеснатих производа узети од четири продавца на задовољавајућем нивоу и исправни за конзумирање, док је анализа пилећег меса (два узорка) указала на постојање

ПОВРЋЕ ЗДРАВСТВЕНО ИСПРАВНО

ПРОДУЖЕН РОК ЗА РАСЕЉАВАЊЕ КОЛОНАЦА

Компликована процедура одлаже пресељење

До одлагања је дошло јер је новим Законом о јавној својини предвиђена процедура другачија и знатно компликованија у односу на претходни период, речено је на седници Градског већа

Власници 42 стана у баракама у Старој радничкој колонији, у последњем блоку испод Хиподрома, још увек чекају на пресељење у нову зграду, које је било најављено за мај.

На седници Градског већа која је одржана прошле недеље речено је да је до одлагања дошло јер је новим Законом о јавној својини предвиђена процедура другачија и знатно компликованија у односу на претходни период.

Према најавом градских званичника расељавање би могло да буде завршено у јулу, али је претходно неопходно да се уради елаборат о економској оправданости и користи коју би град могао да има продајом парцеле на којој се налазе бараке.

Према речима Дејана Искреновића, секретар Секретаријата за имовину, већ је формирана петочлана комисија која треба да уради елаборат који ће у уводном делу обратити економски аспект претходног расељавања колонаца и оправданост инвестирања града у ово расељавање. Осим тога, комисија ће се бавити и оствареним приходима од продатих локација („Нелту“, „Плази“, „Глобулу“), као и расходима за

НОВА ЗГРАДА ЈОШ ЧЕКА УСЕЉЕЊЕ КОЛОНАЦА

ЛОКАЦИЈА НА КОЈОЈ СУ ЈОШ БАРАКЕ БИЋЕ ПОНУЂЕНА НА ПРОДАЈУ

расељавање, како би се утврдила финансијска добит града и тиме отконила све сумње како је градски буџет, наводно, оштећен због расподеле нових станова колонцима.

Задатак комисије је да, након званичне процене, прецизно утврди каква је могућност продаје локације од 1,3 хектара где се налазе преостале бараке и која је у власништву града. Исто тако, неопходно је тачно дефинисати колики су капацитети градње на тој локацији и ја-

ба да докажу економску исплативост од расељавања.

Искреновић напомиње да на овој последњој локацији нису били решени имовинско правни односи и да власници станова нису укњижили своје непокретности, па је Секретаријат за имовину прикупио сву документацију и проследио катастру на књижење. Спорни су једино станови двоје власника који нису доступни служби Секретаријата, али се не одустаје од њиховог проналажења.

сна процена о пр и х о д и м а града од расељавања. Сви ови подаци и процене треба

- У међувремену град ће расписати јавни позив за куповину престалих станова у баракама на који би требало да се јаве сви станари и истакну своје захтеве. Све ово прописује нова процедура како би се окончало расељавање у ламеле које су завршене још пре пет месеци. Након тога иде рушење и продаја ове локације за коју већ постоји интересовање инвеститора, каже Искреновић и додаје да се мора испоштовати законска процедура која је сада таква и треба да докаже да је корист обострана и да је и у интересу града и станара у Колонији.

На седници Градског већа је речено да се очекује да ће процес расељавања бити завршен до краја јула ове године. Г. Б.

МЕДИЦИНСКИ АДРЕСАР

www.paradont.rs
STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARADONT
Prim. Mr. sc.
SIMIĆ Dr. MOMČILO
specijalista za bolesti usta i zuba

- Popravka zuba
- Beljenje zuba po Beyond sistemu
- Ultrazvučno uklanjanje naslaga sa zuba
- Vađenje zuba

Ordinacija: Miloja Pavlovića 10/11-3
Tel: 034/ 333-506, 034/ 388-700; Fax: 034/ 36-04-36
Mobilni: 063/ 631-486; e-mail: paradont@eunet.rs

www.beo-lab.rs
beo-lab laboratorije
SVE LABORATORIJSKE ANALIZE NA JEDNOM MESTU
Iuja Pastera 24, 34000 Kragujevac
Tel: 034 205 901
e-mail: lab.kragujevac@beolab.rs

www.fizioandric.com
Andrić Ambulanta FIZIOTERAPIJA
Trauma, Reuma, Neurologija, Manuelna terapija, Celulit, Vakusak
TC Šumadija, Miloja Pavlovića 9
Telefoni: 361-203, 063 605-447
E-mail: andrickg@gmail.com

www.ambulantajokovic.rs
INTERNISTIČKA AMBULANTA
JOKOVIĆ
ULTRAZVUČNA DIJAGNOSTIKA
ENDOSKOPSKA DIJAGNOSTIKA
HOLTER EKG-a I PRITISKA
ERGOMETRIJA
PREGLEDI SPECIJALISTA
Ulica Glavna 132, Tel: 331 691
E-mail: vesnay@eunet.rs

AUDIOLAB
Za vaš bolji sluh.
SLUŠNI APARATI
034 562 120
Karađorđeva 47, 34000 Kragujevac
www.audiolab.co.rs

SPECIJALISTIČKA – ONKOLOŠKA ORDINACIJA
JOVANOVIĆ
BOLESTI DOJKE
ONKOLOGIJA
TIROIDNA ŽLEZDA
ULTRAZVUK
KOLOR DOPLER

34000 Kragujevac, Ul. Glavna 124
034/338-461, 063/434-14-93

WWW.GINEKOLOGIJAPAVICEVIC.CO.RS
DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA
Milovana Glišića 15
Tel/fax: 034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

УДРУЖЕЊЕ ТАКСИСТА „СИТАК” ПИШЕ ГРАДОНАЧЕЛНИКУ

Ограничите број такси возила

Град само треба да поштује Закон о безбедности у друмском саобраћају. Локална самоуправа прописује ближе услове за обављање ове делатности, дефинише оптимално организовање ауто такси превоза. Зар то не значи одређивање оптималног броја возила на улицама као у Атини, Паризу или Загребу, пита Предраг Спасојевић из „СИТАК”-а

Прошлог четвртка таксисти „СИТАК”-а (представљају се као Синдикат таксисти Крагујевца) на кружном шалтеру Скупштине града предали су старе захтеве градоначелнику Верољубу Стевановићу. Град, не одустају таксисти од тумачења, само треба да поштује Закон о безбедности у друмском саобраћају. Локална самоуправа прописује ближе услове за обављање ове делатности и дефинише оптимално организовање ауто такси превоза. Зар то не значи, кажу, одређивање оптималног броја возила на улицама као у Атини, Паризу или Загребу?

Захтеви су стари јер је различито тумачење наведене законске одредбе старо четири године, колико и само удружење „СИТАК”. Незадовољни таксисти очекују да град пропише мере баш како га овлашћује закон, а градски челници годинама поручују да би ограничење броја такси возила било потпуно супротно закону. У истој противставној равни као када би ограничили број трговина, пекара, кројачких радњи.

Ко је у праву?
- Ако град није овлашћен да одреди оптимални број такси возила, ја не знам да тумачим члан закона, наглашава представник „СИТАК”-а Предраг Спасојевић, тврдећи да су крагујевачки таксисти одлучили да се у наредном кораку, ако изостане реакција града, обрате држави.

ПРЕДРАГ СПАСОЈЕВИЋ НА ЧЕЛУ ЈЕДНОГ РАНИЈЕГ ПРОТЕСТА ТАКСИСТА

Већ годинама, тврди Спасојевић, на градским улицама влада потпуни хаос. Издато је око 800 такси дозвола за аутомобиле и око 500 такси легитимација за возаче, где је на први поглед уочљив несклад, а у свакодневном раду је бар 1.000 возила.

- Три или четири године причамо исту причу. Исправно такси возило је оно које има пријављеног возача, које је у складу са градском одлуком регистровано за ауто такси превоз путника. А, ми, легални таксисти управо због великог броја нелегалних не можемо да се паркирамо на званичним такси стајалиштима, револтиран је Спасојевић.

Како он каже, у претходном периоду предали су велики број скоро идентичних захтева Градском већу, а овога пута одлучили су да се обрате првом човеку града - градоначелнику.

- Можда није умесно да ми покрећемо причу о градском превозу. Штрајкује се у „Вуловић транспорту”, „Ласта” је финансијски моћније предузеће па „носи” дуг града, али суштина је у томе да локална самоуправа градске превознике плаћа по гаженом километру, а не по броју превезених путника. Путнике им, свакако, отимају потпуно нелегални линијски таксисти. Хиљаде грађана свако-

дневно превезу од центра града до Аеродрома и обрнуто, то није никаква тајна. Они су, пре свега, нама нелојална конкуренција, међутим, како возе по цени аутобуске карте директна су конкуренција и градском превозу. Несхватљиво је да град ћути и не решава горњи проблем, објашњава Спасојевић.

Уколико, међутим, и овога пута град одбаци захтеве „СИТАК”-а, наредни допис послаће на адресу премијера Владе Србије Александра Вучића. Нема то везе са политиком, него, како додаје Спасојевић, са функцијом.

- Обратићемо се, у ствари, држави са понудом да се свакога месеца у буџет слије пет милиона динара. Град, сматрамо, треба да ограничи број такси возила на пет стотина. С обзиром да порези и доприноси износе око 10.000 динара месечно, у ситуацији када сви таксисти раде легално држава ће приходовати пет милиона динара. Овако како је данас процењујемо да су приходи 200.000 динара, јер отприлике тек 20 наших колега редовно измирују порезе и доприносе. Ко је у праву, ми или град, нека одлучи држава. Уз подсећање да је европска норма два такси возила на 1.000 становника, закључује Спасојевић.

А. ЛОКИЋЕВИЋ

ПОЧИЊЕ КУПАЛИШНА СЕЗОНА

На базене у двоје

Поводом отварања овогодишње купалишне сезоне, у петак, једна карта важиће за две особе

У петак, 13. јуна, почињу са радом отворени базени Спортског центра „Парк”. Капије ће бити отворене сваког дана од 10.30 до 19 часова, цена карте износиће 200 динара, док сезонска пропусница, која ће важити током целог лета, кошта 4.000 динара, а једино на дан отварања, у петак, једна карта важиће за две особе. Такође, у СЦ „Парк” су и ове године одлучили да награде најбоље ученике, па ће вуковци после завршеног осмог разреда, као и ученици свих година средње школе са просечном оценом пет моћи, уз фотокопију сведочанства, личну карту и фотографију да добију бесплатну сезонску карту.

Месечна пропусница за затворени базен износи 2.500 динара, док је годишња 20.000 динара. За децу млађу од седам година улаз је бесплатан. Пропусница за затворени базен важи и за отворени, али не и обрнуто.

Иначе, дошло је и до промене радног времена на затвореном базену, па је за грађане обезбеђено више термина.

А. Ј.

РАДНО ВРЕМЕ ЗАТВОРЕНОГ БАЗЕНА ТОКОМ ЛЕТЊЕ СЕЗОНЕ

Понедељак - петак

06.00 - 9.30, улаз 200 динара
11.00 - 18.00, улаз 300 динара
21.00 - 00.00, улаз 350 динара

Субота и недеља

07.00 - 9.30, улаз 200 динара
11.00 - 18.00, улаз 300 динара
21.00 - 00.00, улаз 350 динара

Културно-уметничко друштво „Лепеница”, које функционише у оквиру Удружења пензионера, освојило је прво место на недавно одржаном Сабору старог певања у Срба. У конкуренцији 41 мушке и 25 женских певачких група, Крагујевчани су гласовима такмичара проглашени за најуспешније учеснике Сабора, који је одржан у селу Сопатница у Републици Српској. Идеја Сабора је очување традиције и неких старих времена.

Сабор се састоји од такмичарског и ревијалног дела, у коме су се уметничка друштва из Србије, Црне Горе и Републике Српске представила песмама, играма и фолклором из својих крајева. Ово је други пут да КУД „Лепеница” учествује на оваквој манифестацији, а иако је Сабор zamiшљен као дружење била је велика конкуренција и у мушким и у женским певачким групама.

- Такмичење је осмишљено тако да се пева само по једна песма а капело, па се мушка група представила изворном родољубивом песмом „Има једна земља мала”, која је посвећена Србији и старим српским великанима, од Немањина, на овамо. Даме су певале изворну песму „Нацњева се момче и девојче”, а солиста Јован Панто-

КУД „ЛЕПЕНИЦА“ НАЈБОЉЕ НА САБОРУ ПЕВАЊА У СРБА

Игра и песма подмлађују душу

КУД „ЛЕПЕНИЦА” НА САБОРУ У РЕПУБЛИЦИ СРПској

вић изводио је „Гоцино коло” на фрули, објашњава Рајко Новаковић, координатор друштва.

Он је ове године имао част да Сабор отвори свечаном здравицом, па је тако рецитовао, за ово доба прикладне, стихове Љубише Ршумовића „Поздрав против беле куге”.

Иначе, ово културно-уметничко друштво основано је 2010. године и сада броји око 150 чланова. Њих 50 је стално активно, на пробама два пута недељно, али и на разним изложбама, саборима и такмичењима. У оквиру друштва постоји фолклорна, музичка, ликовна и група за домаћу радност.

- Много значи што долазимо и у Удружење и у КУД, јер се осећам као да сам са породицом. Сви су ми драги, од најстаријег члана који је 1929. до најмлађег, који је 50. годиште. КУД је лек за душу трећег доба. Пошто сам и кореограф, увек смислимо лепе фризури и тоалете, а народне ношње ши-

САОПШТЕЊЕ
ГРАДСКОГ ОДБОРА
ДЕМОКРАТСКЕ
СТРАНКЕ

И Вулинова Банка хране је - илаијаш

Једно је сигурно, ову Владу и њене министре памтићемо по разним аферама, плагијатима и преписаним докторским дисертацијама, док ћемо је у Крагујевцу засигурно памтити по преписаним пројектима. Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин прошлог петка је у Крагујевцу сензационално представио већ постојећи пројекат „Банка хране“.

„Банку хране“ покренула је Демократска странка у Крагујевцу крајем 2009. године, потписујући тада меморандум о заједничком учешћу у реализацији пројекта са Студентским центром Крагујевац, Заводом за смештај одраслих лица „Мале Пчелице“, Геронтолошким центром и Здравствено потпорном организацијом Асоцијације студената Универзитета у Крагујевцу. Вишкове хране из кухиња поменутих установа, гардеробу, играчке за децу, које су активисти ДС заједно са грађанима скупили, сваке суботе носили су социјално угроженом становништву. Људима који живе у картон насељима, који чак не поседују ни личне карте.

Социјална и друштвена одговорност део су политике Демократске странке и зато ова акција никада није медијски експонирана.

Када је 2011. године усвојен Закон о финансирању политичких активности где је политичким странкама забрањено да се баве хуманитарним радом, Градски одбор Демократске странке у Крагујевцу прекинуо је спровођење овог пројекта.

Исте године 20. маја грађани Крагујевца основали су удружење „Банка хране Крагујевац“ како би наставили овакав вид активности. Удружење је регистровано у Агенцији за привредне регистре са матичним бројем 28051395 и чија се делатност и статус може проверити на сајту.

С обзиром да је удружење активно и данас, желимо да поручимо министру Александру Вулину да нема потребе да чека да пројекат заживи у Крагујевцу како би га проширио по целој Србији.

јемо у групи домаће радиности, прича Душанка Савић, секретар и благајник КУД-а.

Чланови Удружења пензионера истичу да је оно веома активно на свим нивоима како би живот људима у трећем добу учинили што квалитетнијим. Тешко је све то финансијски покрити, јер не добијају средства из буџета, већ настоје да својим акцијама и програмима обезбеде потребан новац. Ипак, игра и песма је нешто што их оснажује и подмлађује, а желели би да своје уметничко друштво омасове. Прилику нову награду имаће већ 19. јуна, када се у Лесковцу одржава смотре фолклора Србије.

В. ГЛИШИЋ

СРУШИО СЕ ПЛАФОН ЗГРАДЕ У УЛИЦИ ЛОЛЕ РИБАРА

Последице градње без дозволе

Иако је Грађевинска инспекција два пута утврдила да власник спратног дела куће изводи радове без дозволе, и наложила да их обустави, он је адаптацију довршио и сада се плафон обрушио на локале у приземљу. Власник локала изгубио спор на суду када је тужио комшију градитеља за ометање поседа

У понедељак, 2. јуна, у „Златари Витошевић“, власника Златка Витошевића у Улици Лоле Рибара број 6, опадне воде из спратног дела куће, чији је власник Ненад Весовић, изазвале су пад плафонских плоча у време када је локал био пун муштерија. Поред њих биле су присутне још Златкова супруга, кћерка и радница, али нико није повређен.

Плафон се провалио на два мања места, али је зато вода цурила у пуном млазу као да је слабина била одвртна до краја, што је мобилним телефоном и овековечио Златко Витошевић, јер му ништа друго није ни преостало. Како је он власник два локала у приземљу, у делу где је златара таваница је још некако издржала, али у суседном локалу попадале су ригипс плоче

НЕКАДАШЊИ ИЗГЛЕД ЗГРАДЕ, ПОГЛЕД ИЗ ДВОРИШТА

Он има легално уписано 55 квадрата и плус а-партман од 16 квадрата, а на лицу места има изграђено можда више од 160 квадрата, каже Златко Витошевић, додајући да се тај простор издаје за дневни боравак и преноћиште. Иако је, каже, на све то указао суд ништа од тога није узео у обзир. Првостепену пресуду, коју доводи у питање, потврдио је Виши суд. Практич-

ПОСЛЕ РЕНОВИРАЊА – ЛИЦЕ ЗГРАДЕ СА УЛИЦЕ

но, више нема коме да се обрати. Суд ми је доделио да платим судске трошкове за вођење поступка, а две и по године није реаговао на мој захтев да се уведу привремена мера и власнику спрата забрани даља градња. Мој адвокат је после две и по године повукао предлог за привремену меру, сматрајући да више нема сврхе, а цех сам платио само ја, каже Витошевић.

Он напомиње да не зна шта је узрок поплаве у спратном делу објекта, јер ни Грађевинска инспекција то није утврдила. Обраћао се и Грађевинској и Комуналној инспекцији. Пет пута је првог дана изливања воде звао Комуналну инспекцију да пријави случај и нико није изашао, а потом су му прекидали везу.

■ Инспекција наложила рушење

За два дана инспекцијске службе нису удостојиле овог приватника да изађу на лице места и сачине записнике, на основу којих би Витошевић предузели следеће кораке. Додуше, изашла је Грађевинска инспекција када и новинарске екипе, али су исто тако одмах отишли уз коментар да они ту немају шта да констатују и власника упутили на суд.

Ја сам већ платио казну од преко хиљаду евра што сам пријавио за неlegalну градњу комшије изнад, које су ме сада поплавиле. На суду је предмет био скоро три године и на крају су донели одлуку да сам крив и да Весовић не омета мој посед, а он је подигао неlegalно приземље, спрат и поткровље и оптеретио инсталације, због чега сада вероватно пуцају.

но, више нема коме да се обрати.

Суд ми је доделио да платим судске трошкове за вођење поступка, а две и по године није реаговао на мој захтев да се уведу привремена мера и власнику спрата забрани даља градња. Мој адвокат је после две и по године повукао предлог за привремену меру, сматрајући да више нема сврхе, а цех сам платио само ја, каже Витошевић.

Он напомиње да не зна шта је узрок поплаве у спратном делу објекта, јер ни Грађевинска инспекција то није утврдила. Обраћао се и Грађевинској и Комуналној инспекцији. Пет пута је првог дана изливања воде звао Комуналну инспекцију да пријави случај и нико није изашао, а потом су му прекидали везу.

Витошевић поседује два решења Грађевинске инспекције у којима се каже да се инвеститору Ненаду Весовићу из Улице Лоле Рибара 6 наређује да поруши изведене радове на реконструкцији објекта, површине 16 пута 11 метара, и то бетонске стубове приземља и спрата, озидан парапет изнад плоче, избетонирано степениште за спрат и таван, озидане зидове на спрату, и забрањују му се сви будући радови на објекту, који се реконструише без одобрења за реконструкцију и пријаве почетка радова, односно без главног пројекта. Рок за извршење је био 15 дана и није подразумевало одлагање ре-

шења, али објекат није порушен. Власници су уместо тога поднели захтев за легализацију.

■ Градња без дозволе

У образложењу решења Грађевинске инспекције стоји да је 21. маја 2009. године утврђено да је Весовић порушио објекат, оставивши само део кровне конструкције до улице Лоле Рибара. Весовић је тада изјавио да је решио имовинско правне односе и да ће поднети захтев за добијање одобрења за реконструкцију.

Градска инспекција за имовинске послове 3. октобра 2011. године известила је Витошевића да је по његовој пријави грађевински инспектор 27. јуна исте године утврдио да Весовић изводи радове на адаптацији просторија на спрату без решења којим се одобрава извођење радова, односно грађевинске дозволе. Сходно томе му је наложио да врати све у првобитно стање и све будуће радове обустави.

За евентуалне штете услед деформација на згради инспектор је Витошевића упутио на адресу Основног суда. И он је тужио свог комшију. Суд је донео решење да се одбија Витошевићева тужба против Весовића за ометање поседа, тако што је без одобрења надлежних органа и без његове сагласности започео градњу уз источну страну Витошевићеве зграде, затворио му пролаз у подрум и два прозора на истој страни. Зиданем поткровља захватио је и Витошевићев простор и налио бетонску плочу, наслонио је на његову зграду, чиме је угрозио безбедност више лица, стајало је у тужби коју суд није уважио.

Све те наводе Весовић је оспорио и суд је прихватио изјаве сведока који су тврдили да су радово започети још 2006. године, да се брзо радило на истом темељу и габаритима као и да је Витошевић био у све упућен, а да је објекат у целисти завршен 2011. године, што је суд утврдио изласком на лице места. Суд је констатовао да је Витошевић могао да поднесе тужбу у време започињања радова, а не на крају, у завршној фази.

Витошевићев објекат је, иначе, стар 100 година и под заштитом је Завода за заштиту споменика културе, па се на њему не могу изводити никакви радови без додатног и специјалног одобрења те институције. Практично, због амбијенталне заштите била је потребна сагласност Завода за заштиту споменика културе и за једне и за друге.

Увидом у допис Завода за заштиту споменика културе суд је утврдио да су и оба објекта у Лоле Рибара и број 4 и 6 налазе под заштитом државе као део старог градског језгра Крагујевца. Али то, по оцени суда, није било од

ПРОПАДАЊЕ ПЛАФОНА У ЗЛАТАРИ „ВИТОШЕВИЋ“

утицаја, те Завод из свог делокруга рада може да преузме мере.

Иначе, пословни простор у Лоле Рибара број 6 Витошевић је купио пре 10 година и адаптирао га за пословни простор. Од темеља до плафона урадио је нову челичну конструкцију, на коју је после самоиницијативно Весовић наставио да зида своје здање.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

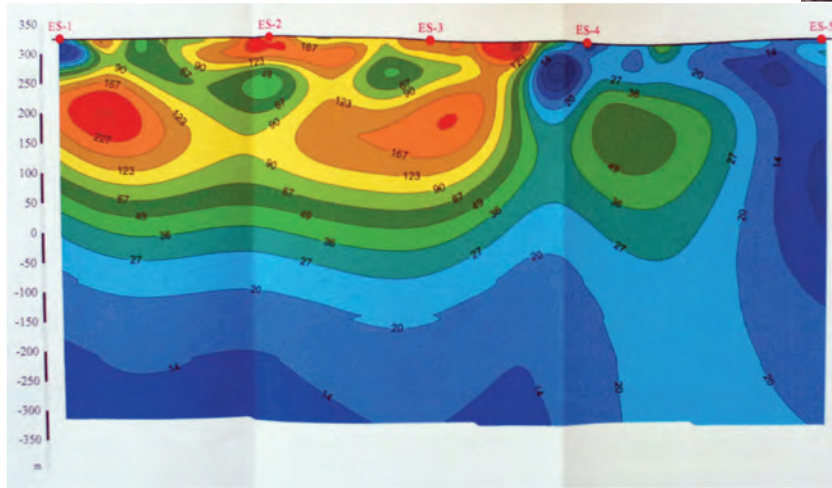
ИСТРАЖИВАЊЕ ТЕРМАЛНИХ ВОДА У БОРЧУ

Трећа срећа

Захваљујући залагању Предрага Ранчића, функционера општине Кнић, у подножју Борачког крша по трећи пут крећу истраживања која треба да утврде има ли термалних вода и каквог су квалитета, али је потребно обезбедити још средстава

Природне лепоте Шумадије не могу се набројати а да Борачки крш не буде на првом месту. За настанак овог „драгуља Шумадије“ везане су многе легенде. Јединствени природни феномен виђен је као „метеорит који је пао у сред грузанске равнице“, потом прича да је стеноу „Бог лопатом спустио да украси Шумадију“, док је научно објашњење да је крш настао у завршној фази активности вулкана Рудник. Стручњаци Рударско-геолошког факултета из Београда испитивањима су доказали ову претпоставку и најавили да се нешто топло „муља“ испод овог „драгуља“. За млађе стене Борачко-котленичког масива везан је низ појава термалних вода (Витановац, Горња Тречка, Сирча, Сврачковићи), а у атарима села Борач и Кнић истичу подземне воде температуре преко 20 степени Целзијусових.

- Држава Југославија је имала у свом програму истраживања и геофизичка испитивања за целу земљу, па и на ширем подручју Борачког крша са циљем откривања евентуалних потенцијала геотермалних вода. У име општине Кнић започео сам 1996. године административни поступак, добио прве дозволе и остварио сарадњу са Рударско-геолошким факултетом из Београда. Прво нам је дошао професор доктор Докмановић који је одмах организовао хидрогеолошка истраживања. Сви истражни радови су стали променом власти у нашој општини, али следећом трансформацијом власти у општини Кнић дошао сам на место менаџера и покренуо поново 2000. године иницијативу за наставак ис-

ГЕОЕЛЕКТРИЧНИ ПРОФИЛ БОРАЧКОГ КРША И ПОТОКА

траживања. Прва фаза изведена је на основу уговора склопљеног између Министарства за рударство и енергетику и Рударско-геолошког факултета из Београда као извођача радова, на основу сагласности СО Кнић, открива добру чувану тајну Предрага Ранчића, вршилац дужности директора Фонда за локалне и некатегорисане путеве и комуналну делатност на селу Општине Кнић.

■ Приче из прошлости

Приче сачуване из историјских извора упућују на то да у Борчу има термалних вода. Борачка река је у далеку прошлости била много већа него данас. У доба Рима није се могла прегазити, него само пребродити.

- Из тог доба остала су два римска бунара који носе исти назив и данас. Први се налази на северној страни крша између две куле, а други у потоку засеока Пачариз. На

планини Јешевац у месту „Црквине“ постојала је бања која је лечила разне заразне болести, кугу, маларију, туберкулозу... Према сачуваном народном предању Деспот Стефан Лазаревић је у њој лечио део своје војске од куге, у доба када је становништво Европе било преполовљено од ове пошасте, рекао нам је историчар Душан Божовић из овог села.

Трговац Миленције Марковић из Борча је 1927 године на изборима за народног посланика Демократске странке, по речима нашег саговорника, обећавао бирачима да ће „ако он добије мандат отворити Бању у планини Јешевац“.

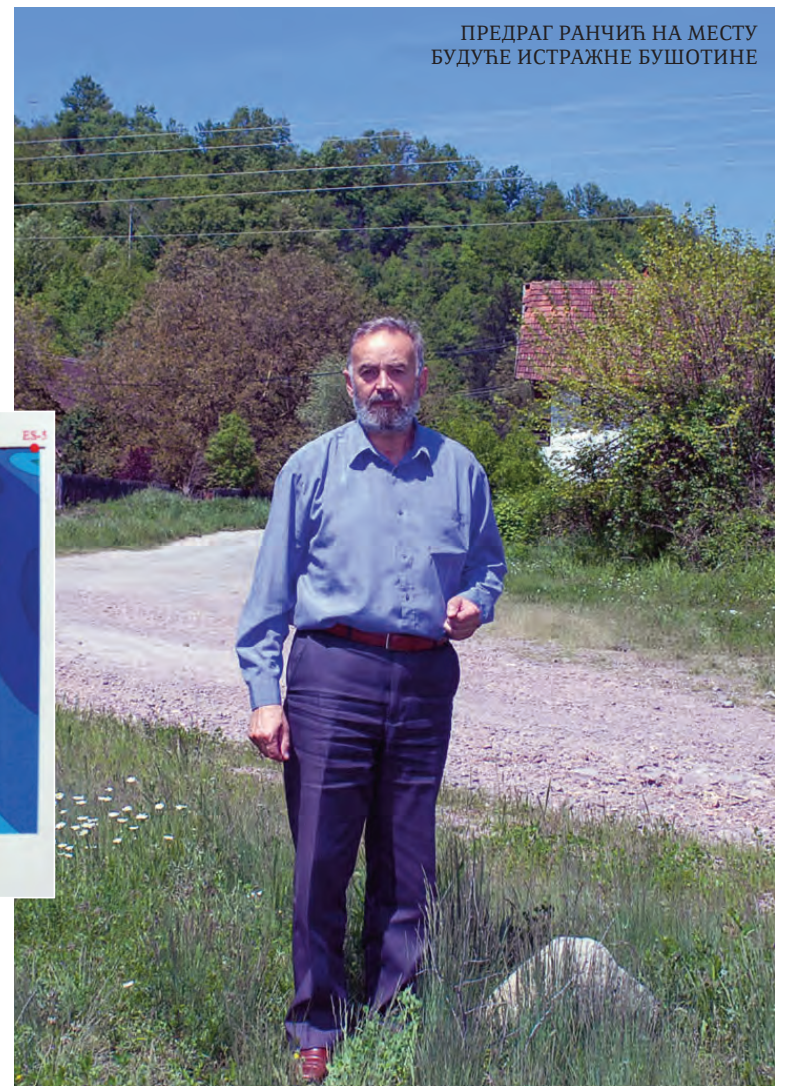
- Познат је случај да су се неке жене из Кусовца после другог светског рата ту лечиле, пиле воде и даноноћно лежале поред извора и да су се излечиле од туберкулозе! Леп природни амбијент у Борчу задржава лева притока Борачке реке, поток Бања. Овај поток није познат само по млакој води, која се у току зиме „не мрзне“, већ и по томе што се у њеном кратком току у дужини од једног километра налази неколико живописних водопада који су смештени у еруптивном хидратском терену. Ретка је појава тако великог броја извора и водопада на осталим речницама и поточима Шумадије. Данас каптаже са овог потока снабдевају пијаћом водом Топоницу, Борач, засеока Божовића у Пољцима и Радмиловиће.

Таранску чесму на потоку Бања је 1930. године Хигијенски завод из Крагујевца заштитио, а испод ње изградио велика камена корита за купање у току сезоне.

- Мени се чини да је Турски извор на Борачкој реци испод Голог брда у турско доба била велика бања. Ту се и да нас налази извор, а пронађени су остаци великог купалишта и пратећих објеката. По народном предању ту се налазила и турска џамија, преноси предања али и археолошка сведочења познати „археолог са плугом“ Душан Божовић.

■ Сагласност за истраживање

На основу првог извештаја о испитивањима простора Борачког крша стручњаци са Рударског факултета утврдили су да постоје термоминералне воде у кориту Борачке реке. Одређене су координате и завршено је картирање терена слива Борачке реке, која је обухватило и термометрију на одабраним деоницама површинских

ПРЕДРАГ РАНЧИЋ НА МЕСТУ БУДУЋЕ ИСТРАЖНЕ БУШОТИНЕ

НАСТАВАК АКТИВНОСТИ

Обезбеђено истражно право

Општина Кнић је добила истражно право од државе, а ја сам на колегијуму као најмлађи добио задатак да наставим активности око испитивања термалних вода у Борчу. Општина је предвидела милон и по динара, али потребно нам је пет милиона, рекао нам је Никола Чампар, помоћник председника општине за привреду, пољопривреду и туризам.

токова на око 20 километара квадратних у сливу Борачке реке и Грчког потока. Испитивања су изведена на површини од 9 километара квадратних, на 25 тачака по једном километру. Урађена је хемијска анализа на основу које су

Стручњаци долазе крајем 2012. године на локалитет и настављају другу фазу испитивања. Одређен је пројектни задатак, а пројекат је израдио Друштво за инжињеринг, консалтинг и пројектовање „Хидро гео еко инжињеринг“ у сарадњи са

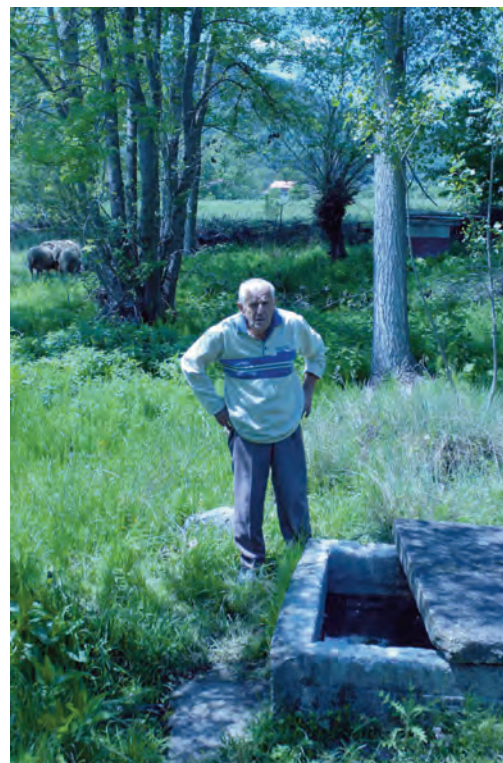
Рударско-геолошким факултетом у Београду. Имамо све потребне сагласности и истраживачко право као и право инвеститора да бисмо могли да настави да радимо. Камен темељац у пројекту је „истражна бушотина“. Од ње очекујемо пре свега квалитет воде за бањско рекреативне сврхе. Али, све зависи од резултата испитивања квалитета пронађене воде и како може да се експлоатише под контролом општине Кнић, процењује Предраг Ранчић.

По његовим речима, одређена је тачна микро локација бунара, тачне дубине и његови коначни конструктивни елементи. У зони састава Дубоког и Грчког потока (утрина код шумарове куће), ископаће се 300 метарска истражна бушотина. Могу се очекивати и квалитетне воде на већим дубинама од 500 или 800 метара, а тестирања ће одредити квалитет воде и њену експлоатацију. За све активности потребна је политичка сагласност и инвеститори који су расположени и вољни да уложе капитал у истраживања, али и развој бањског, сеоског туризма. На колегијуму општине Кнић утврђени су приоритети искоришћења топле воде. Очекује су у најгорем случају вода за флаширање и бањски квалитет воде као у Тречки. Мештани топлу воду могу користити за вештачке рибаке или стакленике и пластенике, а оно што претекне, зна се - ту је Грузанско језеро.

Текст и фото: Милош ИГЊАТОВИЋ

БОРАЧКИ ПОТОК И БОРАЧКИ КРШ

ДУШАН БОЖОВИЋ ПОРЕД ТУРСКОГ БУНАРА

одређене зоне за пројектовање хидротермалних бушотина.

- Направљен је застој у пројекту због промена у држави, мада сам доводио заинтересоване инвеститоре из Београда и Војводине да улажу у бушотине и касније у експлоатацију, али економска ситуација у држави замрзла је мој пројекат „термалне воде“ до 2012. године. Променом власти поново долазим на место помоћника председника општине и обнављам сарадњу са Рударским факултетом.

НОВЕ ПТИЦЕ НА КРАГУЈЕВАЧКОМ НЕБУ

Невидљиве комшије

У последње време све су присутније нове врсте птица у граду и околини. Тек понеко је приметио поприлично велике голубове у нашим двориштима. По жицама и грмовима појавила се и необично лепа птичица црвених или наранџастих груди, са блиставо белом туфном на глави

ГОЛУБОВИ ГРИВНАШИ

Када је пре неколико недеља за скупштинском говорницом једна овдашња одборница поставила питање ко пребројава птице у Крагујевцу већина је то дочекала са смехом. Убрзо су друштвене мреже биле преплављене овом необичном згодом, али се ретко ко запитао да ли заиста неко пребројава крагујевачке птице.

Одговор је, нажалост, не! Ипак, они који посматрају „увис“ кажу да је дошло до неких промена на крагујевачком небу. Наиме, у последње време све су присутније нове врсте птица у самом граду, али и околини.

Голуба и врапца свако разазна, али ако се постави питање која је то врста голуба или врапца већина ће вас погледати бледо. Већина тешко разликује и неколико црних птица које су већ одавно пронашле место у граду, а то су гачац, врана, чавка, сврака...

Зато и не чуди што је тек понеко приметио поприлично велике голубове у нашим двориштима. По жицама и грмовима појавила се и необично лепа птичица црвених

или наранџастих груди, са блиставо белом туфном на глави.

Јесу ли то нове врсте птица које су се настаниле у граду или их само раније нисмо примећивали? Шта је то погодовало да их сада има више? Одакле су дошле? Занимљиво, одговор на ова питања нисмо могли да добијемо у граду на Лепеници. Једноставно, ми орнитологе немамо. Чак ни на ПМФ-у!?

■ Голуб гривнаш и обична црвенрепка

Ипак, на свако наше питање које смо упутили ка неколико орнитолошких удружења у Србији добили смо исти одговор: па, ви имате Милоша Радаковића, он најбоље познаје птице у Крагујевцу. И тако само дошли до Милоша, некадашњег крагујевачког студента биологије, који је тренутно запослен у

ЦРВЕНРЕПКА

Заводу за заштиту природе Србије у Београду као стручни сарадник – орнитолог у Одељењу за биодиверзитет, област фауна.

– У Србији се може видети око 360 врста птица. Некима од тих врста одговара и живот у граду, где најрадије бирају мирније просторе, попут паркова, спортских терена, па чак и

МИЛОШ РАДАКОВИЋ

Биографија нашег орнитолога

Милош Радаковић је рођен 1983. године у Краљеву, где је завршио основну и средњу школу. Студије биологије завршио у Крагујевцу, на ПМФ-у, Институт за биологију и екологију и стекао звање дипломирани биолог. Од 2010. године на истом Институту је студент докторских студија биологије.

Активан је у бројним организацијама цивилног друштва у Србији и на Балкану у области заштите природе, животне средине и заштите биодиверзитета. Руководилац је бројних пројеката у наведеним областима, независни експерт за истраживање птица на студијама процене утицаја инфраструктурних објеката на природу, ментор на међународним истраживачким камповима студентима биологије, професор у школи на предмету биологија.

Од 2013. године ради у Заводу за заштиту природе Србије у Београду као стручни сарадник – орнитолог у Одељењу за биодиверзитет, област фауна.

градска гробља, а број птица повећава се од центра ка периферији града, објашњава Милош Радаковић и додаје да то што смо тек сад приметили неке нове врсте птица не значи да нису ту већ неко време.

Тако смо сазнали да је велики голуб уствари голуб гривнаш, а лепа птичица је обична црвенрепка. Мужјак обичне црвенрепке има црно лице и грло, белу очну пругу, сиво теме и леђа, те наранџасте груди са белом површи на крилу. Женка је смеђа, топлије обојена него женка црне црвенрепке.

– То су птице које се могу видети у Крагујевцу већ скоро десет година, само их је због бројности ретко ко примећивао, каже Радаковић.

Голуб гривнаш је најкрупнији од наших голубова, а препознатљив је по величини и по белим панелима на врату и крилима. Реч је о шумској врсти, која је тек последњих деценија продрла у људске насеобине и паркове. У Крагујевцу, према његовим проценама, има око 20 до 30 гнездећих парова ове врсте голуба.

– Ова птица колонизовала је велике паркове и површине са доста дрвећа. Гнезде се већ неколико година уназад, а могу се пронаћи у Великом парку, Шумарицама или на ободу града. Исто се дешава и са обичном црвенрепком која колонизује градове, али се не зна из ког разлога је до тога дошло, каже наш саговорник.

Он претпоставља да би то могло бити због већег избора хране или пак угрожености њиховог станишта.

■ Долазе због хране

Такође, приметно је и све више ветрушки, али и чижака, који по речима Радаковића у Крагујевцу долазе већ неколико деценија, али само зими да би се прехранили.

Ветрушка је природно станиште била клисура, а данас се могу видети на „Ипсилона“ и „Житопродукту“. То је терен који због обиља хране погодује овој птици.

– Са порастом броја људи у граду има све више отпада, а то значи да се повећава број глодара, волухарица и мишева. Населиле су „Ипсилона“ због близине хиподрома и Шумарица, где лако налазе свој плен, а код „Житопродукта“ због мишева који се окупљају око житарица и брашна. Ипак, у Крагујевцу нема већег броја гнездећих парова, као што је то у случају у Београду, каже Радаковић.

Рушевине и напуштене зграде, иначе ругло града, идеална су места са гнездење разних врста птица. Врло често чак ни не приметимо нове комшије, а потврда тога је и зграда „Пека“ у самом центру града. Неколико десетина гнезда (сада без стана) птице су свиле на тој згради, која подсећа на њихово природно станиште.

ВЕТРУШКА И ЧИЖАК

Соко и зеба

Ветрушка или falco tinnunculus омањи је соко дужег репа, препознатљив по честом лепршању у месту. Женка је претежно смеђа, а мужјак сиве главе и репа. Широко распрострањена је по отвореним теренима и пољопривредним подручјима, а насељава и литице и насеља. Ветрушка је најбројнија и најшире распрострањена од свих дневних грабливица у Србији.

Код чижака (carduelis spinus), који припада породици зеба, оба пола имају жуте површине при основи репа, те жути надрепак и пругу преко крила. Мужјак се познаје по црном темени, а женка по пругастим прљавобелим грудима. Настањују четинарске планинске шуме, нарочито са доста смрче, у близини пашњака и камењара, а зими се у већим јатима могу пронаћи по долинама.

Према појединим истраживањима орнитолога, у нашој околини се гнезди око 60 врста птица, а током године борави и до стотину врста. Од мањих птица поред врабаца ту су велике сенице, плаве сенице, ласте, а од нешто већих косови, гутутке, свраке. Често се чује куцање детлића, па се они због тога лако и уоче, а ноћу хук сове, која се одавно сместила у поткровљу кућа.

Врабац је вероватно најраспрострањенија птица на планети, али се број врабаца у многим земљама смањује. Врапци су у последњих неколико година готово нестали. Припадају птичјој врсти која је највише повезана са човеком од кога зависи по питању станишта и исхране. Прави разлози нестајања врабаца из градских средина остају још нејасни, а научници сматрају да би узрок могла бити конкуренција других врста. Некада су врапци били господари паркова, а уместо њих то су постале свраке и вране којих сваке године има све више.

Није новина и да се већ неколико година јато патака сваког пролећа враћа на Шумаришко језеро, а толико су се одомаћиле да се не боји ни купача, ни педалина.

Мирослав ЧЕР

ГНЕЗДА НА СИМСУ ЗГРАДЕ У ЦЕНТРУ ГРАДА

УПУТСТВО ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈУ

Како препознати поједине врсте

Све оне који желе да се баве проучавањем птица Милош Радаковић упућује на сајт птица.орг. Реч је о порталу Лиге за орнитолошку акцију Србије, који на својим страницама има и веома практичан приручник за све које занимају птице. Између осталог, тај приручник даје и кратка упутства како да научите да разликујете поједине врсте.

Да бисте научили како разликовати који птицу најважније је да процените величину птице.

Често је од помоћи када је поредите са другим врстама које добро познајете, посебно ако и њих посматрате у близини оне коју не познајете.

Да ли птица личи на неку врсту коју већ познајете? Какав је ваш први утисак? Кљуна и ноге су посебно важни при одређивању врсте. Облик кљуна указује на начин исхране и помаже вам да птицу сместите у неку групу врста. Дужина и боја ногу, као и постојање или одсуство пловних кожица међу прстима су такође битни детаљи.

Наравно, и обојеност птице је веома важна за тачно одређивање врсте. Зато треба да забележите

што више детаља можете. Обратите пажњу на боју горњег дела тела (леђа и крила), доњег дела тела (груди и трбуха), те главе и репа. Важно је да научите и на каквим се местима поједине врсте виђају и могу очекивати. Неке врсте, попут обичног коса или зебе, су широко распрострањене и срећу се по различитим стаништима. Друге врсте птица траже врло одређена станишта и само се на таквим местима могу видети. Отуда је важно да научите какве птице можете очекивати на којим стаништима – не очекујте суруг орла у свом дворишту или великог детлића у сред житног поља.

КОНКУРСИ

За избор најбоље фотографије

Центар за развој фотографије (ЦРФ) и Удружење новинара Србије (УНС) расписали су 16. конкурс за избор најбоље фотографије у домаћим медијима „Прес фото Србија 2014“.

Конкурс је отворен до 22. јуна, а на конкурс се могу слати само радови у дигиталној форми. Максимална величина фајла је 5 МБ.

Све фотографије морају имати на одређен начин попуњен фајл-инфо, јер ће се фотографије разврставати аутоматски. На сајту ЦРФ-а налази се детаљно визуелно и текстуално упутство за попуњавање овог инфо.

Фотографије које имају неправилно попуњен фајл-инфо или којима назив фајла није шифриран, неће моћи да буду разврстане, стога неће ни бити жирирање.

Улазница 2014

Часопис „Улазница“ и библиотека „Жарко Зрењанин“ расписали су књижевни конкурс „Улазница 2014“ за необјављене приче, песме и есеје на којем право учешћа имају сви аутори који пишу на језицима бивших ју простора. Рок за предају радова је 15. септембар, радове треба слати на адресу: Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин“, Трг слободе 2, 23000 Зрењанин, Србија, са знаком: „За конкурс Улазница 2014“. Радови се не могу слати електронским путем.

Откуцани или одштампани радови потписују се шифром, а решење шифре са личним подацима, адресом, бројем телефона и мејлом аутора шаље се у посебној коверти који се прилаже уз радове.

Очекује се да стигне највише до пет песама, три приче и три есеја. Дужина појединачне приче или есеја не може да прелази 15.000 словних места, укључујући и размаке. Рукописи се шаљу у три примерка.

Проглашење добитника и уручење награда обавиће се на завршној свечаности у Градској народној библиотеци „Жарко Зрењанин“, у Зрењанину, 12. децембра, а том приликом биће промовисан број „Улазнице“ у којем ће бити објављени награђени и похваљени радови.

Међународни салон стрипа

Студентски културни центар у Београду расписао је конкурс за 12. Међународни салон стрипа, који ће бити одржан од 25. до 28. септембра у Срећној галерији.

Право учешћа имају аутори свих узраста.

Кандидат рад на конкурс шаље поштом (рад ће бити прихваћен и у случају да га кандидат лично донесе). Аутор цртежа, као кандидат, може поднети само један рад у доброј копији (или оригиналу), обима од једне до четири табле, А3 или А4 формата.

Рад може бити дело више аутора (цртач, сценариста, колориста), с тим да цртач не може поднети на конкурс више од једног рада. Тема, жанр и ауторски приступ конкурсом нису задати. Рок за слање радова је 15. август, а више информација могуће је добити на сајту www.skc.rs.

СЦЕНА ИЗ ПРЕДСТАВЕ

МИНИ ТУРНЕЈА КСТ-А

Београд, Приједор, Бања Лука

Књажевско-српски театар овог викенда креће на мини турнеју, представом „Преваранти у сукњама“, коју ће одиграти у Београду и два града Републике Српске.

Најпре, у петак 13. јуна, новим комадом (премијера 28. маја) гостују у Београдском драмском позоришту, а потом у суботу и недељу у Приједору и Бању Луци.

Комад „Преваранти у сукњи“ савременог америчког драмског писца Кена Лудвига, који је режирао глумац Милић Јовановић, уз супервизорство Небојше Брадића, говори о двојица незапослених енглеских глумаца, Цеку и Леу.

Њих двојица покушавају да у Америци направе велике глумачке каријере играњем сцена из познатих Шекспирових драма. Кад већ

готово у потпуности одустану и од глумачких каријера и од живота, у неком часопису прочитају да извесна, стара и врло богата, госпођа из Јорка тражи свог изгубљеног нећака, који се као дете с мајком одселио у Енглеску и којег одонда није видела. Два пријатеља брзо смишљају план, који ће им променити животе и донети много новца. Одлуче да се старој богаташици представе као давно изгубљена родбина и тако преузму наследство. Но, ситуација се заплете када наши јунаци сазнају да гопођа тражи нећаку, а не нећака. Једино решење је да се преобуку у жене.

Наравно, то само искомпликује ситуацију, јер се Лео загледа у Мег, живихну, духовиту и надасве привлачну нећаку старе госпође. Мег обожава позориште, а верена је с досадним пастором. И њен ће

се живот окренути наглавачке кад се упозна с „рођакама“.

Ово је, укратко, садржај лаке комедије америчког драматурга Кена Лудвига, код нас познатијег по комедији „Ти луди тенори“.

У представи играју глумци: Катарина Митровић (Мег), Душан Станикић (Лео), Борђе Симић (Цека), Дарија Нешић (Одри), Никола Милојевић (Данкан), Марина Перић (Флоренс), Здравко Малетић (Док) и Чедомир Штајн као Буч. Сарадници редитеља Милића Јовановића су Миливоје Штуловић (сценографија), Јелена Јањатовић (костимографија) и композитор Драгослав Танасковић.

Иначе, овом представом Књажевско-српски театар затвориће овогодишњу позоришну сезону у петак, 20. јуна.

М. Ч.

НОВИ „ЛИПАР“

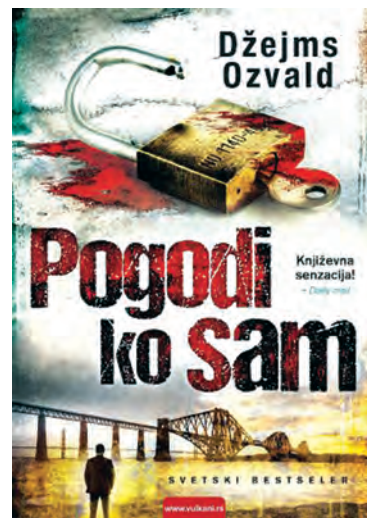
Велике жене великог рата

Прошлог месеца из штампе је изашао нови број „Липара“ (52.), часописа за књижевност, језик, уметност и културу који издаје крагујевачки Универзитет.

Нови број „отвара“ студија Тодора Подгорца „Научно дело и лик Леона Петражицког достојни даљег проучавања“, а у том делу часописа можете прочитати и рад Слободана Лазаревића „О семену за усев“ (наставак из претходног броја), Снежане Туцаковић „Књижевни и историјски лик принцезе Палеологине“... али и, праву послатицу, за све сладокусце, „гурмане“ и љубитеље родносензибилисаних чланака и научних радова „Родне разлике у учтивости приликом исказивања захтева“ ауторица Миљане Стојковић, Данице Јеротијевић и Тијане Крстић, које на научно-истраживачки начин доказују, а на узорку ученика Високе школе пословних струковних студија у Лесковцу, како су жене у одређеним друштвеним ситуацијама учтивје од мушкараца. Не пропустите!

Наравно, ни крупна и округла вековна ољетница од почетка Првог светског рата није остала родносензибилисано необрађена, те у рубрици „Чланци“ нови „Липар“ доноси пригодан урадак Леле Вујошевић „Велике жене великог рата“, а у овом одељку универзитетског часописа можете прочитати још, између осталих, и радове Јелене Грујић „Власт и новац у комедијама Бранислава Нушића“, Софије Калезић-Ђурићковић „Романи Жарка Команина као колеџке речи“ (аутора чије је драме своједобно често, радо и веома успешно играло наше позориште), инспиративну студију Катарине С. Рмуш „Анализа односа Истока и Запада у роману 'Зовем се црвено' Орхана Памука“, нараторски приступ „Буке и беса“ Петра Пешића...

Рубрика „Хронике“ доноси рад Милоша Спасовића и Драгана Вучковића „Говорити, писати и делати на француском језику“.

„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“ НАГРАЂУЈЕ

Древно зло

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштва“. Реч је о књизи Џејмса Освалда „Погоди ко сам“.

Док се смрт и насиље надвијају над градом у којем земаљски закони не важе, детектив Маклејн мораће да закорачи у необјашњиву мистерију. Једино ако прихвати невероватну чињеницу да је древно зло пуштено на слободу, биће у стању да га заустави. Единбуршка полиција о-

правдано ће бити задовољна када за мање од двадесет четири часа буде пронађен убица угледног градског бизнисмена. Починилац је пресудио сам себи и тако их поштедео истраге и суђења.

Међутим, монструозни чин, који се одиграо над сличном жртвом неколико дана касније, баћиће потпуно ново светло на случај. Детектив Ентони Маклејн почиње да сумња у повезаност између ових убистава, самоубистава починилаца и ритуалног убистава девојке пронађене у подруму једне старе виле. Иста имена испливала су на површину, клупко се полако одмотава, али он не може да пронађе нити које их повезују. Док све дубље залази у мрачан сплет околности и доказа, доћи ће на праг самог решења, али ће се ту и зауставити. Да ли је могуће да неко необјашњиво зло хара његовим градом, и ако је заиста тако, како ће успети да му стане на пут?

Потребно је да у петак, 13. јуна, позовете 034 333 116, после 10 часова и добићете ову књигу. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“, која се налази у Тржном центру „Плаза“.

ТРЕЋА БИНА „АРСЕНАЛ ФЕСТА”

Explosive у Чаурници

Дејан Милићевић и још неколико занимљивих домаћих дицејева наступили на трећој бини „Арсенал феста”, која ће ове године носити назив „Explosive Stage”. Додатна атракција овогодишњег фестивала биће смештена у Чаурници, фабричком простору из 19. века, где је снимана серија „Титаник - крв и челик”. У овом простору који има изражени индустријал амбијент, прве вечери наступају „Шумадиско”, диско-фанки дицеј коме је припала част да у родном Крагујевцу отвори ову сцену, а потом ће наступити драм ен бејс екипа „Софа кру” и „Д Анило”, ново име на електронској сцени са већ неколико запажених наступа у Београду.

Друге вечери, 27. јуна, наступиће познати водитељ „Petrovitz Yugoslavia”, са којим је један од првих Крагујевчана који су радили на плочама „Горан (че)”, а следе „Battric & MiVU”, браћа из Косовске Митровице који су годину дана уназад направили јак пробој у диптек хаус електронску сцену Европе, као и Кристина Лалић, коју сврставају у топ пет женских дицејева Србије.

Кристина Лалић (1981) од раног детињства музика је била њена љубав и страст. Одрастајући у музичкој породици, окружена различитом музиком, од класике до рока, попа и хауса, временом Кристина се заљубила у електронску сцену и ди-џејинг. Након неколико година учења и вежбања направила је паузу, а затим се одважила у прављењу електронске музике. Поред њеног посла, координатора продукције на телевизијској станици, Кристина је почела да ради и као тонски техничар и музички уредник на регионалној радио станици.

У септембру 2005. године постала је аутор и водитељ радио-емисије „Белгрејд клабинг”, где је представљала нова и предстојећа издања различитих жанрова електронске музике и давала разне информације о ноћном животу у Београду. Наступала је на „Егзиту”, а сарађивала је са бројним познатим дицејевима.

Завршне вечери хедлајнер треће бине је Дејан Милићевић, а наступиће и његов рођени брат Александар, који га је увео у дицеј свет и научио да пушта на плочама, а претходи им ди-џеј „Вајт”, такође један од првих Крагујевчана који су радили на плочама.

Дејан Милићевић почео је да се бави ди-џејингом још у петнаестогодишњој години и већ око 20 година је на сцени. Све је почело да се дешава након што је освојио доста награда у 1997. и 1998. години и од тада као део „Ни дип” фамилије. Његов музички стил је микс хауса техно у коме се осећа укус његовог великог искуства и дуге каријере.

НОВИ ФИЛМОВИ У „СИНЕПЛЕКСУ”

Тврд орах и Грдана

Најкупљи јужнокорејски анимирани филм „Тврд орах” топла је прича о групи животиња које покушавају да преживе зиму, од прошле недеље налази се на редовном репертоару биоскопа „Синеплекс”, у ТЦ „Плаза”.

Продуценти ово анимирано остварење рекламирају као спој врхунске анимације и најбољих глумача у цртаном који поставља нове стандарде анимиране забаве.

Веверица Сурли избачена је из свог парка и присиљена да живи у велераду у коме се никако не налази. На срећу, једног дана Сурли наиђе на топлу и добро снабде-

ну продавницу коштуњавих плодова у којој проналази решење за све своје проблеме. Када дође хладна и немилосрдна зима, управо ће Сурли и његов нови дом помоћи старом друштву да преживе најсуровије годишње доба.

Иначе, овај филм синхронизован је на српски, а главне улоге поверене су Марку Живићу, Драгану Вујићу, Драгољубу Љубичићу, Миши Јанкетићу, Мини Лазаревић, Игору Дамњановићу, Бојану Лазарову, Милану Чучиловићу, Фуаду Табучићу, Александру

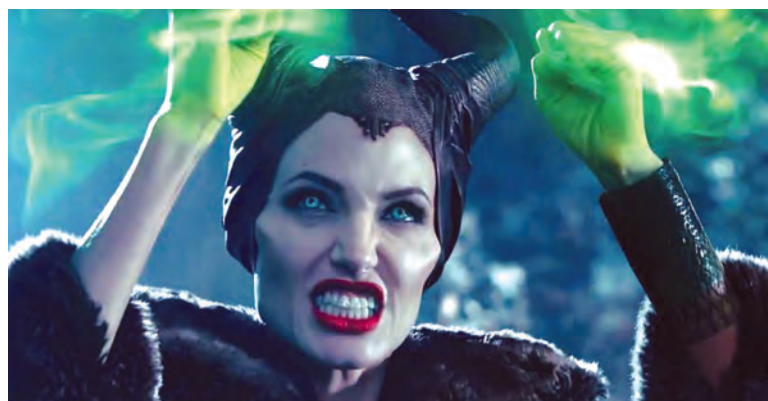
АНИМИРАНИ ФИЛМ „ТВРД ОРАХ” СИНХРОНИЗОВАН ЈЕ НА СРПСКИ

Цуцићу, а специјални гост је Гоца Тржан.

Истовремено, на великом платну премијерно је приказан и филм „Грдана – зла вила”, у режији Роберта Стронберга, који истражује неиспричану причу о Дизнијевом најпрепознатљивијем зликовцу из класике „Успавана лепотица” и елемента издаје који су на крају претворили њено чисто срце у камен.

Вођена осветом и јаком жељом да заштити мочвару над којом влада, Грдана ће бацити неповратну клетву на новорођену краљеву ћерку, Ружицу. Док дете буде одрасло, Ружица ће се наћи у све већем конфликту између шумског краљевства које је заволела и људског краљевства које чува њено наслеђе. Грдана схвата да је Ружица можда кључ за мир у земљи и предузео драстичне мере које ће заувек променити оба света. Главну улогу тумачи Анђелина Цоли.

ФИЛМ „ГРДАНА – ЗЛА ВИЛА”, У РЕЖИЈИ РОБЕРТА СТРОНБЕРГА

Is Ornament a Crime?

ИЗЛОЖБА СТУДЕНАТА ФИЛУМ-А

Све о орнаменту

У галерији СКЦ-а отворена је изложба „Is Ornament a Crime?”, студената Филолошко-уметничког факултета. Поставку чине радови студената прве, треће и четврте године одсека за примењену и ликовну уметност, Катедре за унутрашњу архитектуру. Иначе, сва дела су настала на предметима Стилска унутрашња архитектура и Основе пројектовања стилског ентеријера, које предаје доцент Данијела Димковић и часовима Пројектовање облика, које предаје др Јелена Петровић, доцент.

Орнамент представља најстарији декоративни елемент у ликовним и примењеним уметностима. Поред карактеристичне ликовности, орнамент се заснива у великој мери и на геометријској форми. Преузимање орнамента из историјског контекста ранијих цивилизација подразумева само полазну идеју за поновно промишљање и реконцептуализацију помоћу нових технологија и медија. Производ оваквог промишљања и анализе може се сматрати „дигиталним хибридом”, где је дозвољено коришћење различитих комбинација и техника визуелизације, колажног сечења, савијања, рендеринга као медијског средства продукције.

Физички исход студијског рада и моделовања низ је опипљивих, физичких модела, генерисаних и реализованих путем ЦНЦ машина, ласерских секача и низа ЦАМ уређаја. Компјутерска технологија је актуелизовала већ постојећи проблем орнамента и пружила могућност новог приступа у истраживању, подизању свести о потенцијалу украса у архитектури. Са појавом савремених медија омогућена је реализација сложених математичких прорачуна и њихове визуелизације, који су донедавно представљали веома сложен и дуготрајан процес.

Данијела Димковић, шеф Катедре за унутрашњу архитектуру на ФИЛУМ-у објашњава да се данашња архитектура све више ослања на дигиталне медије, базирана на софтвер може бити конципирана као низ, серија у оквиру задатих параметара од стране пројектаната, са могућношћу реализације различитих верзија истог модула. Свака од ових верзија је јединствена, а ипак је део серије који се лако може прилагодити масовној производњи.

Овакав приступ историјским стилима нуди могућност за поновно разматрање већ познатих стилских архитектонских украса, затим доприноси бољем разумевању и вези различитих могућности

архитектонских решења и аспеката дизајна који имају тенденцију да буду релативно потиснути и неразвијени. Оваквим приступом, поигравања са формом, пружа се могућност стварања аутономије пројекта са нагласком на разоткривање релефа, боје и композиције, што доводи до изненађујуће напредних решења, објашњава Данијела Димковић.

Постављањем питања везе историјских архитектонских стилова и продукције компјутерске технике, развија се критички став о естетским питањима и иновативном приступу дизајну и производњи архитектонских компоненти. Улазак у дигиталну еру обележен је поновном појавом орнамента у дизајну, архитектури, уметности и сродним дисциплинама у којима је био укинут на почетку индустријске револуције. Повратак на орнамент у архитектонској пракси је знак дубоке промене, различитих размисљања и способности орнамента да окупи сва кључна питања у вези са дизајном, манифестујући унутрашњу напетост и културни динамизам. Све више се актуелизују питања дигиталног орнамента из перспективе праксе, теорије, естетике и психологије медија.

Изложба „Is Ornament a Crime” ће бити отворена до 7. јула.

„НОЋ МУЗЕЈА”

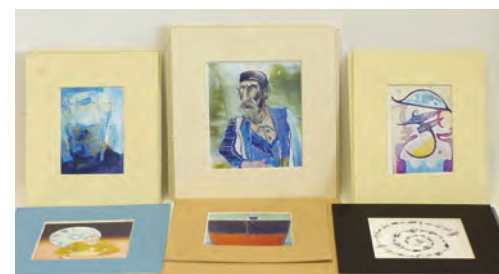
Велика посета, слаба организација

Након првобитног, у хуманитарне сврхе искоришћеног мајског термина, „Ноћ музеја”, 7. јуна, одржана је у 43 града и места Србије, на 63 локације у Београду и 45 места Новом Саду, а у Крагујевцу тек на неколико локација.

Музеји широм Србије 7. јуна, у 11. „Ноћи музеја”, доказали су да знају како да привуку посетиоце својим најбољим адутима – занимљивим поставкама које све знатижељнике воде на јединствено, магично путовање у нове светове. Све од 18 часова па до два сата иза поноћи бројни љубитељи музеја провели су још једно незаборавно дружење у својим омиљеним уметничким кућама, на трговима и улицама обученим у уметност.

Лепо време привукло је и бројне Крагујевчане, али је весела музејска ноћ прошла прилично неорганизовано. Оне културне установе које су отвориле своја врата, кажу да је посета била изнад очекиване, али је већина посетилаца остала незадовољна јер су понегде наишли на заључана врата.

Тако је Дом омладине привукао посетиоце несвакидашњом интервенцијом „Галерија на галерији”, својерисним уметничким експериментом у који су и сами могли да се укључе. Лик и дело Јована Белмарковића, личности која је обележила 19. век

ПРОДАЈНА ИЗЛОЖБА У ГАЛЕРИЈИ „АРТ”

код нас, заинтригирали су госте Музеја „Стара ливница”, док је колекција накита Славољуба Галића Ђанија, инспирисана средњовековним реликвијама, била магнет за знатижељнике у Спомен музеју „21. октобар”.

Посебно су се истакли и крагујевачки средњошколци својим глумачким перформансом који су извели у Првој крагујевачкој гимназији.

У галерији „Арт” била су изложена дела настала на прошлогодишњој ликовној колонији „Буљарице 2013”, од Александра Цветковића, Зорана Ивановића, Миомира Миша Вемића, Александра Луковића, Мирослава Арсића до Данице Басте и Олге Ђорђевић. Ова галерија направила је и хуманитарну продајну изложбу урамљених репродукција у малом формату, продато је чак 650 ових дела, а власник је постао свако ко је дао било какав добровољни прилог.

АУТОРОВ ЖИВОТОПИС

Уметник и златар

Уметник и златар Славољуб Галић Ђани рођен је у Крагујевцу 1954. године, где и данас живи и ствара. Израстао је на најбољим традицијама српског златарства. О високим квалитетима његовог рада говори податак да је још 1995. године примљен у Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије (УЛУПУДУС). Његова имагинација остваривала се у бројним колекцијама у којима је смело комбиновао злато и драго камење са фино обрађеним комадима гранита и племенитог дрвета, ретко коришћених у изради накита. Последњу колекцију накита „Снови Хиландара“ у којој је спојио злато (чистоте 999/1000 – што је данас званична мера чистоте уместо традиционалног „карата“), дијаманте и гвожђе из манастира Хиландар (остаци аутентичних употребљених предмета) многи су оценили као врхунац његовог досадашњег стваралаштва.

За свој јединствени уметнички рад Ђани је добио више националних признања међу којима се издвајају: награда Капетан Мише Анастасијевића (Нови Сад 2009.), Награда Вукове задужбине (Београд 2009.), прва награда Мајданпека за дизајн накита (Мајданпек 2011.), као и Ђурђевданска награда града Крагујевца 2008. године.

Излагао је на бројним самосталним и групним изложбама, како у земљи, тако и у иностранству. Посебну пажњу стручне јавности привукле су његове изложбе у Народном музеју у Крагујевцу 2008., у Музеју примењене уметности у Београду (исте године), на Новосадском сајму 2009., у Вуковој задужбини 2010., у оквиру националне манифестације Ноћ музеја у крагујевачком Народном музеју (исте године), као и у Галерији „Флоријана Вагнера“ у Бечу, такође 2010. године. Прошле 2013. године излагао је у Темишвару и Нишу у оквиру прославе обележавања Миланског едикта.

ИЗЛОЖБА УМЕТНИЧКЕ КОЛЕКЦИЈЕ НАКИТА СЛАВОЉУБА ГАЛИЋА ЂАНИЈА

Уметност инспирисана

Крагујевачки златар и уметник изложио је нови циклус својих уметничких радова „У вери“ у Музеју „21. октобар“. Експонати су подељени на статуете и „носеће“ комаде накита, а сав приход од продаје аутор је наменио за пострадале у поплавама

Већ одавно је Крагујевчанин Славољуб Галић Ђани „искорачио“ из проседа обичног врхунског занатлије и стекао својим радовима заслужен статус уметника. Они који су пре неколико година имали прилике да погледају његов циклус „Снови Хиландара“ унисоно су закључили да је реч о „врху његовог стваралаштва“. Али, мало су поранили јер је пред нама нова Ђанијева колекција уметничких скулптура и статуета, као и комада накита под називом „У вери – пут ка уласку“.

Колек-

ција је изложена у музеју Спомен парка у Шумарицама, а њено отварање је више пута одлагано због непогода и ванредних ситуација које су задесиле читаву нашу земљу. Када су се небо, земља и вода коначно смирили, ова самостална изложба Ђанијевих радова отворена је прошлог уторка, 3. јуна, тако да је аутоматски била и понуда Музеја „21. октобар“ у, такође одложеној, интернационалној манифестацији „Ноћ музеја“, одржаној прошле суботе, 8. јуна.

Изложба, која није била првобитно планирана као продајна, због непогода које су захватиле

Србију променила је своју намену, а аутор је одлучио (види антрфиле) да читав приход остварен од продаје експоната иде као донација у хуманитарне сврхе. Прошлог викенда у Шумарице је привукла заиста бројне Крагујевчане.

■ Универзална и општа питања

У амбијенту који је сам аутор осмислио још у време презентовања циклуса „Снови Хиландара“, са витринама за експонате који су инспирисани црквеним певницама, пригодном духовном музиком са видео бима сам Ђани дочекује посетиоце, непосредан какав и је-

ИНСПИРАЦИЈА У РАДОВИМА СТАРИХ МАЈСТОРА

Занатска и технолошка енигма

Златар и уметник Ђани никада није крио да инспирацију за своје радове проналази у делима старих мајстора, попут легендарног Челинија, италијанског златара, вајара и писца (аутора прве званичне биографије „Мој живот“) из 16. века.

– Његов рад за мене је увек био највећа инспирација. Не знам шта бих дао када бих могао да проведем само два сата у његовој радионици, искрен је Ђани.

У та давна времена златарство је било једини занат којим су смели да се баве аристократе, па чак и припадници владарских породица. Импресиониран је и фасциниран оним што је рађено у 16. веку.

– Познавајући тадашње технолошке могућности у Европи и свету радови Челинија и њему сличних мајстора и данас су за нас у 21. веку занатска и технолошка енигма. Мали је број златара који би се и данас усудили да устврде: „Направићу тако и боље“, сматра он, додајући да је између класичног и врхунског занатства и уметности мала граница.

– То је онај тренутак када твоји радови добијају специфични рукопис, ауторски печат, и нису више само пуко занатски изведени, већ потпуно особено, не само приликом рада већ и приликом визуелног доживљаја посматрача, каже Ђани.

По њему „снага“ у стварању великих мајстора била је у томе што тадашњи уметници нису гледали на сат.

– Сво време света било је њихово, за разлику од нас, који смо данас много испланирани дневним агендама. Време је постало ограничавајући фактор, на жалост, чак и када је у питању стварање, тврди он, наглашавајући да када ради на својим креацијама такође не гледа на сат, не обазире се да ли ће свој накит и скулптуре „материјализовати и продати“.

СКУЛПТУРА „РИЗНИЦА“ НА ПЛАКАТУ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

а вером

ДЕЛА КОЈА СУ ПОСВЕЋЕНА
УНИВЕРЗАЛНИМ И ОПШТИМ
ПИТАЊИМА

КОЛЕКЦИЈА КАО ДОНАЦИЈА

Свако да помогне у оквиру могућности

Иако није било планирано да колекција накита „У вери – пут ка уласку“ буде продајна, недавна ситуација са последицама катастрофалних поплава одредила је њену даљу судбину као хуманитарну донацију.

- Све што је изложено у музеју Спомен парка, односно сав приход од продаје колекције, намењен је као хуманитарна помоћ за пострадале у поплавама. Наш народ је добар, емотиван, али на талас, тако да брзо заборављамо. Ово што нас је задесило са поплавама неће проћи преко ноћи и пострадалим људима је неопходна дугорочна помоћ, каже Ђани.

Дакле, даљу судбину колекције „У вери“ одредиће хуманост крагујевачких колекционара и љубитеља лепих уметности.

- Све што се прода је мој лични прилог пострадалим у поплавама. Цене су због ове ситуације више него популарне и буквално дупло јефтиније не-

го у радњи. Радује ме да се прода што више примерака, јер сам у том случају не само донатор ја, као аутор, него је и сваки појединачни купац ових комада накита такође донатор. Заједно смо у истој, племенитој мисији, каже Ђани.

По њему, свако може да помогне пострадалима у оквиру својих могућности.

- Мој син је још прве вечери када су позивали добровољце са двојицом другара отишао и две ноћи и два дана помагао у одбрани Шапца и Сремске Митровице. Потом су комби са храном и водом одвезли у угрожено село код Параћина. Ја сам више у годинама да носим цакове, али свако треба да нађе начина да помогне пострадалима... Мој начин је овај, искрен је Ђани, надајући се да ће његов племенити чин да буде пример и инспирација и другим уметницима.

Цене експоната изложених у музеју Спомен парка, било да је реч о скулптурама или „носелима“ накитским експонатима, крећу се око 30.000 или 35.000 динара, а најскупљи експонат је „Крст диптих“ чија је продајна цена 247.000 динара.

УМЕТНОСТ ИНСПИРИСАНА ВЕРОМ КАО ХУМАНИТАРНА ДОНАЦИЈА

Проналази ли она пут до нас, или ми до ње? На која то врата она пролази или која су то врата кроз која ми пролазимо или са које се стране, заправо, тих врата ми налазимо, само су нека од питања на која Ђани покушава да одговори својим експонатима, било да је реч о предметима рађеним од дрвета, злата, сребра, драгог и полудрагог камења, ебонивине, бронзе, месинга...

- Та „улица“ је двосмерна као и врата на њеном крају. Овај циклус радова је настао тако што сам се бавио овом темом на два начина: са једне стране то су радови који показују понешто од онога што је дубоко у мени – осећања и емоције, док са друге стране, ту су радови који указују на оно већ виђено и визуелно доживљено, појашњава Ђани, додајући да „обе ствари“ подједнако граде пут ка вратима вере, а да остаје вечно питање њихове међусобне зависности и поретка. На тај начин нови изложени циклус „У вери“ бави се универзалним и општим питањима.

■ Без трендовског блештавила

О његовом уметничком стваралаштву које су препознали као аутентично на овом поднебљу писали су многи наши еминентни аутори (види антрфиле), а на сличном фону његову садашњу поставку оценила је у каталогу изложбе и историчарка уметности Јелена Давидовић.

За њу Славољуб Галић Ђани је деценијама опчињен раскошном лепотом племенитих метала и њиховом податношћу која дозвољава да их обликује и претвара у рафиниране облике различитих врста накита.

„Много је труда уложио у савладавању техничких могућности обраде злата и сребра и још више да њихову лепоту додатно естетски оплемени префиненим дизајном, па у комадима накита које је израђивао никада није било трендовског блештавила. Постепено је рушио границу између занатства и уметности. Временом се формирао и његов стил и комади накита су све више наликовали минијатурним скулптурама. Тај уметнички преображај омогућио је Галићу да иска-

сте, не либећи се да попут кустоса свакоме поново и понаособ исприча и појасни изложбу причу „У вери“, разјасни све детаље, дочека, испрати...

Сам циклус подељен је по форми радова на два дела, први који сачињава седам скулптура различитих димензија у комбинацији техници и други у којем се налази 20 „носивих“ експоната у категорији накита.

И само име читавог циклуса као и појединачни називи експоната: „Дарови Хиландара“, „Успење“, „Настајање“, „Чувари православља“, „Ризница“, серија крстова асоцирају на уметничка дела инспирисана промишљањима о вери.

- Из самог назива изложбе можемо већ делимично да наслутимо о чему циклус говори. Било да се ради о „носивим“ радовима – комадима накита, или онима који су намењени да слободно стоје у простору, једна је идеја иза свега, каже аутор Ђани, за кога као уметника хришћанска тематика није по први пут у центру његовог стваралачког интересовања.

По њему, оно што овај циклус разликује од досадашњих јесте бављење самим приступом вери и веровању. Који су све начини и који путеви приласка и приступа вери?

же и свој животни став и то став према вери као дубоко интимној категорији човековог бића“, истакла је Давидовићева.

По њој Галићеве најновије скулптуре, идејно обједињене називом „У вери“, су дела малих димензија (чија висина не прелази 20 центиметара), али монументалног значења и форме.

- На свим делима доминира облик крста, хришћанског симбола страдања и победе, које он преображава у низ варијација модерних форми, примерених и блиских човеку 21. века. У тој крстоликој форми, која у себи носи историјске и духовне наслаге, уметник сажима нека суштинска питања живота и на особен начин на њих реагује. Зато дела Славољуба Галића Ђани-

ја зраче хуманост, наводе нас на нека универзална питања и преиспитивања, која у овом узурелом времену некада оставимо мало по страни, истиче Јелена Давидовић, додајући да се Ђанијева уметност ослања на традицију, коју надограђује личним искуством и сопственим истраживањима. То је ликовни стил који се мења, а ипак чува.

После циклуса „Снови Хиландара“ сам аутор „признаје“ да се по други пут враћа сакралној уметности.

- У међувремену имао сам и циклус „Моје куће“ који је био излаган и у Бечу (види антрфиле) у еминентној „Вагнеровој“ галерији, али сам решио да се поново окренем уметности инспирисаној ве-

ром и покушам кроз креативан начин да још једном посматрачу, али и самом себи, разјасним улазак и мисао постојања вере у самом човеку, закључје аутор Ђани.

За сада судбина ове колекције зависиће (види антрфиле) од хумано-естетског набоја наших суграђана, а на питање да ли у плану има још неки нови уметнички циклус, Ђани скромно и непретенциозно одговара:

- Никада по питању креативног рада не стајем. Свакодневно сам у тој материји и не слутим куда ће тај правац да ме одведе, завршава он.

Знајући га, видећемо сигурно и то ускоро. Изложба „У вери – пут ка уласку“ отворена је у музеју у Шумарицама до 1. јула.

Зоран МИШИЋ

ДРАШКО РЕЂЕП О ЂАНИЈУ

Наш Бенвенуто Челини

О стваралаштву Славољуба Галића надахнуто је писао и наш познати књижевник Драшко Ређеп, почасни грађанин Крагујевца:

„Свакако је јединствено настојање Славољуба Галића Ђанија, нашег истакнутог уметника из Крагујевца, да у посвећености хиландарских успомена и свакојаким остатака њихове материјалности, оствари спој класичног, традиционалног поимања уметности нашег златарства и, исто тако, инспирисан преплет модерних решења. Ова колекција која, у међувремену, стиче и знамениту европску актуелност, у најбољем могућем смислу у исти мах обнавља помисао на древно злато и сребро медијевалних наших ситуација, и полет савремене скулпторске мисли. Овај наш Бенвенуто Челини истражује материјал злата и драгуља са интимном, доживљеном страшћу да не поно-

ви баналност симетрије, и да на сваком освојеном облику остави онај белег живота о коме је, као о једној од категорији укупног трајања, певао Вељко Петровић као о даху живота.

Славољуб Галић Ђани иде тако у ред оних наших стваралаца првога реда који вуковску традицију настављају усредно, смело обнављајући освојен мисао, достављајући пажњи конкретног гледаоца и савременика све наше скоро на графите налик црте и резе унезверности, несигурности, планетарних катаклизми. Тако његова остварења, која се надалеко разазнају у мноштву стереотипа тзв. примењене уметности, отварају могућност богате афирмације нових спојева, непоновљивог духовног колажа слободе.

Само је овај скупоцени материјал могао да сугерише хиландарску светињу, и само је измакнута матрица уобичајености омогућила

да се све препозна искошено, мултиплицирано, неиздвојено.

Награда са Вуковим знамењем свакако и у овом случају указује на истраживање веома чулно, на резултат изричито остварене високе ватре заната, на моћну позицију усамљеног прегалаштва и столпништва, у једином могућем, исидоринском смислу. Славољуб Галић Ђани је данас и овде, и још понегде, неприкосновен, неупоредив, неочекиван“, написао је Ређеп пре

пет година приликом додељивања „Вукове награде“ о уметничком стваралаштву нашег суграђанина.

ПОСЕТИОЦИ НА ОТВАРАЊУ ИЗЛОЖБЕ „НАШЕГ ЧЕЛИНИЈА“

ГЛУМАЦ БОГДАН МИЛОЈЕВИЋ ДИПЛОМИРАО СА ДЕСЕТКОМ

Тек сада креће права борба

Богдан Милојевић дипломирао је са највећом оценом, пре две недеље на сцени „Звездара театра”. Током студија имао је среће да учествује у пројектима Емира Кустурице и Радоша Бајића али је остао ускраћен за професионално искуство на крагујевачким сценама

Надалеко чувено и са огромном традицијом крагујевачко глумиште од пре две недеље богастије је за још један издањак - наш млади глумац Богдан Милојевић (23) дипломирао је, и то са десетком. Милојевић је био студент приштинског Факултета уметности у класи професора Милана Плећаша и његовог асистента Немање Савковића, а дипломску представу и то дуплу („Породичне приче” Биљане Србљановић и „Љубавно писмо” Косте Трифковића), његови класићи и он извели су 26. маја на сцени „Звездара театра”. Представа је прошла веома запажено, па није ни чудо што су сви студенти са ове класе оцењени десетком, на челу са нашим Милојевићем, који је у Трифковићевој комедији тумачио лик доктора Васе Видића.

Још од почетка четврте године тражили смо добар текст у којем би сви били равноправно заступљени у дипломској представи. Схватили смо да је веома тешко пронаћи такав комад са написаних девет ликова у којем би свако од нас могао да исказе своје умеће и оно што смо научили током школовања, па смо се одлучили за два комада, које смо одиграли исте вечери као један сценски догађај, каже Милојевић, додајући да су имали помоћ од професорке дикције, глумице Адријане Виденовић, која им је омогућила да наступе на сцени „Звездаре”, где су радили читавих месец дана.

На дипломској представи радили су напорно и предано још од октобра прошле године, али им се труд очигледно исплатио. Представа је одлично прошла код колега, професора и критике, тако да јој следи дуг и активан живот, те млади дипломци имају већ позиве да их играју на сомборском позоришном маратону, фестивалу на Сцени „Раша Плаовић” у бе-

оградском Народном позоришту, а Богдан Милојевић се искрено нада да ће је видети и овдашња публика.

Знао је шта хоће

Богдан Милојевић рођен је у Крагујевцу 1991. године, а завршио је средњу медицинску школу, у коју се уписао на наговор мајке Наташе, иако је одувек знао да је глума његово трајно опредељење:

„Њу сам препознао као савршенство још са пет година, гледајући култног „Радована Трећег”, чију

ДРАГОЦЕНО ИСКУСТВО СА СНИМАЊА „РАВНЕ ГОРЕ”

сам сваку реплику знао напамет још као петогодишњак. Тако је на мене пресудан утицај да postanем глумац имао Зоран Радмиловић, а не отац, како неки сматрају, каже Богдан, иначе син дугогодишњег члана ансамбла нашег Театра, глумца Александра Милојевића Лије.

Попут многих других, и Богдан је био члан Дечије позоришне радионице и Драмског студија код легендарне Славице Урошевић Слаје и већ тада је чврсто одлучио да ће његов животни позив бити глума и сцена.

Породица ме је у томе подржала а једино што ми је отац сугерисао

ГЛУМАЦ БОГДАН МИЛОЈЕВИЋ

било је да још једном „добро, добро и добро размислим” пре него што се за то одредим.

Академију је уписао пре четири године. Прво је покушао на ФДУ, али

са београдским Домом културе „Студентски град” да свакога семестра током школовања тамо проводимо по пет недеља. Било је то напорно, не само физички, већ и финансијски, али се ни једног тренутка нисам покајао, јер сам знао да радим праву ствар и оно што волим, одлучан је млади Богдан.

Каже да је такво школовање имало и добрих ствари, јер су као студенти глуме имали привилегију да на представе свих београдских кућа улазе само са индексом, тако да су сваке вечери учили занат од старијих колега и свако јутро пре предавања сумирали утиске о ономе што су гледали претходних вечери.

Драгоцен искуства са снимања

Такође, током студија имао је среће да учествује у великим и познатим професионалним пројектима.

Имао смо срећу да одмах након друге године академије будем укључен у пројекат „Равна гора” Радоша Бајића. Била ми је неизмерна част да будем у истим кадровима са сјајним Небојшом Глоговцем, Ненадом Јездићем, Милорадом Мандићем Мандом и Радком Полићем. Снимање је било веома напорно, јер смо на плус 46 степени морали да

му „Београд није био наклоњен”, тако да је десетак дана касније постао студент департамента у Косовској Митровици.

Четири године провео сам на релацији Крагујевац – Митровица – Београд, јер наш факултет има уговор

СА ДИПЛОМСКЕ ПРЕДСТАВЕ „ЉУБАВНО ПИСМО” У „ЗВЕЗДАРА ТЕАТРУ”

носили пуну ратну опрему и зимску униформу, али је било непроцењиво искуство. Сви остали из глумачке екипе односили су према мени као равноправном колеги и партнеру, што ћу памтити читавог живота, прича Богдан.

Тог истог лета 2012. године укључен и у рад на панк опери „Дом за вешање” Емира Кустурице, са којом је гостовао у Бањалуци и шпанској Картахени.

У „Дому” сам статирао, али то није био лак задатак јер се све радило кроз музику и певање. Пресудну помоћ имао сам од Кустуричиног асистента Бобана Дедејића, који ми је помогао да се уклопим у целину толико великог и захтевног пројекта, не заборавља Богдан.

Од рада на академији издваја и улогу у „Ожалошћеној породици”, на другој години студија, где му је професор по први пут поверио главну улогу, тумачио је лик Агатона, али и годину дана касније у Молијеровом „Ображеном болеснику”, који је као испитна представа учествовао на пратећем програму прошлогодишњег „Стеријиног позорја” и добио сјајне критике од стручне јавности и медија. Богдан је у овој представи тумачио комичан лик надри-

ТОКОМ СТУДИЈА ИГРАО И КОД КУСТУРИЦЕ (Богдан први с лева, са татом и старијим колегама из нашег Театра)

лекара Томе Дијафаруса. Представа је имала и свој даљи живот, сем испита и на „Стерији” играли су је на косовској турнеји у Звечану, Лепосавићу, потом у Краљеву, нишком „Урбан фесту”...

Једино се до сада професионално није огледао на крагујевачким сценама, што му је много жао, али је, због заузетости и обавеза, за протекле четири године у Крагујевцу и најмање боравио. Али, даће све од себе да то исправи. Већ има и начин. Уписао је дипломски рад одабрати неку добру монодраму.

Њена премијера биће сигурно у Крагујевцу, обећава Богдан, додајући да тек сада креће права борба за проналажење ангажмана и посла. Дани студирања су завршени, почиње време професионалних изазова и доказивања, свестан је Богдан искушења која су пред њим у ни мало лаком глумачком послу.

Зоран МИШИЋ

НАГРАДА КАРИКАТУРИСТИ У ПЉЕВЉИМА

Ристо Пејатовић Мићи Милорадовићу

Познати крагујевачки карикатуриста Милета Мића Милорадовић лауреат је овогодишње специјалне награде на 21. Сусретима „Ристо Пејатовић”, који се традиционално одржавају у Пљевљима. Награда се додељује за карикатуру (није прописана тематика) која до сада није објављивана, а од ове године конкуренција је проширена на простор читаве бивше СФРЈ, чиме је успех нашег Миће Милорадовића још већи.

По имену прашког ђака и студента, академског вајара и сликара

Риста Пејатовића (1877 - 1905), претече карикатуре у тим крајевима, данас се зове Ликовни клуб у завичајним Пљевљима, а награда се, по обичају, уручује на централној свечаности Дана хумора и сатире „Вуко Безаревић” (такође позната и заслужна личност пљеваљске карикатуре, рано преминули писац, књижевни критичар и есејиста) 13. јуна.

На жалост, Милорадовић ће бити оправдано одсутан са свечане доделе награда јер је у то време у Грчкој. З. М.

ЂАЧКИ ДОПРИНОС ГОДИШЊИЦИ ВЕЛИКОГ РАТА

Време смрти у Првој техничкој школи

Роман „Време смрти” недавно преминулог писца Добрице Ћосића од пре неколико дана поново се налази у књижарама. Крагујевчани су, међутим, његове делове прошле недеље могли да виде на сцени Прве техничке школе. Призоре из ваљевске болнице, из пера овог писца, оживели су ученици.

Ћаци, а комплетној причи о Великом рату коју је кроз сценски играчка приказала као својеврстан печат придодала је седницу на којој убијен Стјепан Радић.

За глумце-почетнике може се слободно рећи да су уложили много труда да уђу у карактер својих ликова. Василије Гаљак у улози Мајо-

ра, захваљујући сигурности на сцени, одличном гласу и солидној дикцији и способности да сваку реч испрати адекватним гестом, показао је да и те како има „штофа” за глумца. Његов колега Милан Ђекић такође се потрудио и успео да дочара лик доктора Сергејева. Осталима је ипак требало још мало времена да се добро припреме за излазак пред публику, па да ово не буде само још једна у низу школских представа.

Ђаци и наставници Прве техничке школе својим виђењем романа „Време смрти” желели су да дају свој допринос обележавања годишњице Првог светског рата. Сала јесте била пуна, али не би било лоше да представу коју су припремили одиграју још који пут.

М. О.

ОДВАЛЕ

БРАНКО РУЖИЋ, председник Извршног одбора СПС-а, о партијском симболу:

- Црвена ружа издржала је зуб времена, идеолошки и појавно она је представник нечега што је левичарска идеологија.

НАТАША БЕКВАЛАЦ, певачица:

- Данас сам пресрећна, два мушкарца су учинила да се тако осећам, а ни са једним нисам у вези. Један је фризер, други шминкер.

ГАГИ ЂОГАНИ, музичар:

- Бивша девојка сада ми смешта туђе дете. Она је желела да ми роди бебу, али нисмо имали услова за то.

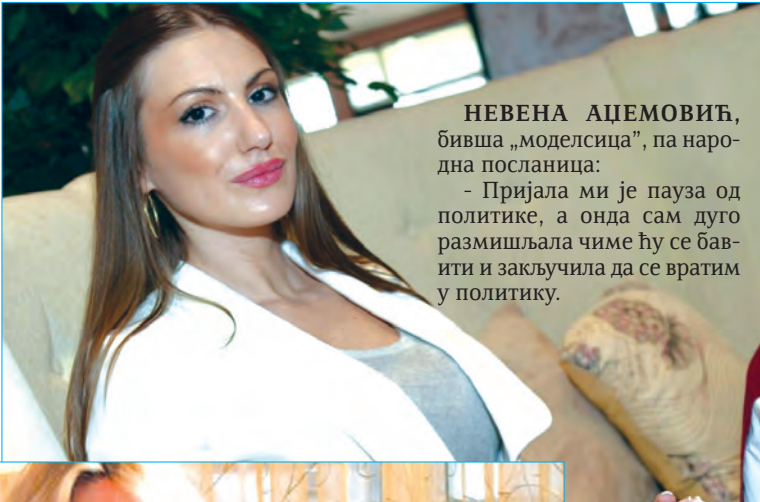
МАЈА НИКОЛИЋ, певачица:

- Ја сам врло озбиљна пословна жена, и као што сам радила у руској фирми, сада исто тако радим у немачкој. Потписли смо уговор за градњу болнице у Кувајту.

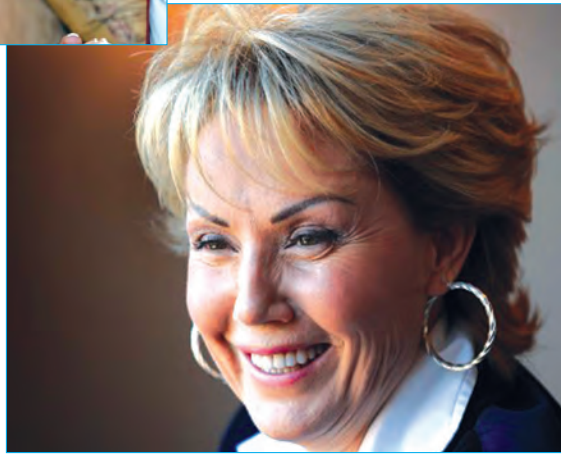
МАЈА ОГЃЕНОВИЋ, одбојкашица, о вези са Данилом Икониновићем:

- Мени је одбојка у првом плану, Дачи његов приватни бизнис. Љубав између нас је јака и не треба нам папир или бурма као потврда да се волимо.

НЕВЕНА АЃЕМОВИЋ, бивша „моделсица”, па народна посланица:

- Пријала ми је пауза од политике, а онда сам дуго размишљала чиме ћу се бавити и закључила да се вратим у политику.

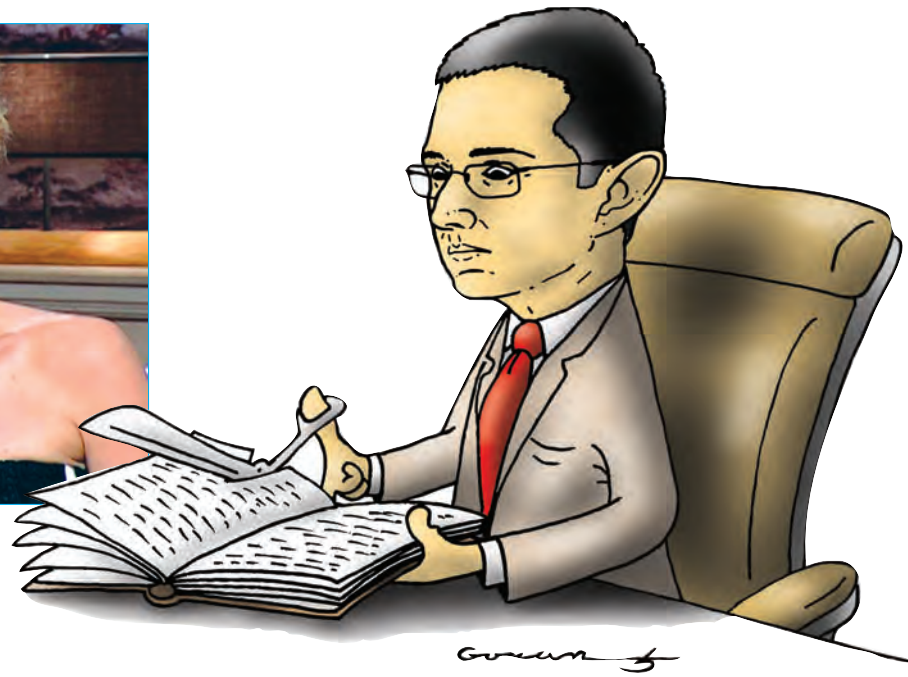

ЛЕПА БРЕНА, певачица:

- Научила сам да штедим јер знам како је бити сиромашан. Учим и децу да се не разбацују и зато смо Боба и ја волели да оду у Америку и да се за своје место изборе без оца и мајке.

СУЗАНА МАНЧИЋ, водитељка:

- Секси сам и са вештачким куковима. Не могу да прекрстим ноге као пре тридесет година, али опет се ја наместим да то баш изгледа.

Карикајура Горан МИЛЕНКОВИЋ

ВИЦОТЕКА

Савет

Долази човек код доктора и жали му се на бројне проблеме.

- Имам камен у жучи, песак у бубрезима, воду у колону. Молим вас, посаветујте ме шта да радим.

- Па, најбоље је да извадите грађевинску дозволу.

Жеље

Разговарају две пријатељице и једна каже:

- Ах, како бих волела да мој муж има ону ствар до колена.

На то ће друга:

- Ја бих више волела да има до пупка.

Добро јутро

Улази полицајац у продавницу и пита:

- Имате ли маргарин?

Продавац му одговара:

- Имамо „добро јутро”.

- Добро јутро, а је л' имате маргарин.

Бандере

Иду два пса улицом и разговарају.

- Знаш ли шта има ново у граду - каже један.

- Не знам.

- У неколико улица поставили су нове бандере.

- Е, па то мора да се залије.

Резултат

После утакмице полицајац пита једног навијача испред ста-

диона који је коначан резултат.

- Нула, нула - каже му овај.

Али полицајац је и даље радознао:

- А како се завршило прво полувреме.

Разочарење

Несрећно ожењен човек враћа се кући мортус пијан. Жена му отвара врата, а он каже:

- Дакле, ја стварно немам среће!

- Како, драги - пита га жена.

- Целе ноћи сам пио да те заборавам, а сада те видим дупло.

Одговор

Долази Перица из школе и хвали се мајци:

- Мама, у целом разреду данас сам само ја знао одговор на једно питање.

- Браво, сине, а шта те је питала учитељица?

- Ко је разбио прозор на учioniци.

Опклада

Пред крај школске године отишао отац ушколу да види како „стоји” његов син. Разредни отвара дневник и чита:

- Господине, ваш син има шест јединица. Ево, српски, математика, историја, физика, географија...

- Ау, па значи он ће да понавља - запањено каже отац.

На то ће професор:

- Ајде у петсто евра да неће.

Горан Миленковић

Република Србија
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове
опште управе
И лок. самоуправе
Факс: (034) 332-067

ЈАВНИ ПОЗИВ

За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше, или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и надзор-одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у среду 18. јуна 2014. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу "Б" категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и надзор Одељење за саобраћај

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА РАЧА
Општинска управа Рача
На основу члана 10.став 7. а у вези са чл. 29.став 1. и 3. Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04, 36/09) даје следеће:

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

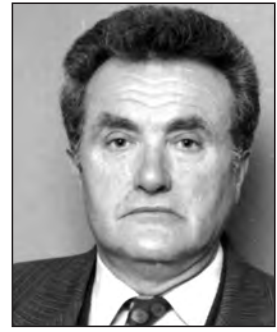
Општина Рача, Општинска управа Рача, Карађорђева 48, Рача, ОБАВЕШТАВА јавност да је на захтев носиоца пројекта "Теленор" д.о.о., ул. Омладинских бригада 90, 11070 Нови Београд, донето решење број: 501-2/2014-ИВ-03-1, и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта – базне станице мобилне телефоније на локацији "Вишевац", на кп.бр. 1798 КО Вишевац, општина Рача.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни пројекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објекта, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Донето решење заснива се на анализи захтева носиоца Пројекта и података о локацији, карактеристикама и могућим утицајима Пројекта на животну средину, при чему су узети у обзир прописани критеријуми за пројекте наведене у Листи II Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, ("Сл. гласник РС", бр. 114/08), узимајући у обзир и Стручну оцену оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније "Вишевац" на кп.бр. 1798 КО Вишевац, на територији општине Рача, коју је израдило овлашћено правно лице - Лабораторија "W-Line", Аутопут за Загреб 41н, 11077 Београд.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству пољопривреде и заштите животне средине, а подноси се преко првостепеног органа.

У среду, 18. јуна 2014. године, у 10 сати, освежићемо успомене на нашег драгог и незаборављеног

Милоша Мишу
Тодоровића

Мишо наш, није истина да време лечи ране. Оне су још јаче и дубље, јер Тебе нема да их зацелиш. Недостаје нам Твоја љубав, широк осмех, звонак смех, савети за будућност.

Твоји најмилији,
захвални и неутешни

У уторак, 10. јуна 2014, навршиле су се две године од смрти наше мајке

Драге Марковић

1923 – 2012.
из Кормана

Две године бола и туге, кћерке Љубице и сина Драгутина са породицама

МАРКЕТИНГ

333 111

333 116

marketing@kragujevacke.rs

У складу са Закључком Основног суда у Крагујевцу бр. I 14502/10 од 27.05.2014. године, Eurobank a.d Београд, Вука Караџића 10

ИНФОРМИШЕ ЈАВНОСТ О ПРОДАЈИ НЕПОКРЕТНОСТИ У СУДСКОМ ПОСТУПКУ

Породична стамбена зграда, површине 140m² и помоћна зграда, површине 179m² са грађевинским земљиштем укупне површине 8943 m², на кат. парц. бр. 93/1, потес Сеничани, уписане у LN бр. 572 КО Добрача

Прво јавно надметање заказано је за 25.06.2014. год. са почетком у 11,00h у згради Основног суда у Крагујевцу, ул. Кнеза Милаја 2, судница бр. 18.

Проценјена тржишна вредност ових непокретности износи 4.856.703,30 динара, а на првом јавном надметању, почетна продајна цена износи 60% од утврђене тржишне вредности, што представља износ од 2.914.021,90 динара.

Заинтересовани купци су дужни да 5 дана пре почетка усменог јавног надметања, пред судом положи 10% од проценјене тржишне вредности предметне некретности на рачун судског депозита број 840-275802-35 са позивом на број - I 14502/10

Заинтересована лица се за све додатне информације могу јавити представнику повериоца, ERB Property Services doo, на телефоне +381 11 206-5894, +381 64 8853-972, или на e-mail адресу: milena.beslac@erbpropertieservices.rs

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOLJAŠNJE OGLAŠAVANJE

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i početak pešačke zone

POZOVITE 302-852
i uz nagradni kod: "kgnovine" dobićete 10% popusta za reklamu

Мали огласи

ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-ћОМ годишњу аутобуску карту на име Аруновић Десанка.

ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-ћОМ годишњу аутобуску карту број 078691 на име Милка Чимбуровић.

ОГЛАШАВАМ неважећом аутобуску карту бр. 071207, на име Крстић Лука.

ОГЛАШАВАМ неважећом аутобуску карту број 070543, на име Гавриловић Радован.

ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-ћОМ аутобуску карту

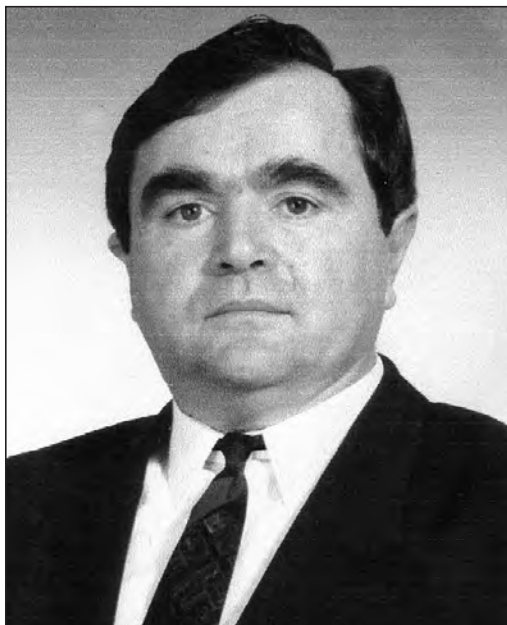
број 072090, на име Самуиловић Милан.

ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-ћОМ аутобуску карту број 079775, на име Симо Симоновић.

ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-ћОМ аутобуску карту број 076198, на име Живковић Тајана.

ОГЛАШАВАМ НЕВАЖЕ-ћИМ потврду о исправности уређаја и опреме за погон возила на течни нафтни гас број 018914-13к од 29. 5. 2013., на име Васић Јовице.

У суботу, 14. јуна 2014. године, навршавају се две године од смрти

**Владимира
Илића
Шерета**

Сузе не могу ублажити бол.

Твоја Нада

Дана 16. јуна 2014. даваћемо полу-годишњи помен, у 12 сати, на гробљу у Ђуриселу

Жарко Ђурђевић
грађевински инжењер

Био си достојан сваке људске врлине. Љубав коју си нам пружио, даје нам снагу за ново сутра.

Твоји:
супруга Љиљана, ћерка Јелена,
син Горан, снаја Весна,
уници Јанко и Јован

СЕЋАЊЕ

13. 6. 1989 – 13. 6. 2014.

Благоје Ристић

Време пролази, а Блажа живи у мом сећању, у Течићу где је рођен и у Крагујевцу где је провео највише година...

Супруга Зага

СЕЋАЊЕ

**Зоран
Милосављевић**
1999 – 2014.

Твоја доброта и љубав још увек нам греју срца.

Сања и Славица

Наша вољена мама и бака

Радмила Марковић

преминула је 6. јуна 2014, а сахрањена је 9. јуна 2014. године на Варошком гробљу.

Њени најмилији:
Драгана, Ана, Маја и Михајло

Тешки су путеви Господњи којим ходамо свих ових 14 година и тражимо твој загрљај и осмех у сећањима

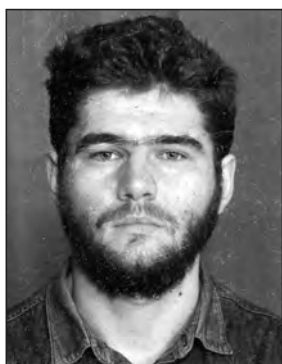

Гордана Ђупурдија
1978 – 2014.

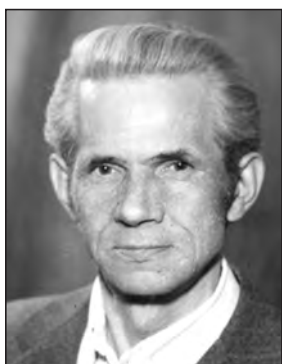
У среду, 18. јуна 2014. године, у 12 сати, на Варошком гробљу, неизвидане ране ће се опет продубити и још више разорити наше душе и тела.

Сада и увек са тобом мама и тата

Дана 16. јуна 2014. године навршава се шест година од смрти мог сина Митровић Боже и седам и по година од смрти мог супруга Власте. Нека почивају у миру.

Божо

Власта

Мајка и супруга Цана

СКАНДИНАВКА

235	МУСЛИМАН, СВЕТА КЊИГА, КУРАН	ПЛАНИНА У ИТАЛИЈИ	ГРАД НА СЛИЦИ	ИМЕ ОПЕРСКЕ ПЕВАЧИЦЕ КАБАЉЕ	АВЕНИЈА	КАРТАШКА ИГРА "ГЛЕДАЊА У СУДБИНУ"	ИМЕ ГЛУМИЦЕ РИНЕ	РЕСТОРАН С КИНСКОМ ХРАНОМ
МИРИШЉАВИ ДОДАТАК ПРОИЗВОДУ								
ПРЕБАЦИТИ ГОЛМАНА ЛОПТОМ (СПОРТ.)								
МОДНИ КРЕАТОР, ОТО					ПРЕВРЕМЕН ЧУПАВАЦ, КУДРАВАЦ			
ОРГАНИЗАЦИЈА ПРИ УЧЕЛ. НАЦ. ЗА ЗАШТИТУ КУЛТУРЕ							"ЕНЕРГИЈА" ВРСТА МОРСКЕ РИБЕ	
"РИЗМА"		ОДСУСТВО УКУСА						
САЗВУЧЈЕ ТОНОВА		ГРАБАНИН СВЕТА (ГРЧ.)				"СЛОВАЧКА" ПРАСТА-НОВНИЦИ ПОТИСЈА		
СТАНОВНИЦИ НОВАРЕ								
	СТАРО-ИНДИЈСКИ ПИСАЦ							
"АРТИЉЕРИЈСКИ МОТО-ЦЕНТАР"	ГЕРМАНСКО ПЛЕМЕ			МЕСТО КОД ЉУБЉАНЕ ОНАЈ КОЈИ ДОБРО УДАРА				
АУТО-ОЗНАКА ЗА ЛОЗНИЦУ			НАКИТ					
			БИЛО ЧИЈА					
ВРСТА ПОЛУДРАГОГ КАМЕНА							"ТЕСЛА" ИМЕ ШАХИСТЕ КАСПАРОВА	
МАСТ КОЈА ОСТАЈЕ ПОСЛЕ ПЕЧЕЊА МЕСА				КЊИЖЕВНИК ВИКТОР ТУРСКИ ПЛЕМИЋ				
ВРСТА КОЊСКОГ ХОДА						ДЕО ХЕКТАРА "АКАДЕМИЈА НАУКА"		
РЕКА У САД (ВОДОПАДИ)								
СТАНОВНИК ИТАКЕ								

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

●	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								

ВОДОРАВНО: 1. Иницијали фудбалера Тотија - Метар (озн.) - Квинс Парк Ренцлер (скр.) (2), 2. Обртати (0), 3. Заједничка именица (грам.) (0), 4. Фамилија (0), 5. Осакаћена жена (покр.) (1), 6. Име глумице Нинковић - Тона (озн.) (1), 7. Тар - Симбол криптоне (1), 8. Непер (озн.) - Исток (скр.) - Право време (лат.) (3), 9. Обилажење (0), 10. Сажалење (0), 11. Трећи део целине (1), 12. Град у Немачкој - Свака без изузетка (2), 13. Основна школа (скр.) - Река у Аргентини (1), 14. Име редитеља Кјубрика - Импулс (скр.) (1), 15. Амерички глумац (Девет и по недеља) (0), 16. Област у Вијетнаму - Изабрана лепотица (1), 17. Наш предлог - Од почетка (лат.) (1), 18. Лука (скр.) - Јак, оштар (мед.) (1), 19. Шахиста Мануел (1), 20. Летњи месец - Упишите: ВЧ - Грам (озн.) (2), 21. Грчка престоница - Симбол ербијума (1), 22. Поткожни отоци (1), 23. Кантар од једне оке - Спортски пехар (1).

УСПРАВНО: 1. Необичност, упадљивост - Војник Османског царства - Обим (скр.) (2), 2. Шума тополе - Бара (аугм.) - Трава из породице шиљева (2), 3. Гонити, јурити - Ранији фудбалски голман Ајке - Екатерина краће - Роман Алексеја Толстоја (4), 4. Наш ранији водитељ и комичар - Кошаркаш Стив (1), 5. Име певача Урошевића - Раставни везник - Самостална лимарска радња (скр.) - Прва школска књига (5), 6. Ката одмила - Омотач око Земље - Океј (скр.) (2), 7. Гавран или рода - Место код Крупња - Певачица Весна - Велика птица тркачица (3), 8. Морска обала (итал.) - Крило зграде - Истраживач Леиф - Вирусна болест (3).

КОЊИЋЕВИ СКОКОВИ

Почев од означеног поља, а крећући се као скакач на шаховској табли, откријте две народне пословице.

	ЗЛА-	-ВЕК	-ВО-	
ПРО-	НЕ-	ВАТ-	-ТО	-РА
У	ЧО-	-БИ-	У	-ЉИ.
	-РИ	СЕ	А	

ЛУ-	БИ-	МУД-	-НО
-ЈУ.	ВИ-	-ДИ	-ЈУ
БОЈ	А	ПИ-	-РИ

АНАГРАМ - ПОЗОРИШТЕ

ПРИЗОР ЈЕ ОСЕТНО "ИН" **H=J**

Решење:

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: асс, лат, ања, вар, ода, от, тле, рељефаст, иж, минер, накалити, аланис, ч, е, рупица, седеф, ив, трилинг, иго, лало, но, бизам, агрипина, радован, падова, у, имунитет, кил, ћићи.
ОСМОСМЕРКА: катарина шишмановић.
СУДОКУ: а) 926-438-517, 185-297-634, 473-615-892, 619-542-378, 234-781-956, 758-963-241, 342-156-789, 897-324-165, 561-879-423.
 б) 754-193-682, 186-725-349, 392-486-517, 673-941-825, 419-258-763, 528-367-491, 231-674-958, 867-519-234, 945-832-176.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●○○

1		2		3
	4			
	9	3		5
			1	3
			5	8
		4	9	5
5			8	
		1		2
		7	4	

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●●●

			1			7
7		8	6		4	5
		3		9	2	
			5			1
5	1					4
4	7				8	9
		6			7	8
	4	5	2			

Милош Игњатовић

Позирао је, мада хаскију никако не годе ове врућине

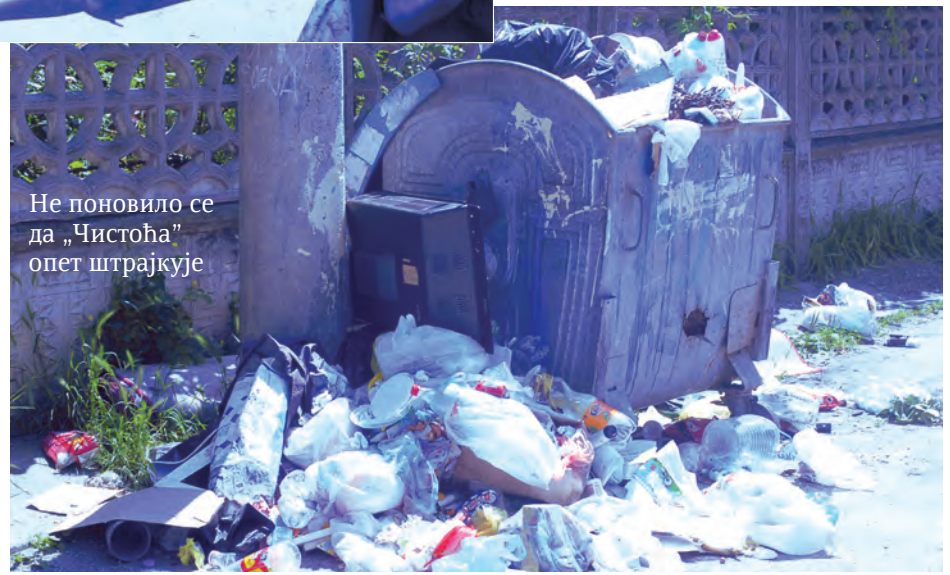
Зелена пијаца у плавим ритамима

Балони за рођендан трогодишњих близанаца Дуње и Давида

Прилегао и заспао на сред тротоара

Не поновило се да „Чистоћа” опет штрајкује

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ

од 12. до 18. јуна

Четвртак 12. јун	Петак 13. јун	Субота 14. јун	Недеља 15. јун	Понедељак 16. јун	Уторак 17. јун	Среда 18. јун
СТАЊЕ СТВАРИ 20.00 Стање ствари 07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм р. 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 <i>Серија</i> р. □ 11.00 <i>Серија</i> р. □ 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Кућица у цвећу р. 13.00 Музички програм 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Вино и виноградарство р. 16.00 Вести 16.05 <i>Излог страсти</i> р. □ 16.35 Меридијанима р. 17.00 Мозаик 18.00 <i>Серија</i> □ 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стање ствари 21.00 <i>Излог страсти</i> □ 21.30 Меридијанима р. 22.00 Хроника 2 22.30 <i>Серија</i> □ 23.30 Атлас 00.00 Вести 00.05 Хит дана	МОЈА ШУМАДИЈА 17.00 Моја Шумадија 07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм р. 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 <i>Серија</i> р. □ 11.00 <i>Серија</i> р. □ 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 АБС шоу р. 13.05 Музички програм 14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 <i>Серија</i> р. □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 <i>Серија</i> □ 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Филум арт 20.30 Нокаут 21.00 <i>Излог страсти</i> □ 21.30 Меридијанима 22.00 Хроника 2 22.30 Megaфон Music 00.00 Вести 00.35 Хит дана	ХРОНИКА 2 22.00 Хроника 2 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 10.00 Megaфон Music 11.00 Путујуће приче р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Кућица у цвећу 13.30 Fashion files 14.00 Shopping avantura 15.00 Документарни програм 16.00 Вести 16.05 <i>Пут</i> ■ 18.00 Филум арт р. 18.30 Нокаут 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 Концерт 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 <i>Жртва</i> ■ 00.00 Вести 01.15 Хит дана	COOL ТУРА 22.30 Култура 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Све о животињама р. 10.00 Документарни програм 11.00 Кућица у цвећу 11.30 Лек из природе р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агродневник 13.30 Кућица у цвећу 14.00 Документарни програм 16.00 Вести 16.05 <i>Савршени син</i> ■ 18.00 Путујуће приче 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Све о животињама 21.00 Концерт 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 <i>Траг моје Перке</i> ■ 00.00 Вести 01.00 Хит дана	ЈУТАРЊИ ПРОГРАМ 07.00 Јутарњи програм 07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 <i>Серија</i> р. □ 11.00 <i>Серија</i> р. □ 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Музички програм 14.00 Shopping avantura р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 <i>Излог страсти</i> р. □ 17.00 Мозаик 18.00 <i>Серија</i> □ 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Мост Београд-Приштина 21.00 <i>Излог страсти</i> □ 21.30 Меридијанима 22.00 Хроника 2 22.30 <i>Серија</i> □ 00:00 Вести 00:05 Хит дана	ЖИВА ЦРКВА 20.00 Жива црква 07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 <i>Серија</i> р. □ 11.00 <i>Серија</i> р. □ 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Агродневник р. 13.00 Музички програм 14.00 Мост Београд-Приштина 15.00 Цртани филм р. 15.30 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 <i>Излог страсти</i> р. □ 16.35 Меридијанима 17.00 Мозаик 18.00 <i>Серија</i> □ 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Жива црква 20.30 Сутрађани 21.00 <i>Излог страсти</i> □ 21.30 Меридијанима 22.00 Хроника 2 22.30 <i>Серија</i> □ 23.30 Вино и виноградарство 00.00 Вести 00.05 Хит дана	КОМУНАЛНИ СЕРВИС 20.00 Комунални сервис 07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 <i>Серија</i> р. □ 11.00 <i>Серија</i> р. □ 12.00 Вести 12.05 Кухињца 12.35 Култура р. 13.00 Музички програм 14.00 Жива црква р. 14.30 Сутрађани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Fashion files р. 16.00 Вести 16.05 <i>Излог страсти</i> р. □ 16.35 Меридијанима 17.00 Мозаик 18.00 <i>Серија</i> □ 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 <i>Излог страсти</i> □ 22.00 Хроника 2 22.30 <i>Серија</i> □ 23.30 Вино и виноградарство 00.00 Вести 00.05 Хит дана

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

СТРЕЉАШТВО

Преко хиљаду
стрелаца
у Минхену

МИЛУТИН Стефановић освојио је 20. место у гађању ваздушном пушком на Светском купу у Минхену, који се одржава до 13. јуна. Имао је резултат од 624,3 круга, а за финале је било потребно "убости" 2,1 круг више.

Млади Стеван Јовановић са 618,4 круга пласирао се на 68. место у конкуренцији 131 стрелца. Прекрјуче је на ватрену линију излазио и Стеван Плетикосић, који је гађао у елиминацијама у дисциплини малокалибарска пушка 60 метака лежећи.

Иначе, овогодишњи Светски куп оборио је све рекорде, уз учешће 1.300 стрелаца из близу 100 земаља.

Гађа као матор

ЈУНИОР крагујевачког стрелачког клуба "Чика Мата" Милош Ивановић, освојио је златну медаљу у сениорској конкуренцији у другом колу Купа Стрелачког савеза Србије, који је одржан прошле недеље у Новом Саду.

Ивановић је био најбољи у гађању малокалибарском пушком 60 метака лежећи. Први је био у основном делу са 618,5 кругова, а најбоље је гађао и у финалу, где је забележио скор од 205,9 кругова.

Због поплава ове године Куп Србије има само два кола, па ће у финалу, које је заказано за 28. и 29. јун у Новом Саду, учествовати тројица Крагујевчана - Милутин Стефановић и Стеван Плетикосић код сениора, те Стеван Јовановић у јуниорској конкуренцији.

С. М. С.

РВАЊЕ

Медаље за
Перицу
и Милана

ДВЕ медаље на првенству Србије за сениоре, које је прошле недеље одржано у Зрењанину, освојили су крагујевачки рвачи Милан Тодоровић и Перица Димитријевић.

Тодоровић је у категорији до 88 килограма приграбио сребрну медаљу, док је Димитријевић, у конкуренцији рвача до 66 килограма, припао бронзано одличје.

На овом првенству учествовало је 77 такмичара из 18 клубова.

И Слађана међу
рвачима

КАЊИЖА је овог викенда домаћин купа Медитерана на коме ће се, као репрезентативци Србије, појавити и рвачи Радничког.

У јуниорској конкуренцији то су браћа Младен и Милан Поповић, затим Ђорђе Пешут и Данијел Угриновић, док ће код сениора дрес "орлова" носити Милан Тодоровић и Перица Димитријевић. Крагујевачки клуб имаће и једну даму међу репрезентативкама Србије, Слађану Цвијовић, која ће наступити у конкуренцији сениорки категорије до 63 килограма.

С. М. С.

ФУДБАЛ

РАДНИЧКИ 1923 ОПЕТ ОСТАЈЕ БЕЗ ПРЕДСЕДНИКА

Миленко најавио оставку

НА конференцији за новинаре сазваној од стране председника ФК Раднички 1923 Миленка Марјановића, први човек "црвених" покушао је да што отвореније говори о проблемима у том клубу и образложи разлоге лоших овосезонских резултата и одлуке да поднесе оставку, коју је најавио градоначелнику пре седам дана.

Монолог који је потрајао, Марјановић је започео констатацијом да је на место председника дошао како би, када то нико није хтео, учинио клубу за који навија готово 60 година.

После афере око трансфера Филипа Костића, услед чега су тадашњи председник клуба и генерални секретар провели извесно време у притвору, те њиховог повлачења са тих функција, клуб је имао великих проблема у функционисању и финансирању. Приближавао се рок за почетак припрема, бројни кандидати одбили су да преузму руковођење клубом, па иако свестан чињенице да долазим у изузетно тешком тренутку и као човек страначки неопредељен, прихватио сам да помогнем када је најтеже, што је, мислим, и дужност сваког Крагујевчанина - нагласио је Марјановић и наставио:

Нова управа на челу са мном затекла је тада само 12 освојених бодова, нерешене дилеме око одређених играча и тренера, 100.000 евра на рачуну клуба од укупно 700.000 од трансфера Филипа Костића, хаос у омладинској школи. Е, требало је превазићи све те проблеме, остати у Јелен Супер лиги, организовати рад омладинске школе и решити финансијске потешкоће. И успели смо у томе - похвалио се одлазећи председник.

Као кључну тачку од које је заправо почело његово изразито неслагање са члановима управе и спортским директором Драганом Анђелићем, Марјановић је навео отпуштање тренера Владимира Пантелића. Тврдио је да то није добар потез за клуб, да ће се одразити на резултате (јер је, наводно, опет по његовом ранијем казивању комесар за судијска питања у рођачким односима са Пантелићем, прим а.).

НИЖЕ ЛИГЕ

Српска лига „Запад“, 28. коло: Рудар (К) - Млади радник 0:0, Јасеница 1911 - Победа Белошевац 2:3, Полетић (Љ) - Железничар 4:1, Мачва - Партизан (ББ) 5:0, Крушик - Бане 1:1, Сељак (М) - Шайине 3:1, Јошаница - Слобода (Ч) 6:1, Шумадија (А) - Лозница 0:0.

Табела: Мачва 62, Лозница 59, Полетић (Љ) 57, Железничар 49, Шайине 48, Рудар (К) 45, Јошаница 41, Победа Белошевац 38, Бане 35, Сељак (М) 33, Крушик 29, Шумадија (А) 29, Партизан (ББ) 26, Млади радник 23, Јасеница 1911 21, Слобода (Ч) 18 бодова.

Утакмице 29. кола одигране су јуче.
30. (последње) коло (недеља, 17.30): Рудар (К) - Победа Белошевац, Млади радник - Железничар, Јасеница 1911 - Партизан (ББ), Полетић (Љ) - Бане, Мачва - Шайине, Крушик - Слобода (Ч), Сељак (М) - Лозница, Јошаница - Шумадија (А).

Зона „Морава“, 28. коло: Металац - Орловац 1:2, Тушин - Слобода (Г) 2:1, Рудар (Б) - Карађорђе 1:0, Таково - Трепча 3:2, Полетић (Т) - Мокра Гора 0:1, Омладинцац - Славија 1:0, Арсенал - Водојажа 2:1, Драгачево - Шумадија 1903 1:1.

Табела: Шумадија 1903 65, Мокра Гора 59, Таково 48, Орловац 43, Полетић (Т) 42, Славија 37, Омладинцац 37, Металац 36, Тушин 35, Трепча 35, Драгачево 34, Водојажа 33, Рудар (Б) 32, Арсенал 30, Слобода (Г) 30, Карађорђе 27 бодова.

Тако је и било. Лоше суђење прошле јесени однело нам је најмање шест бодова, можда и више. Одавно би пребринули бриге око опстанка да није било тог потеза. Зато сам о одласку са места председника Радничког 1923 размисљао и у том периоду, али сам ипак остао, мислећи да ће се проблем превазићи доласком Радника Иванчевића, нових играча, појачања.

Чаша се прелила када је Иванчевић због болести поднео оставку на место шефа стручног штаба. Дошло је до великог раздора у клубу. Да сам се повукао тада, имали бисмо проблема око опстанка и ја бих за то био окривљен. Издржао сам сва вређања, потцењивања, претње и притиске до самог краја како би Раднички 1923 остао у Јелен Супер лиги, јер сам одувек био борац. И, ето, првенство је завршено, остали смо у лиги и чиста образа могу да погледам сваком у лице и напустим садашњу функцију.

Јесте да нисам водио клуб онако како председник треба да води, нисам ни био у тој позицији, морао сам да правим превисе компромиса јер је, нажалост, дошло време када много више вреди 100 грама власти него два килограма памети. Уз то, нико ме никада ни од чега није заштитио, радио сам против свих, фигуративно речено, и успео сам - констатовао је познати крагујевачки хотелијер.

Даље Марјановић наводи да се и сада наставља опструкција, из исте "кухине", коју не жели да открије, да спортски директор, на кога је очигледно посебно киван, нема намеру да поднесе извештај

МАРЈАНОВИЋ СОБОМ ПРЕЗАДОВОЉАН

Управном одбору да би га овај предочио предстојећој Скупштини клуба, без обзира што годишње прима негде око милион динара нето лични доходак. Како је рекао, он даје себи за право, мимо прописа клуба, да сам одређује да ли треба да подноси извештај или не, што је само наставак његовог оглушавања о одлуке Управног одбора и самовоље.

Ви добро знате да је и потпредседник Дража Матић, један од људи од највећег градоначелничког поверења, поднео оставку уз исте аргументе. Зато кажем, сам нас је Бог спасао, јер да није било гола са 60 метара и гола против Јавора у последњим секундама, били смо осуђени на испадање.

На то Марјановић је констатовао:

КУП СРБИЈЕ

Рампа за Славију

ПОЛУФИНАЛНИ меч за Куп Србије на територији Фудбалског савеза западне Србије фудбалери Славије изгубили су од Златибора у Чајетини резултатом 3:0. Крагујевачки зонаш дуго је одолевао ривалу, члану Српске лиге, али су после сат игре примили један, а у самом финалу још два гола и тако завршили такмичење.

У финалу Златибор ће се састати са Сељаком из Михајловца, чланом западне групе Српске лиге.

М. М.

Утакмице 29. кола одигране су јуче.

30. (последње) коло (недеља, 17.30): Металац - Слобода (Г), Орловац - Карађорђе, Тушин - Трепча, Рудар (Б) - Мокра Гора, Таково - Славија, Полетић (Т) - Водојажа, Омладинцац - Шумадија 1903, Арсенал - Драгачево.

Прва градска лига, 27. коло: Бајремар - Сељак (МП) 1:0 (ирекцијом у 80. М.), Гава - Будућност 4:1, Слоја (Д) - Партизан (Ц) 2:4, Виногради ДБ - Јагран 2:3, Србија - Сушица 2:2, Маршић - Јединство 2:2, Корићани - Колонија 3:4. Слободан је био Шумадинцац.

Табела: Партизан (Ц) 61, Јагран 53, Колонија 45, Гава 45, Сушица 44, Маршић 39, Јединство 34, Слоја (Д) 30, Корићани 29, Сељак (МП) 28, Будућност 28, Шумадија 26, Бајремар 24, Виногради ДБ 24, Србија 22 бода.

28. коло: Јагран - Слоја (Д), Партизан - Гава (субота, 17.30), Шумадинцац - Корићани, Колонија - Маршић, Јединство - Србија, Сушица - Виногради ДБ, Будућност - Бајремар (недеља, 17.30). Слободан је Сељак (МП).

29. коло (среда, 17.30): Сељак (МП) - Шумадинцац, Бајремар - Партизан (Ц), Гава - Јагран, Слоја (Д) - Сушица, Виногради ДБ - Јединство, Србија - Колонија, Маршић - Корићани. Слободан је Будућност.

Друга градска лига, 27. коло: Борац (Д) - Шумадија 1934 5:2, Кушлово - Азбест 6:3, Застава

- Слоја (Л) 0:1, Сељак (Ц) - Кременац 3:4, Младосић Теферич - Жежељ 0:0, Бошуне - Хајдук 0:2, Младосић - 21. октобар 3:0 (п.ф.). Слободан је био Кошућњак.

Табела: Борац (Д) 54, Младосић 50, Хајдук 50, Кушлово 46, Слоја (Л) 45, Бошуне 36, Жежељ 35, Сељак (Ц) 35, Застава 32, Шумадија 1934 30, Кошућњак 28, 21. октобар 24, Кременац 24, Младосић Теферич 22, Азбест 20 бодова.

28. коло: 21. октобар - Бошуне, Слоја (Л) - Кушлово (субота, 17.30), Шумадија 1934 - Младосић, Хајдук - Младосић Теферич, Жежељ - Сељак (Ц), Кошућњак - Застава, Азбест - Борац (Д) (недеља, 17.30), Слободан је Кременац.

29. коло (среда, 17.30): Азбест - Шумадија 1934, Борац (Д) - Слоја (Л), Кушлово - Кошућњак, Застава - Кременац, Сељак (Ц) - Хајдук, Младосић Теферич - 21. октобар, Бошуне - Младосић. Слободан је Жежељ.

Трећа градска лига, 12. коло: Ђурислац - Шумарице 2008 0:4, Велика Суџубина - Борац (НМ) 0:3 (п.ф.). Слободни су били Дивосићин и Сшуденац.

Табела: Шумарице 2008 21, Сшуденац 18, Дивосићин 14, Борац (НМ) 7, Велика Суџубина 5, Ђурислац 1 бод.

13. коло (недеља, 17.30): Борац (НМ) - Ђурислац, Дивосићин - Сшуденац. Слободни су Велика Суџубина и Шумарице 2008.

СУПЕР ЛИГА (М) - ПЛЕЈ ОФ

10. (последње) КОЛО (јуче): Железничар - Раднички 23:31, Металопластика - Партизан 34:25, Војводина - Црвена звезда 33:30.

Војводина	10	7	1	2 274:247 15
Раднички	10	7	1	2 268:242 15
Металопластика	10	6	1	3 274:255 13
Ц. звезда	10	4	1	5 289:290 9
Железничар	10	2	0	8 274:296 4
Партизан	10	2	0	8 237:286 4

Првак за сезону 2013/14. је новосадска Војводина, захваљујући бољем међусобном скору у дуелима са Радничким.

ИАКО им тријумф у Нишу над Железничаром, победником Купа Србије, у борби за титулу није много значајно, рукометаши Радничког "одрадили" су га као већину овосезонских, одличном игром и убедљивом победом - 31:23.

Нажалост, истовремено је и Војводина у Новом Саду савладала београдску Црвену звезду, што је Лале сместило на лидерску позицију шампионата и донело им титулу за сезону 2013/14. Уз исти број освојених бодова као и Крагујевчани, и свега за погодак више бољу гол-разлику, зашта је пресудан био једини прави кикс "црвених" током плеј-оф надметања, прошлонедељни реми управо са новим-старим шампионом.

Да су тим сазрео за велика дела, те да је можда и неправда што им је изостало освајање неког трофеја у овој сезони, наши рукометаши наново су доказали силном партијом на "Чаиру". Изједначено прво полувреме, у ком су углавном имали резултатску предност, оличену и у минималној при одласку на одмор (16:15), у следе-

ЕКИПА "ЦРВЕНИХ" ЗА СВАКИ РЕСПЕКТ**РУКОМЕТ****ЖЕЛЕЗНИЧАР - РАДНИЧКИ 23:31****Часно до звања вицепрвака**

НИШ - Хала: "Чаир". Гледалаца: 200. Судије: Ковач (К. Мишиновица), Миросављевић (Звечан). Седмерци: Железничар 2/2, Раднички 9/7. Искључења: Железничар 6 минути.

ЖЕЛЕЗНИЧАР: М. Стојановић, Живковић 5, Мишић 1, Басарић 2, Вељковић, Мађар, Злајановић, Радоичић 1, Ташковић 2, Прокић, Милошевић 3, Н. Стојановић, Павловић, Ђукић 5, Денић, Пернар 4.

РАДНИЧКИ: Ристић, Жетарац 1, Пралица 8, Милошевић 3, Јанићијевић 3, Гулеша 5, Лекић, Мошић 1, Пешировић, Сисајић 3, Милинчић, Јаћимовић, Томић, Шмић 3, Рајичевић 4, Грбовић.

Њих 30 минута претворили су у и коначним декласирањем ривала. Јесте да им је у томе помогла и "тортуру" домаћина серијом 10:1

реална немотивисаност Нишлија, али све и да су уложили максимални напор, тешко да би могли да се одупру изванредном налету Крагујевчана.

Како је Раднички освојио друго место у српском првенству, у наредној сезони очекује га премијерни наступ у регионалној СЕХА лиги, а за домаће трофеје бориће се тек кроз плеј-оф такмичење.

В. У. К.

- Верујемо да ћемо створити далеко јачу екипу, са више играчица у ротацији, што нам је највише фалило. Окосница тима уобичајено остаје, неће бити радикалних промена, а попуњавање следи на позицијама на којима је до сада мало шкрпало. Већ радимо на томе и ускоро очекујемо прве потписе.

И регионална лига за нас је веома привлачна, пошто се ради о атрактивним ривалима у сваком смислу, играчком, маркетиншком, финансијском... Међутим, велики проблем представља што ми играњем у тој лиги нисмо поштеђени играња у домаћем првенству. Наступ на три фронта био би огроман напор за клуб и девојке, физички и финансијски, али на вези смо са Савезом, па ако дође до промене става, могуће је да заиграмо - саопштио је Рашковић.

В. У. К.

ЖРК РАДНИЧКИ**Догодине само јаче**

ПРОТОКОЛАРНИ пријем у Скупштини града поводом освајања титуле првака државе, у Женском рукометном клубу Раднички искористили су да за следећу сезону најаве још амбициозније такмичарске планове. С обзиром да их, поред домаћег првенства и Купа, сада очекује и наступ у Лиги шампиона Европе, у табору "црвених" планирају појачања која би, како се надају, догодине у Крагујевац требало да донесу оба трофеја са српске и што репрезентативније издање на интернационалној сцени. Могуће је чак да наш тим заигра у женском пандаму мушке СЕХА лиге, на регионалном нивоу.

- Наш циљ за следећу сезону је двупла круна, што значи да је те-

жња да освојимо и Куп Србије, који нам је, на жалост, ове године измакао у финалу. Што се тиче Лиге шампиона, видећемо докле ћемо да догурамо, јер сви знамо да се ради о фантастичним противницима са неупоредиво већим буџетима. У сваком случају, не идемо са белом заставом и пробаћемо да направимо што бољи резултат - став је председника клуба Горана Станишића.

А да одмора за руководство нема, потврђују и речи директора Ставре Рашковића, који је обелоданио да су преговори са играчицама за које се сматра да би ојачале постојећи састав увелико у току.

ЈОВАНА РИСОВИЋ**Најбољи млади голман света**

У ИЗБОРУ сајта "хандбалл-планет.цом", чувар мреже Радничког и репрезентације Србије Јована Рисовић, у конкуренцији још две кандидаткиње из Данске и Црне Горе, проглашена је за најбољег младог голмана планете.

Захваљујући гласовима посетиоца овог сајта, али и седмочланог интернационалног жирија, Јована је ушла у топ 5 играчица и наравно идеалан тим планете. В. У. К.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ**ДИВЉИ ВЕПРОВИ - ИМПЕРАТОРИ 51:0****Дерби само на папиру**

СВУ силину знања и талента крагујевачке екипе на својој кожи осетиле су Нишлије, екипа која је до овог меча била трећепласирана, са само једним поразом. Домаћин је био више него убедљив и обрадовао своје симпатизере пред

буран финиш сезоне. Резултат по деоницама гласио је 21:0, 21:0, 6:0, 3:0.

Ко зна са коликим омером би се меч завршио да тензија после убедљивог првог полувремена није спласла. Вепрови су финиш од-

играли са мање жустрине, али довољно да не дозволе ривалу ни ти један поен. Михаило Новаковић је два пута трчао за тач даун, док су по једном у Н зону ушли Ајк Витакер, Срђан Бошковић, Никола Симоновић, Милорад Новаковић и Алекса Ђокић. Иван Живановић шутирао је ПАТ шест од седам, а Срђан Ружић додао филд гол.

У последњем колу лигашког дела Крагујевчани наредног викенда гостују Пантерима у Панчеву.

М. М.

СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ

6. КОЛО: Дивљи Вепрови - Императори 51:0, Шумари - Индијанци није играно, Вукови - Пантери 34:7, Војводе - Плави Змајеви 47:8.

Вукови	6	6	0	222:57
Војводе	6	5	1	240:96
Дивљи Вепрови	6	4	2	206:63
Императори	6	4	2	135:186
Пантери	6	3	3	132:181
Индијанци	5	1	4	64:152
Плави Змајеви	6	0	6	65:186
Шумари	5	0	5	56:199

7. КОЛО: Пантери - Дивљи Вепрови, Плави змајеви - Шумари, Императори - Војводе, Индијанци - Вукови.

ВАТЕРПОЛО**Клинци седми у Србији**

НА финалном турниру Купа Србије за играче до 19 година, одиграном за викенд на "Бањици", млади ватерполисти Радничког Кон Тики, у конкуренцији осам тимова, освојили су седмо место.

У такмичењу по групама Крагујевчани су најпре поражени од новог шампиона, екипе Бањице са 18:3, затим Старог Града 12:6, па новосадске Војводине 15:10, а до седмог места стигли су тријумфом над екипом ЖАК-а из Кикинде (10:7), најлошијом из А групе.

В. У. К.

"ТРОЈКА ИЗ БЛОКА"**За помоћ поплавленима**

КОШАРКАШКИ терен у Великом парку, 15. јуна, биће по други пут место где ће се одржати такмичење у шутирању тројки - "Тројка из блока".

Предвиђено је да се ове године пројекат хуманитарне организације "Срби за Србе", који у нашем граду организују Покрет "Чиста Србија", Удружење студената права и Јединствени ђачки парламент средњих школа Крагујевца, посвети пострадалима од поплава, те ће и сав приход бити прослеђен као помоћ угроженима са тих подручја.

В. У. К.

БОКС**Одрађена и Јагодина**

ПРОТЕКЛИ боксерски викенд обележило је четврто коло Шумадијске лиге, чији је домаћин била Јагодина.

Боксери Радничког Андрија Михајловић, Себастијан Анђелковић и Стефан Јовановић забележили су победе, док су изгубили Александар Јовановић и Дејан Дашић. Члан клуба КГ Вук Копривица добио је меч, а поражен је његов клупски колега Јовица Лешњак. Противнике нису имали Дејана Делетић, Трифун Дашић и Андрија Новаковић. Следеће коло је 21. јуна у Крагујевцу.

А наредног викенда БК Раднички, пријатељским сусретом у Алексинцу, обележиће „први рођендан“ новоформираног клуба Рудар.

М. М.

ТРИАТЛОН**Три медаље из осам покушаја**

ТРОЈИЦА такмичара Клуба екстремних спортова Крагујевац, од осморице колико је наступило, донели су медаље са Првенства Србије на Ади Циганлији. Сребром се окитио Душан Павловић, док су бронзе освојили Лука Милутиновић и Душан Костић.

Наредне недеље екипа крагујевачког клуба огледаће се на такмичењу за Куп Србије у Панчеву.

М. М.

FITNESS SHOP OLYMPIA
SPORTSKA HRANA №1
Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338